

H. de Roos

Kde Kameleon doet een goede vangst!

UITGEVERIJ KLUITMAN ALKMAAR

**DE KAMELEON DOET EEN GOEDE VANGST! door
H. DE ROOS**

Geïllustreerd door

GERARD VAN STRAATEN

9e DRUK

UITGEVERIJ KLUITMAN ALKMAAR

HOOFDSTUK I

De komst van Veenstra. Hielke neemt een duik

Op een bankje in de smederij van Klinkhamer zat Gerben en rookte een sigaret. Gerben werkte op de boerderij van Jellema en stond bekend als een vrolijke grappenmaker. Hij kon verhalen vertellen als de beste, maar meestal was er geen woord van waar. Hielke en Sietse, de jongens van de smid, lieten Gerben graag vertellen, want hoewel zij wisten dat hij alles uit zijn duim zoog, moesten zij vaak om hem lachen. Gerben zat geduldig te wachten tot Klinkhamer een gebroken ketting gerepareerd had. Die ketting moest hij gebruiken om er wagens mee achter de tractor te koppelen.

Gerben blies een extra grote wolk rook de smederij in en zei: „Ik heb gisteren geluk gehad, want toen de ketting brak rolde de wagen naar de kant van de sloot zonder dat ik er iets tegen kon doen. Ik riep net als bij het paard: Ho! Ho! Daar luistert zo’n wagen natuurlijk niet naar, maar toch bleef zij precies op het randje van de sloot staan. Dat was puur geluk. Toch wel gek hè, dat je dan uit gewoonte nog ‘ho’ roept. Ik herinner mij nog hoe Veldman zijn eerste vrachtauto kreeg. Hij had dertig

jaar met een paard en wagen gereden en toen hij de auto kreeg nam hij de zweep mee in de cabine.”

„Een zweep om er de auto mee aan te porren?” vroeg Hielke lachend.

„Jazeker,” zei Gerben. „Veldman had de voorruit uit de cabine genomen en als zijn auto vast raakte in een kuil, sloeg hij met de zweep op de motorkap.”

„Maar dat is toch onzin,” zei Sietse. „Daar gaf die motor toch niets om?”

„Welnee,” zei Gerben. „Maar het gaf Veldman het gevoel, dat hij alles uit de motor haalde en wanneer de wagen dan los kwam, riep hij: ‚Goed zo beestje! Braaf hoor!’ En dan reed hij weer verder.”

„Toch kan ik niet om dit verhaal lachen,” gaf Sietse te kennen. „Het is klinkklare onzin.”

„Of jij lachen wilt of niet, moet jij zelf weten,” zei Gerben, „maar als jij geen gevoel voor humor hebt, ben je te beklagen. Wat zegt u, Klinkhamer?”

„Jij hebt gelijk, Gerben. En hier is de ketting. Maar laat haar nog even afkoelen, want die ene schakel is nog gloeiend heet.”

„Ik wacht wel,” zei Gerben. „Mijn werk zal niet weglopen. Kom ik vandaag niet klaar dan morgen wel. Er zijn mensen

die veel te hard werken omdat zij graag rijk willen worden. En als zij dan een paar centen bezitten zijn zij te afgetobd om er van te kunnen genieten. Jullie met jullie boot genieten vaak nog veel meer dan vele rijkaards.”

„Dat kan best waar zijn,” zei Hielke. „Wij gaan alle dagen varen, want wij hebben vakantie.”

De boot van Hielke en Sietse droeg als naam Kameleon. Het was een oersterk vaartuig, dat van dik ijzer was gemaakt. Een automotor, die onder een kap midden in de boot stond, kon zoveel kracht ontwikkelen, dat de Kameleon reuze snel kon varen en zelfs grote schepen kon duwen. De jongens hadden al heel wat avonturen met hun boot beleefd en hun goede daden waren dikwijls in de krant vermeld. Daardoor kende iedereen hen als de schippers van de Kameleon.

Het dorp lag bij een groot meer en de jongens hadden dan ook volop de ruimte om te varen. Maar voor het varen had de motor benzine nodig. Door hun vader te helpen met kleine karweitjes in de smederij verdienden zij geld en kochten hiervoor de benzine. Zo waren Hielke en Sietse nu bezig met het schoonmaken van tandwielen, die bedekt waren met een dikke laag vet. Met petroleum en een borstel maakten de jongens alles schoon. Gerben zat er naar te kijken en zei dan: „Wij krijgen ander weer. De lucht boven het meer zag zwart

van de witte meeuwen en dat is een slecht teken.”

„Jij praat nooit normaal,” vond Sietse. „De lucht zag zwart van de witte meeuwen. Moet ik daar soms om lachen?”

Gerben haalde zijn schouders op.

„Dat moet je zelf weten, je mag er ook om huilen. Maar dat wij ander weer krijgen zul je wel zien.”

Er kwam een mijnheer in de smederij. Hij was niet groot en nogal dik. Hij droeg een bril, die hij bij het binnenkomen afzette en waarvan hij de glazen met een zakdoek afveegde.

Dan zette hij de bril weer op en zei:

„Goedenmiddag, Klinkhamer. Hoe gaat het met u?”

„Ik mag niet mopperen,” zei Klinkhamer. „De zaken gaan goed en wij zijn gelukkig gezond. Maar als ik vragen mag: Wie bent u? Ik geloof, dat ik u wel eens eerder heb gezien.”

De mijnheer begon te lachen.

„Twintig jaar geleden heb ik het dorp verlaten, ik werd toen kruidenier in de stad. Maar mijn zaak is nu gesloten. Er kwam daar een supermarkt, je weet wel, zo’n grote winkel die al mijn klanten wegtrok.”

„Wacht eens even,” riep Klinkhamer, „dan bent u Veenstra. Jan Veenstra van de Achterweg? Uw vader had een brandstoffenhandel? Nu weet ik het weer!”

„Goed geraten, ik had ook kolenboer moeten worden maar

daar zag ik geen toekomst in. De huizen worden tegenwoordig met gas of olie verwarmd en kolen kun je bijna niet meer verkopen. Daarom werd ik kruidenier, want kruidenierswaren moeten de mensen alle dagen gebruiken. En ik had in de stad een goed beklante zaak totdat die grote zelfbedieningswinkel een streep door de rekening haalde en nu zit ik zonder werk.”

„Dat is niet zo mooi.”

„Nee, nee,” zei Veenstra en hij keek de smederij rond. „Ik zie dat hier alles nog hetzelfde is. En zijn dat uw zoons? Ik heb al enige keren hun naam in de krant gelezen. Zij hebben een boot waarmee zij nogal eens in het nieuws komen, nietwaar?”

„Ja, met hun Kameleon,” bemoeide Gerben zich met het gesprek. „Daar zijn zij zo trots op dat zij dik zijn geworden van eigenwijsheid.”

„Zij zien er inderdaad goed uit,” glimlachte Veenstra.

„Het spreekwoord zegt,” zei Gerben, „doe je de varkens goed dan krijg je veel spek.”

„Jij bent zelf een varken!” riep Sietse.

Gerben deed alsof hij dat niet hoorde en vervolgde:

„Toch gaat dat spreekwoord niet altijd op, want wij hebben op de boerderij een varken dat het vertikt om dikker te worden.

Wat wij er ook aan doen en wat wij dat dier ook te eten geven, het blijft rammelen van de magerte.”

„Hebben jullie het al eens met kindermeel geprobeerd?” vroeg Veenstra.

„Kindermeel?” riep Gerben verbaasd. „Het is toch geen baby?! Moet ik er dan ook mee uit rijden gaan in een kinderwagen? Veldwachter Zwart zou vreemd naar mij kijken als hij dat zag. Stel je voor. Een varken in de kinderwagen met een zuigfles in de mond. Nou ja, dat is allemaal onzin en het zou geen sikkepit helpen, want wij hebben reeds van alles geprobeerd en het beestje groeit geen millimeter.”

„Hoe oud is het?” vroeg Hielke.

„Minstens tien jaar,” antwoordde Gerben.

„Dus dan is het nog steeds een heel klein biggetje?” vroeg Sietse.

„Dat klopt,” zei Gerben. „Ik kan het gemakkelijk in mijn jaszak steken, maar dat mag niet van de boerin. Zij is erg op het diertje gesteld en heeft het steeds bij haar in huis.”

„Een varken als huisdier?” vroeg mijnheer Veenstra. „Dat lijkt mij niet erg fris!”

„Laat u toch niets wijsmaken,” waarschuwde Klinkhamer,

„Gerben heeft nog nooit een waar verhaal verteld!”

„Maar deze keer is het de zuivere waarheid!” riep Gerben,

„want als u in de woonkamer van Jellema kijkt ziet u op de vensterbank een heel leuk spaarvarken staan.”

„O, een spaarvarken?” riep Hielke.

„Dat is toch ook een varken?” zei Gerben.

Mijnheer Veenstra lachte.

„Ik wist niet dat er in ons dorp zulke grappenmakers woonden,” zei hij. „Maar toen ik hier vandaan ging, was jij zeker nog niet geboren, jongeman?”

„Niet geboren?” riep Gerben. „Ik weet er nog van dat veldwachter Zwart op een varken de ronde deed, gewapend met pijl en boog!”

Dat vonden Hielke en Sietse zo gemakkelijk dat zij luid lachten, maar opeens verscheen veldwachter Zwart bij de smederij. Gerben fluisterde gauw tot de jongens, dat zij niet moesten vertellen waarom zij lachten. Immers, hij had het geregeld met de veldwachter aan de stok en als Zwart te horen kreeg wat Gerben zojuist van hem vertelde zou het weer ruzie worden.

„Goedenmiddag,” zei Zwart, toen hij de smederij binnenkwam. Hij keek mijnheer Veenstra onderzoekend aan en vroeg dan: „U is, geloof ik, een oude bekende. Bent u niet de zoon van Veenstra, de brandstoffenhandelaar?”

„Inderdaad, mijnheer Zwart, dat heeft u goed onthouden,”

lachte Veenstra. „Klinkhamer herkende mij niet, maar u ziet het meteen.”

„Daarvoor is mijnheer Zwart dan ook een veldwachter,” zei Gerben. „Hij onthoudt zelfs de gezichten van alle koeien in de polder.”

„Zeg eens, broer!” gromde Zwart bars. „Jij kunt mij niet ongestraft beledigen, versta je dat?”

„Maar ik wil juist aantonen hoe goed u bent!” riep Gerben verontwaardigd.

„Daar heb ik jouw hulp niet voor nodig,” zei Zwart, „bemoei jij je maar met je vee.”

„Ik ga weg,” zei Gerben. „Met u kan ik nooit eens gewoon praten. U bent veel te achterdochtig.”

Hij hing de gerepareerde ketting over de bagagedrager van zijn fiets en reed in de richting van het meer. Daar sloeg hij linksaf en ging over de polderdijk, die langs het meer liep, naar de boerderij van Jellema, waarvan het rode pannendak in de verte duidelijk zichtbaar was boven het groen van de weilanden.

„En mijnheer Veenstra, hoe gaat het met uw zaak in de stad?” vroeg Zwart.

„Die heb ik gesloten,” zei Veenstra. „Een grote zelfbedieningszaak heeft al mijn klanten weggetrokken. Ik

zoek nu naar iets anders.”

„En daarvoor komt u hier weer eens kijken?” vroeg Zwart.

„Maar er is hier reeds een kruidenierswinkel.”

„Dat weet ik,” zei Veenstra. „Het is ook niet mijn bedoeling om weer kruidenier te worden. Ik zoek iets anders, maar ik weet nog niet wat.”

„Verleden week was hier een Hollander die een zeilschool wilde oprichten,” vertelde Zwart. „Maar hij kon geen huis of loods huren en is toen maar weer vertrokken.”

„Een zeilschool? Dat is geen gek idee,” zei Veenstra, „misschien is dat iets voor mij.”

„Maar hoe komt u aan een gebouw om er jongelui in te laten logeren?” vroeg Zwart.

„Dat is heel eenvoudig. Het huis van mijn vader is nog steeds mijn eigendom en de mensen die er nu in wonen willen graag naar de stad. Dus ga ik met hen ruilen. Zij naar de stad en ik hierheen. Dan kan ik de grote kolenloods inrichten als zeilschool.”

„En kunt u goed zeilen?”

„Eerlijk gezegd zal ik het nog moeten leren, maar dat is geen bezwaar.”

„Hm,” deed Zwart gewichtig, „als u maar begrijpt dat u verantwoordelijk bent voor het welzijn van uw leerlingen.”

„Dat wordt wel geregeld,” zei Veenstra luchthartig. „Ik ga meteen naar de loods kijken. Wel bedankt voor de tip, mijnheer Zwart. Tot ziens, Klinkhamer.”

Veenstra wandelde naar het dorp en Zwart zei:

„Dat is een vreemde vogel! Hij wil zomaar een zeilschool beginnen, terwijl hij niets van zeilen weet. Je moet maar durven.”

„Tja,” zei Klinkhamer. „Er zijn mensen die met durf meer bereiken dan met vakmanschap. Misschien heeft Veenstra geluk.”

Zwart fronste zijn wenkbrauwen.

„Als het maar geen fiasco wordt, want dan zitten wij met de brokken. Van mij had Veenstra kruidenier mogen blijven. Enfin, wij moeten maar afwachten wat het wordt.”

Zwart keek op zijn horloge en ging dan verder in de richting van het meer. Daar speurde hij naar vissers, die met meer dan één hengel visten en naar kampeerders, die te veel afval achterlieten. Want weggeworpen plasticzakken leveren een gevaar op voor de koeien in de weilanden. De wind blaast de zakken de polder in en daar worden zij opgegeten door de koeien. Het plastic, dat onverteerbaar is, vormt een prop in de darmen van de koe met het gevolg, dat er een veearts gehaald moet worden om het dier van een vroegtijdige dood

te redden. Daarom liet de vereniging voor vreemdelingenverkeer grote zakken uitreiken aan de kampeerders om hierin het afval te bewaren. De volle zakken konden langs de polderdijk worden gezet en werden door de reinigingsdienst opgehaald. De bakker, die ook in het bestuur van de vereniging voor vreemdelingenverkeer zat, zorgde steeds voor een nieuwe voorraad zakken. Zo kwam hij die middag met zijn bestelauto bij de smederij en vroeg aan Klinkhamer:

„Kunnen de jongens nog wat plasticzakken bij de kampeerders brengen? Er zijn weer veel boten op het meer.”

„Welja. Dat doen de jongens met plezier,” zei Klinkhamer.

„Zij hebben toch een zee van tijd.”

„Maar dan moeten wij nog wel een beetje benzine voor onze boot hebben,” haastte Sietse zich te zeggen.

„Dat kan,” zei Klinkhamer. „Neem maar een volle bus, dan hebben jullie voorlopig genoeg.”

Sietse nam een groot blik benzine en droeg die naar het boothuis, dat achter op het erf aan de kant van de vaart was gebouwd. Hielke kreeg van de bakker een groot pak plasticzakken, die hij ook naar het boothuis droeg. Sietse had reeds een trechter op de benzinetank gezet en liet nu de benzine in de tank lopen. Hielke legde de plasticzakken voor

in de boot en ging op het bankje bij de boeg zitten om de deur, die het boothuis aan de vaartkant afsloot, open te maken. Sietse startte de motor. Hij schakelde de eerste versnelling in en de Kameleon voer de vaart in. Zij gingen onder een brug door en toen lag het grote meer voor hen. Sietse draaide naar links en volgde de oever van het meer. Spoedig naderden zij een fraai zeiljacht, dat in een opening tussen het riet lag. Sietse stuurde de Kameleon er naast.

„Hallo, mevrouw!” riep Hielke naar de dame die juist uit de kajuit kwam. „Ik heb een plasticzak voor u! Wilt u daar het afval in doen?”

Hij reikte haar een zak over en de mevrouw begon te lezen wat erop gedrukt stond. — Houdt het meer schoon en fris — Het is in uw belang en ook voor de vis! — Er stond verder een aanwijzing op waar de volle zakken konden worden ingeleverd.

„Dat is een goed idee,” zei de mevrouw vriendelijk. „Wij zullen er een goed gebruik van maken. Wel bedankt, jongens.”

„Tot uw dienst, mevrouw,” zei Hielke.

De Kameleon voer verder naar een volgende boot. De eigenaar bleek een Duitser te zijn en hij aarzelde even met het aannemen van de plasticzak, omdat hij Hielke niet goed

verstond. Hielke wees wat er op de zak te lezen stond, maar daar werd de mijnheer ook al niet wijzer van. Wat nu te doen? Sietse zag een emmertje met afval, zoals lege groenteblikjes en papier, aan boord staan. Hij hield de zak open en beduidde dat de inhoud van de emmer erin gestort kon worden.

„Aha,” begreep de mijnheer lachend en nam de zak aan. „Danke schön,” en hij gaf de jongens een reep chocolade. Hoewel Hielke en Sietse nog geen Duits hadden geleerd bedankten ze lachend met:

„Danke schön.”

Toen voeren zij verder en Sietse zei:

„Het wordt tijd dat wij andere talen gaan leren, want als wij straks een Fransman of een Italiaan ontmoeten kunnen wij hen niet verstaan.”

„Dan gebruiken wij gebarentaal,” zei Hielke.

„En dan denken die mensen dat wij doofstom zijn,” lachte Sietse.

„Nou ja, dan kunnen wij in elk geval lachen,” meende Hielke. Hij nam weer een vuilniszak en reikte die over aan een mijnheer, die in een roeibootje voer. Zij naderden nu een grote windmolen, die de Woudaap heette. In de molen woonde de familie Dijkstra. De zoon van Dijkstra heette

Kees. Hij was een vriend van Hielke en Sietse. Kees zat op de stoep voor de molen en Sietse riep:

„Hallo, Kees! Ga je mee?!”

„Waarheen?” vroeg Kees.

„Wij brengen plasticzakken naar de kampeerders,” zei Hielke.

„Geef mij er ook een,” vroeg Kees.

Hielke gaf hem een zak.

„Bedankt, maar ik ga nu niet met jullie mee, want moeder is naar de stad.”

„Is je vader dan ook naar de stad?” vroeg Sietse.

„Nee, die is hier,” zei Kees, „maar met een kwartiertje kan moeder thuis zijn en daar wacht ik op.”

„Brengt je moeder dan iets voor je mee?” vroeg Hielke.

„Ik verwacht van wel,” zei Kees.

„Jij hoopt zeker op snoep, hè?” grijnsde Sietse.

„Daar hoef ik niet op te hopen,” zei Kees, „dat weet ik wel zeker.”

Lachend ging hij weer op de stoep zitten en probeerde de grote plasticzak op te blazen tot een ballon.

„Veel plezier met je ballon en de snoep!” riep Sietse en dan voeren de Klinkhamertjes weer verder. Bij alle boten die langs de wal lagen en op het meer voeren brachten zij

plasticzakken. Toen een groot motorjacht voorbij voer zette Sietse meteen de achtervolging in door de motor vol gas te geven. De Kameleon ging er als een raceboot vandoor en de stuurman van het motorjacht keek heel verbaasd, toen die twee jongens in dat lompe bootje hem inhaalden en langs zij kwamen. Hielke reikte de mijnheer een plasticzak over en daarna zwenkte de Kameleon in een sierlijke boog terug naar een kleine boot met een grote aanhangmotor, die hen tegemoet kwam.

Voor in de kleine boot zat een jongeman, die een hand uitstak toen Hielke hem beduidde, dat hij hem een plasticzak wilde geven. De boten kwamen snel naar elkaar toe varen hetgeen betekende, dat bij het passeren de snelheid ten opzichte van elkaar verdubbeld was. Dat werd Hielke noodlottig.

Toen de jongeman de plasticzak vastgreep kreeg Hielke zo'n onverwachte ruk, dat hij overboord tuimelde. Proestend kwam hij weer boven en zwom in een kringetje rond totdat Sietse de Kameleon naast hem stuurde.

De twee jongemannen in het motorbootje kwamen ook hun hulp aanbieden, maar Hielke klom reeds in de Kameleon. „Is het goed afgelopen?” vroeg een van de jongemannen. „Welja,” zei Sietse. „Er is niets aan de hand.”

„Niets aan de hand?“ riep Hielke. „Ik ben drijfnat.”

„Dat is je eigen schuld,” zei Sietse. „Jij had de zak eerder moeten loslaten!”

„Het is jouw schuld!” riep Hielke. „Jij voer veel te hard! Dat was toch nergens voor nodig?”

„Wij hadden die snelheid nog omdat wij dat motorjacht gingen inhalen,” zei Sietse. „Trek je zwembroek aan, dan gaan wij de kleren drogen.”

„Drogen?” vroeg Hielke.

„Welja, jô! In de wind en de zon is alles in een uurtje droog!”

„Wij kunnen het proberen,” zei Hielke en hij trok de natte overall en zijn onderkleren uit. Hij wrong het water er zoveel mogelijk uit en Sietse stuurde de Kameleon naar het eiland midden in het meer. Daar gingen zij aan wal. Hielke legde de kleren op een lage struik, maar Sietse wist iets beters. Hij nam een stuk van een tak en duwde die als klerenhanger in de overall. Met een touwtje maakte hij de klerenhanger aan het touw vast van de vlaggemast, die midden op het eiland stond en toen werd alles naar de top van de mast gehesen. De wind bolde de overall zo op dat het van verre leek alsof er een man in de mast hing. De dames en heren in de zeil- en motorboten keken er lachend naar. Maar Hielke kreeg het koud in zijn dunne zwembroekje en hij begon het eiland

rond te hollen.

„Trek mijn overall maar aan”, zei Sietse. „Ik ben in mijn onderkleden warm genoeg.”

Dat vond Hielke best. Juist toen hij de overall had aantrokken en Sietse in zijn ondergoed stond, legde de patrouilleboot van de politie bij het eiland aan.

„Hee daar! Schippers van de Kameleon!” riep de brigadier.

„Wat voeren jullie hier uit? Willen jullie die kleren wel eens gauw uit de vlaggemast halen?”

„Maar ze zijn nog nat!” zei Sietse. „Wij hebben ze daar opgehangen om te drogen!”

„Zijn jullie dan te water gevallen?” vroeg de brigadier.

„Ik niet,” zei Sietse, „maar hij!”

En daarbij wees hij naar Hielke.

„Wij brachten vuilniszakken rond,” zei Hielke, „en toen ik een zak aan een man in een raceboot gaf, kreeg ik zo’n ruk dat ik overboord tuimelde.”

„Dat was dus een ongeval tijdens het werk?” lachte de brigadier. „Wel, dan zal ik het door de vingers zien, maar laat die kleren niet langer hangen dan nodig is.”

„Wij gaan hier zo gauw mogelijk vandaan,” zei Sietse. „Ik vind het helemaal niet leuk om hier in mijn onderbroek te moeten rondlopen.”

De brigadier schudde lachend zijn hoofd. De politieboot voer verder. Hielke mopperde.

„Als wij weer een raceboot tegenkomen, geef ik geen zakken over. Want nu zitten wij hier gevangen om op de kleren te passen.”

„Die zijn gauw weer droog,” suste Sietse. „De wind blaast er lekker doorheen en je kleren worden er extra fris van.

Moeder geeft jou straks nog een pluimpje, omdat jouw overall veel schoner is dan die van mij.”

Het duurde nog ruim een uur voor de kleren geheel droog waren en toen moesten de jongens heel snel varen om nog op tijd thuis te zijn. Vader en moeder zaten reeds te wachten toen ons tweetal kwam binnenhollen.

„Hebben jullie geen trek?” vroeg Klinkhamer.

„Ik heb honger als een wolf,” zei Sietse.

„Ik ook,” viel Hielke hem bij.

„Hoe komen jullie zo laat?” vroeg moeder. „Wij zitten al een half uur te wachten.”

„Wij weten nooit precies hoe laat het is,” zei Sietse, „want wij hebben geen horloge.”

„Enfin, jullie hebben goed werk gedaan met het bezorgen van vuilniszakken,” zei Klinkhamer. „Ga dus maar gauw een welverdiende boterham eten.”

En dat deden de jongens dan ook. Het was maar goed dat moeder extra boterhammen had klaargemaakt, want Hielke en Sietse lieten hele stapels in hun maag verdwijnen.

Klinkhamer knikte goedkeurend. Zijn zoons waren gelukkig goed gezond. Moeder lachte en vroeg:

„Zeg Hielke? Waarom zitten er gekke punten in de schouders van jouw overall? Hoe kan dat?”

Hielke voelde en warempel, op de plaatsen waar de overall over de uiteinden van de tak had gehangen, waren twee omhoogstekende punten ontstaan. Hij probeerde ze naar beneden te drukken, maar de punten bleven zichtbaar.

„Hielke wil vierkante schouders hebben zoals van een worstelaar,” plaagde Klinkhamer.

„Ik wist niet dat die punten erin zaten,” zei Hielke.

„Het lijkt wel alsof de overall kletsnat is opgehangen aan een recht latje in plaats van aan een gebogen klerenhanger,” zei moeder.

„Hielke krijgt misschien wel horens op zijn schouders,” lachte Sietse.

„Maar toch is de overall van Hielke schoner dan die van jou, Sietse,” zei moeder. „Jij moet je wat minder vuil maken, anders moet ik alle dagen wassen.”

„Dat is niet nodig,” zei Sietse. „Ik spring wel even in het meer.

U weet niet half hoe schoon ik dan word.”

„Als jij dat doet!” waarschuwde moeder.

Hielke lachte.

Klinkhamer stond op en zei:

„Kom jongens, laten wij nog even de smederij opruimen.”

Hielke en Sietse gingen met vader naar de werkplaats en zochten het gereedschap bij elkaar, dat netjes aan een groot bord tegen de wand kwam te hangen. Dan stopte Klinkhamer zijn pijp vol tabak en zei:

„Zo jongens, na gedane arbeid is het goed rusten.”

Veldwachter Zwart kwam ook binnen.

„Goedenavond,” zei hij. „Is uw werk weer klaar, Klinkhamer? Ik moet dag en nacht klaar staan voor mijn beroep. Dat komt omdat er hier maar één veldwachter is. Ik moet overal op letten en het spijt mij dat ik het zeggen moet, maar uw zoons hebben vandaag de vlaggemast op het eiland gebruikt om er een overal en ondergoed in op te hijsen.”

„Aha!” riep Klinkhamer. „Vandaar die puntige schouders!”

„Heb ik puntige schouders?” vroeg Zwart. „Wat heeft dat ermee te maken?”

Sietse begon te lachen.

„Lach niet,” zei Klinkhamer. „Die overal van Hielke heeft in de vlaggemast gehangen. Het is te zien aan de punten op zijn

schouders. Vertel op, wat is er gebeurd?”

„Ik viel te water bij het aanreiken van een plasticzak aan iemand in een raceboot,” zei Hielke. „En toen droogden wij de kleren in de vlaggemast. Maar het mocht van de brigadier van de politieboot.”

„Hm,” bromde Zwart. „Maar maak er geen gewoonte van om daar kleren te drogen. Daar is die mast niet voor!”

„Ik hoop ook niet weer in het water te vallen,” zei Hielke.

„Wij hebben twee uren moeten wachten voor de kleren weer droog waren.”

„Daarom kwamen jullie dus zo laat thuis,” ontdekte Klinkhamer. „En moeder gaf jou nog een pluimpje, omdat jouw overall schoner was dan die van Sietse. Wij beleven wel de gekste dingen met jullie. Want wie hangt er nou zijn ondergoed in een vlaggemast? Dan moet je toch wel een beetje getikt zijn.”

„Welnee,” zei Sietse. „Je moet drijfnat zijn.”

„En moet ik jou de vier hoeken van de smederij even laten zien?” vroeg Klinkhamer.

Maar dat vond Sietse helemaal niet nodig. Hij kende die hoeken op zijn duimpje en lachend holde hij de smederij uit.

HOOFDSTUK II

Kees heeft een slechte vangst. En de jongens gaan op speurtocht

De volgende morgen kwam Louw Vrolijk in de smederij. Hij was een vriend van Hielke en Sietse. Zijn ouders woonden aan de andere kant van het dorp bij de zuivelfabriek. Vader Vrolijk werkte als kaasmaker op de fabriek. Louw begroette Klinkhamer en Hielke en Sietse met een opgewekt „goedenmorgen” en dan vroeg Sietse:

„Heb jij geen hengel meegenomen? Wij willen gaan vissen.”

„Dan moet ik even naar huis om hem te halen,” zei Louw.

„Welnee,” zei Hielke. „Wij hebben wel een hengel voor je.”

De jongens gingen naar het boothuis en van een plank aan de wand nam Hielke drie hengels, die hij in de Kameleon legde.

Sietse startte de motor en toen voeren zij het boothuis uit.

Toen de Kameleon onder de brug doorvoer moest Sietse plotseling uitwijken voor een motorboot, die vlak achter de brug bezig was te keren. „Bella” stond er op de boot, waarin twee jongemannen zaten, die zichtbaar schrokken toen de Kameleon rakelings langs hen voer.

„Ezels!” riep de stuurman verschrikt. „Kunnen jullie niet beter uitkijken?”

„Het is jullie schuld!” riep Sietse. „Je mag niet vlak voor een brug keren.”

„Sietse heeft gelijk!” riep de brugwachter. „Jullie hadden moeten kijken of er ook doorgaand verkeer naderde.”

Sietse had de motor gestopt en de jongens zagen hoe de Bella bij de wal aanlegde. En toen vroeg de brugwachter:

„Zeg jongens, deze mijnheer wil graag een tochtje over het meer maken. Mag hij met jullie meevaren?”

Naast de brugwachter stond een mijnheer in een grijs zomerkostuum. Hij keek een beetje minachtend naar de Kameleon. Toen Sietse aanlegde en aan de mijnheer vroeg of hij voorin wilde gaan zitten, antwoordde hij:

„Nee, dank je wel.”

„Het kost niets,” zei Hielke.

„Dat moest er ook nog bijkomen,” zei de mijnheer. „Ik mag wel geld toe krijgen als ik met zo’n lompe boot zou willen varen.”

Dat was een zware belediging, want de jongens waren wat trots op hun Kameleon. De jongelui in de Bella lachten luid en boden de mijnheer een plaatsje in hun boot aan.

„Heel graag,” zei de mijnheer.

„Kunt u wel zwemmen?“ vroeg Sietse spottend.

„Een beetje,” zei de mijnheer.

„Neemt u dan een zwemvest mee,” zei Sietse. „Want die lui kunnen niet varen!”

De mijnheer had evenwel het volste vertrouwen in de stuurman van de Bella en dus ging hij aan boord. Sietse liet de motor weer draaien en de Kameleon voer langzaam het meer op. De Bella volgde en begon de Kameleon snel in te halen. De mijnheer zat lachend naar de lompe boot van onze vrienden te kijken en vond, dat hij een goede keus had gedaan door met de Bella mee te gaan in plaats van met die trage Kameleon. De Bella voer de Kameleon weldra voorbij, maar op dat moment schakelde Sietse de grote versnelling in en tot grote verbazing van de mijnheer en de jongelui in de Bella, begon dat zware bakbeest van die kwajongens hen snel in te halen en te passeren. De grote golven, die achter de Kameleon aanrolden, troffen de Bella en Sietse temperde de snelheid zodanig, dat de Bella precies in de hekgolf van de Kameleon voer. Het bootje danste daardoor woest op en neer en de stuurman schudde zijn vuist naar de jongens. De mijnheer hield zich stevig vast aan de bootrand, terwijl het opspattende water hem nat maakte. De stuurman trok het roer om, maar hij deed dat zo onoordeelkundig, dat de Bella

dwars op de hekgolf kwam te liggen en gevaarlijk overzij helde.

„Laat ze nu maar met rust,” zei Hielke. „Er komen nog ongelukken van, want die lui kunnen niet varen.”

„De opscheppers,” schamperde Sietse. „Een volgende keer zullen zij ons niet weer uitlachen.”

De Kameleon veranderde van richting en zette koers naar de Woudaap. Daar stuurde Sietse naar de wal. Luid riepen ze:

„Hallo Kees! Ga je mee?”

Kees kwam uit het schuurtje naast de molen en Louw riep:

„Neem je hengel mee. Wij gaan vissen!”

„Ja, ik kom!” riep Kees.

Hij verdween weer in het schuurtje en kwam terug met een hengel. Hij ging naast Louw op de voorbank zitten.

„Daar gaan we dan,” zei Sietse en de Kameleon voer verder in de richting van een stenen brug, die over de ingang van de poldervaart was gebouwd. De vaart stond in verbinding met het meer en de jongens wisten dat er altijd enige stroming in het water was. Door de stroming kwam er zuurstof in het water en daaraan heeft de vis evenveel behoefte als een mens.

Dus was er meestal vis op de stroom te vangen en daarom gingen de jongens er hun geluk proberen.

Sietse keek om zich heen.

„Wij moesten midden in de stroom kunnen blijven met onze boot, maar wij hebben geen anker.”

„Ik heb er thuis wel een,” zei Kees.

„Heb jij een anker?” vroeg Louw. „Hoe kom je daaraan? Of is het zo’n onmogelijk groot scheepsanker, dat niet te tillen is?”

„Welnee, ik heb het van moeder gekregen.”

„Een anker van je moeder gekregen?” vroeg Hielke. „Oh, ik begrijp het al. Het is een sleutelring met een ankertje eraan.” Kees grijnsde.

„Nee hoor, daar kun je toch geen boot mee vastleggen? Het is een zwaar voorwerp dat best als anker dienst kan doen. ’t Is een oude naaimachine!”

„Naaimachine?!” riepen zijn vrienden verbaasd en dan begonnen zij luid te lachen.

„Hoe kom je op het idee?” vroeg Sietse. „Ik zie ons al een naaimachine overboord gooien met een touw eraan. Dat is toch te gek?”

„Het is helemaal niet gek!” vond Kees. „Ik wed dat de boot muurvast blijft liggen.”

„Dat geloof ik ook wel,” zei Hielke lachend, „maar laten wij maar liever bij de wal gaan liggen.”

Nog lachend om dat naaimachineanker legden de jongens

naast de brug aan en zochten ieder een plekje om te vissen. De snoeren werden afgerold en te water geworpen, maar de vissen hadden geen trek, want de dobbers bleven onbeweeglijk drijven. Na een tijdje zei Louw:

„Ik denk dat wij toch de naaimachine moeten halen en midden in de stroom moeten gaan vissen. Hier vangen wij niets.”

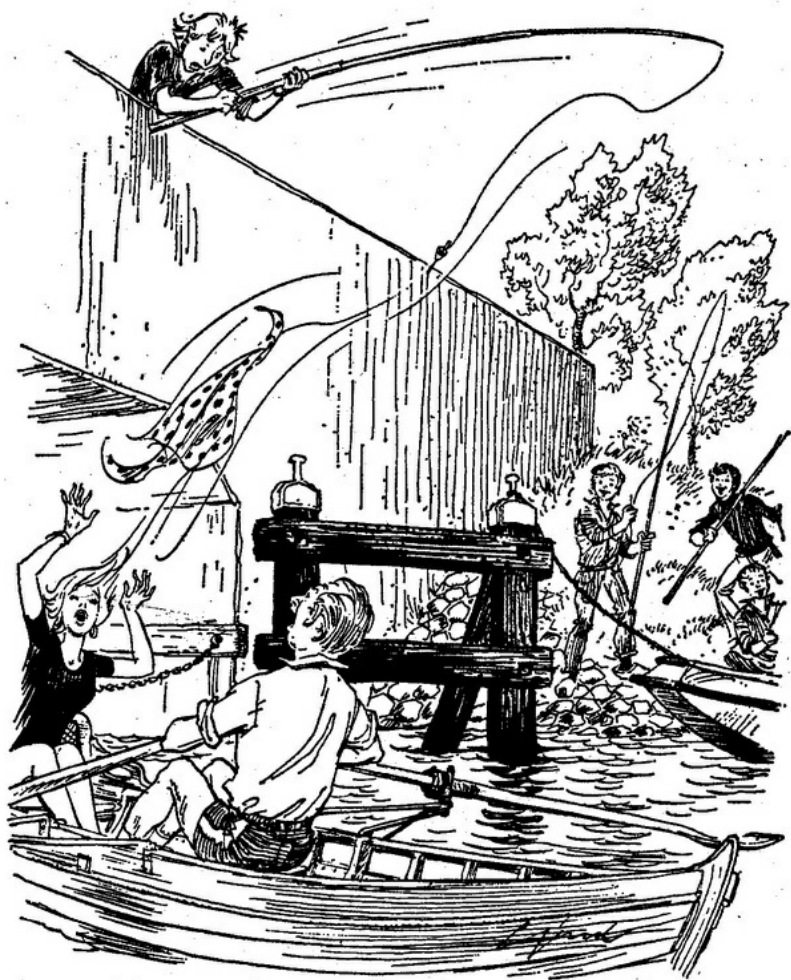
Op dat ogenblik kreeg Hielke plotseling beet. Zijn dobber schoot met een ruk onder water en de vis, die aan de haak was geslagen, zwom woest heen en weer.

„Voorzichtig!” riep Sietse. „Het is vast een dikke karper.” Het topje van de hengel boog zover door, dat het dreigde te breken. Daarom legde Hielke de hengel gauw plat op de grond en trok haar stukje voor stukje verder de wal op. De vis ging geweldig tekeer. Zij zwom razendsnel van links naar rechts en weer terug. Hielke zorgde ervoor, dat het snoer strak gespannen bleef, want als het even slap zou hangen dan kreeg de vis kans om er een ruk aan te geven, waardoor het kon breken. Langzaam trok Hielke de vis steeds dichterbij de wal en toen wist Sietse haar met een emmertje uit het water te scheppen. Het was een karper van een paar pond zwaar. „Daar heb ik geen naaimachine bij nodig gehad,” pochte Hielke.

„Zo eentje wil ik er ook vangen,” zei Kees. „Ik ga op de brug staan, dan ligt mijn dobber midden in de stroom.”

„Ai! Ik heb ook beet!” riep Louw. Hij trok een kleine witvis op de wal. Maar dat was geen vangst en Louw het het visje gauw weer zwemmen.

„Midden in de stroom zwemmen de dikste,” wist Kees en hij wierp zijn snoer over de leuning van de brug en tuurde vol verwachting naar de dobber. Kees hoopte ook zo’n dikke karper te vangen, want hij lustte graag gebakken vis. Doordat hij alle aandacht bij zijn dobber had, bemerkte hij niet hoe van de andere kant een bootje de brug naderde. Het was een roeiwherry. Een mijnheer in een hagelwit overhemd, waarvan de mouwen waren opgerold zodat zijn gespierde bruine armen vrij de riemen konden hanteren, roeide de boot onder de brug door. Kees schrok toen de boot plotseling uit de brugopening te voorschijn kwam. Snel trok hij het snoer omhoog en toen gebeurde het. Aan het roer van de wherry zat een jongedame, die een geel zijden sjaaltje op haar hoofd droeg. Het snoer van Kees zweefde rakelings langs haar, de vishaak sloeg in het sjaaltje en trok het met een ruk van de juffrouw haar hoofd.

„Help!” riep zij geschrokken.

„Wolverdraaid!” riep de mijnheer. „Grote vlegel, die je bent!”

Hij roeide de wherry meteen naar de wal, maar Kees bleef niet wachten. Hij wierp de hengel neer en begon langs de polderdijk te hollen, zo hard hij maar kon. De mijnheer trok het sjaaltje van de haak en keek Kees na. Daarna ging hij weer in de wherry en vroeg aan onze vrienden:

„Dat was die jongen uit de Woudaap, nietwaar?”

„Ik weet het niet!” riep Sietse. „Ik heb hem nog nooit eerder gezien.”

Louw begon te lachen.

„Jullie zijn ook al geen haar beter!” riep de mijnheer kwaad.

Daarop roeide hij regelrecht naar de Woudaap om er zijn beklag te doen over Kees, die een grote winkelhaak had getrokken in het mooie, goudgeel zijden sjaaltje.

Kees kwam intussen weer terug bij zijn vrienden.

„Jij had een pracht vangst!” plaagde Louw. „Het is voor het eerst van mijn leven dat ik een visser voor zijn vangst aan de haal zag gaan.”

„Had ik dan moeten wachten tot die man mij een pak slaag had gegeven?” vroeg Kees. „Ik deed het toch niet met opzet?”

„Je mag niet bij een onderdoorgang vissen,” leermeesterde

Hielke. „Dat is te gevaarlijk. De juffrouw had de haak wel in haar ogen kunnen krijgen.”

„Ja Kees, jij hebt nog geluk gehad,” zei Louw. „Het had erger kunnen zijn.”

Toen de jongens een uur later naar huis gingen met als enige vangst de karper, bleek het avontuur van Kees nog een staartje te hebben. Bij de Woudaap stond Dijkstra de jongens op te wachten. Nauwelijks was Kees aan wal of zijn vader greep hem vast en riep kwaad:

„Grote lummel! Ik zal je leren andermans spullen te vernielen! Ik heb tien gulden moeten betalen voor een nieuw sjaaltje. Jij krijgt de hele vakantie geen zakgeld meer.”

„Het was per ongeluk!” riep Kees. „Ik hoorde dat bootje niet naderen. Die man roeide zo zachtjes.”

„Dat heeft er niets mee te maken!” riep Dijkstra. „Jij mag niet op een brug staan vissen. Stel je voor dat iedereen dat deed. Dan kon er geen boot meer door. En nu in huis! Vooruit! Mars!”

„Wacht!” riep Hielke. „Hier Kees! De karper is voor jou!”

„Dank je wel,” zei Kees verheugd.

„Hm,” bromde Dijkstra. „Dan breng jij toch nog iets goeds mee naar huis.”

„Voor een gulden mag u hem hebben,” zei Kees.

„Wat?“ riep Dijkstra verontwaardigd.

„Ik krijg geen zakgeld,” zei Kees. „Dus moet ik de vis wel verkopen.”

„Ben jij nu helemaal dol geworden?“ riep Dijkstra. „Eerst moet ik tien gulden betalen voor een stomme streek van jou en dan wil jij mij bovendien nog een gulden afzetten voor zo’n visje? Weg wezen, jij! Of ik zal je de oren wassen!”

Kees holde in huis en Dijkstra sloeg de deur met een smak dicht. In de Kameleon zaten de jongens te lachen.

„Die Kees,” zei Louw. „Hoe durfde hij nog een gulden te vragen voor die karper.”

„Dat vond ik wel dom,” zei Hielke, „want in plaats van zijn vader in een beter humeur te brengen, maakte hij hem nog kwader.”

„Kees is toch een rare,” vond Sietse. „Hij doet alles altijd anders, maar het is altijd fout.”

Nog lachend om Kees voeren zij naar huis.

„En jongens, waar is de vis?” vroeg Klinkhamer.

„Die heb ik aan Kees gegeven,” zei Hielke en toen vertelden onze vrienden wat er allemaal gebeurd was.

„Wel, wel,” zei Klinkhamer, „die Kees heeft ook altijd iets bijzonders. Maar als Dijkstra hem geen zakgeld geeft, kan het middel wel eens erger zijn dan de kwaal. Wie weet, wat Kees

gaat bedenken om aan geld te komen.”

Na het eten ging de telefoon. Klinkhamer nam de hoorn op en werd verbonden met de hotelhouder uit de Rode Leeuw. „Mijnheer Klinkhamer,” zei de hotelhouder, „er logeert bij mij een mijnheer Brouwer. Hij is vanmorgen naar het meer gewandeld en zou om twaalf uur terug zijn. Dan zou er telefoon voor hem zijn uit Holland. Maar tot nu toe is hij niet komen opdagen. Kunnen de jongens met hun boot hem gaan zoeken?”

„Welja. Met alle genoegen,” zei Klinkhamer. „Hoe ziet die mijnheer er ongeveer uit?”

„Hij is nogal lang en draagt een grijs kostuum. Het is een echte heer, dat zie je zo. Hij heeft een fabriek in Holland en zijn naam is Brouwer. Meer weet ik helaas niet van hem.”

„Ik zal het de jongens zeggen,” beloofde Klinkhamer.

De smid hing de hoorn op de haak en zei tegen Hielke en Sietse:

„Jullie moeten het hele meer rondvaren om een mijnheer in een grijs kostuum te zoeken. Hij heet Brouwer en hij moet zo snel mogelijk terug naar het hotel, want er was telefoon voor hem.”

„Dan is het zeker die mijnheer die niet met ons mee wilde varen,” veronderstelde Sietse. „Hij ging wel met twee

zondagsschippers mee. Misschien hebben die een ongeluk gehad.”

„Ga dan maar gauw zoeken,” zei Klinkhamer.

Hielke en Sietse holden naar het boothuis. Zij waren juist bezig de benzinetank te vullen, toen Louw kwam opdagen.

„Wij gaan op speurtocht,” zei Hielke. „Wij moeten een gast uit het hotel zoeken. Hij is waarschijnlijk met die twee jongelui in de Bella gaan varen en tot nu toe niet teruggekomen.”

Sietse startte de motor en de jongens vertrokken naar het meer. Eerst voeren zij naar de Woudaap om Kees af te halen, want vier paar ogen zien meer dan drie paar. Maar Kees mocht niet mee. Hij moest voor straf thuisblijven.

„Die kwajongen kan wel weer tien gulden onkosten maken,” zei Dijkstra. „En dat wordt mij te duur. Als hij thuis is krijgt hij de kans niet om iets te bederven en dus blijft hij hier!”

Kees kon nog zo mistroostig kijken, het hielp hem niets. De Kameleon moest zonder hem verder. Hielke, Sietse en Louw speurden nauwlettend naar de kampeerders langs de waterkant, maar mijnheer Brouwer was er niet bij. Ook keken de jongens naar de namen op de boten. Er was er niet een die de naam Bella droeg. Zo voeren zij het hele meer rond. Nergens was een spoor van mijnheer Brouwer te vinden.

„Dan moeten wij nog even gaan kijken op het eiland,” zei Sietse. „Hoewel ik niet geloof, dat daar iemand is.”

„Misschien hebben die twee jongens hem daar afgezet en hem met opzet achtergelaten,” zei Louw.

„Dan hebben zij hem zeker beroofd,” fantaseerde Hielke, „en hem daarna vastgebonden aan de vlaggemast.”

Sietse vond dat allemaal onzin.

„Wij zullen gauw weten wat er van jullie Wild-West verhaal klopt,” zei hij.

Het eiland kwam spoedig in zicht en de Kameleon legde aan. Er was niemand aan de vlaggemast en hoewel Hielke en Louw het hele eilandje rondliepen, viel er niets bijzonders te zien.

„Daar zitten wij dan,” zei Sietse. „Er is geen mijnheer in een grijs pak en er is geen boot die Bella heet.”

„Laten wij naar de brugwachter gaan om te vragen of hij weet waar de Bella vandaan komt. Als het een boot is, die uit het dorp aan de overkant komt, kunnen wij daar gaan kijken. En dan vragen wij aan die twee jongelui waar mijnheer Brouwer gebleven is,” stelde Hielke voor.

„Ja, dat doen we!” stemde Louw met hem in.

„Goed!” zei Sietse. „Dan gaan wij eerst naar de brug.”

De Kameleon voer snel terug naar het dorp. Bij de brug

stond niemand, maar toen Sietse driemaal de hoorn liet klinken kwam de brugwachter haastig uit zijn woning gehold.

Hij zag de Kameleon en riep verontwaardigd:

„Wat zijn dat voor apestreken? Ik hoef voor jullie toch niet de brug open te draaien?”

„Welnee!” riep Hielke. „Wij komen u even vragen of u ook weet waar de Bella vandaan komt. Wij zoeken de mijnheer die vanmorgen met dat bootje is meegegaan.”

„De Bella komt uit de jachthaven De Golfbreker,” zei de brugwachter. „Daarvoor moeten jullie aan de overkant zijn! En waarom zoeken jullie die mijnheer?”

„Er is telefoon voor hem,” zei Sietse. „U wordt wel bedankt voor de inlichtingen.”

De Kameleon wendde de steven en voer op volle snelheid over het meer. Daar was de ingang van een breed kanaal en even verder ontdekten de jongens de jachthaven De Golfbreker.

De ingang van de haven was afgesloten door een ronde paal, die in het water dreef en waarvan de uiteinden met een ketting aan de wal waren vastgemaakt.

„Pas op!” riep Louw. „Er ligt een paal!”

Maar de stevige boeg van de Kameleon duwde de paal reeds naar beneden. Onder de bodem van de boot klonken een

paar doffe bonsen en dan dook de paal achter de Kameleon weer boven water. De eigenaar van de jachthaven keek verbaasd en tevens verontwaardigd naar de kwajongens, die zomaar door de afsluiting voeren.

„Hee daar!” riep hij kwaad. „Wat is dat voor een brutaliteit? Jullie mogen hier niet zonder toestemming binnenvaren!”

„Neemt u ons niet kwalijk,” zei Hielke. „Wij zagen de paal laat. Maar kunt u ons ook zeggen of de motorboot Bella hier thuishoort?”

„Daar ligt ze!” zei de man nors. „Wat is er met de Bella?” De jongens zagen de motorboot aan een steiger liggen.

„Wanneer is de Bella teruggekomen?” vroeg Sietse.

„Om tien uur,” zei de man. „Is er iets gebeurd?”

„Er waren twee jongemannen aan boord,” zei Hielke.

„Ja, dat klopt! Zij hadden de Bella voor de hele dag gehuurd, maar kwamen na een paar uurtjes al terug. Ik herinner mij, dat zij veel haast hadden. Hebben zij iets uitgehaald?”

„Dat weten we niet”, zei Hielke. „Maar zij namen een mijnheer aan boord en die is nu zoek.”

„Drommels,” zei de jachthavenbaas. „Zij hebben die mijnheer toch niet beroofd?”

„Dat kan toch niet op klaarlichte dag?” vond Louw.

„Er gebeuren zelfs bankovervallen op klaarlichte dag,” zei de

baas. „Die jongelui kunnen naar een stille hoek van het meer zijn gevaren en daar die mijnheer hebben beroofd.”

„Maar wij hebben overal reeds gezocht,” zei Hielke.

„Zijn jullie ook overal aan wal geweest?” vroeg de man. „Die mijnheer kan wel geboeid achter een rietkraag liggen. Want als hij beroofd is zullen de dieven er in de eerste plaats voor zorgen dat de beroofde niet meteen alarm kan slaan.”

„Als dat zo is, mogen wij wel meteen opnieuw gaan zoeken,” zei Louw.

„En ga anders de politie waarschuwen,” zei de baas, die vervolgens de ketting losmaakte en de afsluitboom wegtrok. Sietse bedankte hem en dan voer de Kameleon de haven uit, terug naar het meer.

„In de buurt van het Paviljoen behoeven wij niet te zoeken,” zei Sietse, „daar komen zoveel mensen langs de polderdijk, dat die mijnheer reeds lang zou zijn gevonden.”

Daarom stuurde hij de Kameleon naar de andere kant, waar de weilanden aan het meer grensden. Er waren daar vele hoge rietkraggen en achter dat riet gingen onze schippers nu bij ieder weiland kijken. Toen zij bij het vierde weiland zochten stond Louw plotseling stil.

„Ik geloof, dat ik iemand hoor roepen.”

Hielke en Sietse hoorden het nu ook. Het klonk alsof er

iemand vanuit de verte om hulp riep.

„Dat komt uit het volgende weiland,” zei Sietse. „Kom. Vlug erheen!”

Zij holden terug naar de Kameleon en voeren snel verder naar een inham tussen het riet bij het volgende weiland. Hier hoorden zij weer dat hulpgeroep, maar het klonk nog steeds ver weg.

„Wij hadden verder moeten varen,” zei Louw.

„Toch ga ik vlug even kijken.”

Hielke sprong op de wal en liep langs de rietkraag. Nauwelijks twintig meter van de aanlegplaats deed hij de ontdekking, die Sietse en Louw daar niet verwacht hadden. In het lange gras lag mijnheer Brouwer, geboeid aan handen en voeten en voor zijn mond was een doek gebonden. Daardoor klonk zijn hulpgeroep zo onduidelijk.

„Ik heb hem!” riep Hielke. Hij begon mijnheer Brouwer meteen van de doek en boeien te bevrijden. Sietse en Louw kwamen gauw helpen en toen mijnheer Brouwer de doek voor zijn mond wegnam, zei hij:

„Wat een geluk, dat jullie mij hebben gevonden. Wij moeten zo snel mogelijk naar de politie. Ik ben door twee schurken beroofd.”

„Gaat u maar gauw in onze boot,” zei Sietse. „Wij varen u

rechtstreeks naar het dorp.”

Mijnheer Brouwer kwam met moeite overeind, want zijn spieren waren stijf geworden. De jongens hielpen hem op de been en gingen hem voor naar de Kameleon. Op volle snelheid voeren zij terug naar het dorp.

„Als ik het goed begrijp,” zei mijnheer Brouwer, „waren jullie op zoek naar mij?”

„Jawel mijnheer,” zei Hielke. „Wij zijn gestuurd door de hotelhouder. Er was telefoon voor u en men verwonderde zich erover dat u zo lang wegbleef. Maar dat u beroofd zou worden, daaraan heeft niemand gedacht.”

„Ik had met jullie mee moeten gaan, in plaats van met die twee vlegels,” zei mijnheer Brouwer. „En jullie boot vaart zelfs nog veel beter ook.”

„Dit is de beste boot uit heel de omtrek, mijnheer,” deedde Louw trots mee.

„Dat geloof ik graag,” Zei mijnheer Brouwer en hij keek verbaasd, toen hij zag hoe snel zij de brug reeds naderden. De brugwachter stond nieuwsgierig te wachten en Sietse riep: „Wij hebben hem! Wij brengen hem naar de politie, want hij is bestolen.”

Mijnheer Brouwer keek afkeurend naar Sietse. Die jongen sprak over hem als een visser over een goede vangst. Maar zo

zijn jongens. De eerste huizen van het dorp waren nu spoedig bereikt en Sietse stuurde naar de wal bij het Raadhuisplein. Daar stond veldwachter Zwart. Mijnheer Brouwer ging meteen naar hem toe.

„Veldwachter, mijn naam is Brouwer. Ik kom aangifte doen van een beroving. Twee schurken hebben mij meegenomen in hun boot en mij naar een weiland gebracht, waar zij mijn portefeuille met driehonderd gulden hebben geroofd. Ik werd aan handen en voeten gebonden en kreeg een doek voor mijn mond. Zo hebben zij mij achtergelaten. En als deze jongens mij niet hadden gevonden, lag ik daar nu nog!”

„Hoe laat gebeurde die overval?” vroeg Zwart.

„Om ongeveer half tien.”

„En naar welke kant van het meer zijn de daders gevlucht?”

„Dat kon ik niet zien. Ik lag achter het hoge riet.”

„De dieven zijn naar de overkant gegaan,” zei Sietse. „Zij hebben de boot teruggebracht naar de jachthaven De Golfbreker, waar zij de boot hadden gehuurd.”

„Ik zal een procesverbaal opmaken,” zei Zwart. „Komt u maar even mee naar het gemeentehuis.”

Met z’n allen gingen zij naar een kantoortje in het gemeentehuis en daar noteerde Zwart alles wat mijnheer Brouwer en de jongens over de overvallers wisten te vertellen.

Hielke haalde twee stukken touw uit zijn zak en gaf die aan Zwart.

„Daarmee hebben de dieven mijnheer Brouwer gebonden.”

„Die stukken zijn zeker afgesneden van een touw uit de boot,” veronderstelde Zwart.

„Dat klopt,” zei mijnheer Brouwer. „Tijdens het varen sneed één van de schurken de stukken van een touw dat in het achterkastje lag.”

Zwart knikte.

„Juist! Wel, mijnheer Brouwer, ik zal de signalen van de daders laten verspreiden en dan hoop ik dat de heren spoedig gevonden worden.”

„Dat hoop ik ook,” zei mijnheer Brouwer. Met de jongens verliet hij het gemeentehuis, terwijl Zwart de politie in de omringende dorpen per telefoon ging waarschuwen. Op het plein bleef mijnheer Brouwer staan en zei:

„Jongens, ik ga jullie trakteren, want jullie hebben mij een grote dienst bewezen. Kom mee naar het hotel.”

Dat lieten onze vrienden zich geen tweemaal zeggen. Zij volgden mijnheer Brouwer in het hotel en gingen aan een tafeltje voor een der ramen zitten. Daar kregen ze limonade met gebak. Mijnheer Brouwer ging intussen telefoneren. De koele limonade smaakte de jongens best en van de schaal vol

gebakjes zochten zij de lekkerste uit. Mijnheer Brouwer kwam bij hen zitten.

„Ik zit toch liever hier dan achter die rietkraag. Het was een reuze bof voor mij dat jullie mij wisten te vinden. Nemen jullie nog een gebakje! Jullie mogen zoveel eten als jullie maar willen.”

„Dat moest Kees zien,” zei Louw lachend. „Hij is dol op lekkers.”

„Wie is Kees?” vroeg mijnheer Brouwer.

De jongens vertelden van hun vriendje uit de Woudaap en over de avonturen die zij met hem hadden beleefd. Mijnheer Brouwer vond die verhalen erg leuk en zei:

„Jullie vriendje is nu ook mijn vriend. Ik zal een paar gebakjes en een fles limonade voor hem in een doosje laten doen. Die moeten jullie hem dan geven. En het spijt mij nog verschrikkelijk dat ik vanmorgen niet in jullie boot ben meegegaan, want de Kameleon vaart geweldig. Maar dat wist ik toen nog niet. Een volgende keer wil ik graag eens met jullie mee. Kan dat?”

„Natuurlijk!” zei Sietse. „Dat is afgesproken, mijnheer!”

De hotelhouder zorgde voor een doosje met gebakjes en een fles limonade en toen namen de jongens afscheid van mijnheer Brouwer, die hen nogmaals bedankte voor hun

hulp en hun nog tien gulden gaf.

„Voor de benzine!” riep hij hen nog na. Louw droeg het doosje met gebakjes en omdat de jongens wisten hoe verrast Kees op zou kijken van deze traktatie, holden zij naar de Kameleon en voeren op volle kracht naar het meer.

Bij de Woudaap had Kees gevestigd, maar hij had niets gevangen. Uit verveling was hij op de stoep voor de molen gaan zitten en in slaap gevallen. Zo vonden zijn vrienden hem. Zij legden de Kameleon heel stillegjes voor de wal en hepen op hun tenen naar Kees.

„Wakker worden, Keesje!” zei Sietse.

Maar Kees sliep rustig door. En toen Louw verbaasd uitriep:

„Wat een slaapkop!” maakte dat Kees evenmin wakker.

Maar toen vroeg Hielke: „Wil je een gebakje, Kees?”

En kijk. Kees sloeg meteen zijn ogen open, zag het gebak en was klaarwakker.

„Is dat voor mij?” riep hij verheugd.

„Ja en deze limonade ook!” zei Hielke.

„Dat is geweldig!” riep Kees glunderend. Verder zei hij niets, want hij begon van de gebakjes te eten alsof hij uitgehongerd was.

Daar kwam zijn vader.

„Wat is dat?” riep Dijkstra verontwaardigd. „Heb jij je

vrienden erop uitgestuurd om gebak te kopen? Hoe kwam jij aan dat geld? Vooruit! Vertel op!”

Maar Kees had zijn mond vol en kon niet antwoorden.

Hielke vertelde gauw aan wie zij die traktatie te danken hadden, want Dijkstra wilde Kees reeds in zijn kraag grijpen.

Kees at zijn mond leeg en zei: „Dat was lekker! Jullie worden bedankt dat jullie aan mij gedacht hebben. Want ik kan niets meer kopen omdat ik geen zakgeld krijg.”

„Dat krijg jij niet eerder, dan dat die tien gulden voor dat sjaaltje zijn teruggespaard!” zei Dijkstra. „En het is beter voor je gezondheid dat jij niet zo veel snoept.”

Dijkstra ging naar het schuurtje naast de molen en Kees nam nog een slok limonade. Toen bekeek hij de fles en riep:

„Ha, daar staat vijftien cent statiegeld op. Die heb ik alvast weer verdiend als ik de fles terugbreng.”

„Pas maar op dat je vader het niet hoort,” zei Sietse, „want dan neemt hij je de fles nog af.”

„Geen zorg,” zei Kees. „Ik red mij wel. Overal is geld te verdienen. Als je maar weet hoe je het doen moet.”

„En hoe doe jij dat dan?” vroeg Louw.

„Dat weet ik nog niet,” zei Kees, „maar dat komt wel.”

En het kwam inderdaad.

Hoe?

Tja, dat zullen wij even moeten afwachten.

HOOFDSTUK III

Gerben fietst voor zijn leven en Kees verdient een rijksdaalder

Thuis vertelden Hielke en Sietse wat er gebeurd was met mijnheer Brouwer.

„Maar dat is vreselijk!” riep moeder. „Kunnen de gasten dan niet meer ongestoord genieten van hun vakantie?”

„Het is inderdaad droevig als je geen vertrouwen in de mensen kunt hebben,” zei Klinkhamer. „Dit geval zal voor velen een waarschuwing zijn om niet zomaar met iemand uit varen te gaan.”

„Het leken toch hele nette jongemannen met wie mijnheer Brouwer in de boot ging,” herinnerde Hielke zich.

„Het spreekwoord zegt: Schijn bedriegt,” zei Klinkhamer.

„Dat is wel bewezen. Laten wij hopen, dat de daders spoedig gevonden worden. Zij hebben een flinke straf verdiend.”

Dat vonden moeder en de jongens ook, maar hoewel Zwart alle politieposten in de omtrek had gewaarschuwd om uit te kijken naar de twee dieven, werd er geen spoor van hen gevonden.

Dat gebeurde pas vele maanden later, toen bij een overval op een benzinestation twee jongelui werden gepakt. Zij bekenden vele inbraken en overvallen en gaven ook toe, dat zij die zomer bij het meer mijnheer Brouwer hadden beroofd. Van de driehonderd gulden was natuurlijk niets meer over.

Die avond gebeurde er weer iets vreemds bij het meer. Het was tien uur geweest en het werd al donker. Het meer lag als een grote zwarte vlek achter de rietkragen. Op de boerderij van Jellema had een koe gekalfd en daardoor kwam Gerben pas om kwart over tien van zijn werk. Helemaal alleen fietste hij over de polderdijk en naderde de Woudaap. Daar was ook alles stil en niemand te zien. Gerben, die altijd veel praatjes had, was geen held in het donker. Daarom fietste hij dan ook extra snel en keek steeds om zich heen. Groot was zijn verbazing toen hij een lichtgevend voorwerp in het meer zag drijven. Wat was dat? Het leek wel een kleine ronde koepel van een onder water varende boot. Maar in het meer kwamen geen onderzeeërs, dus was het iets anders. Gerben keek zo ingespannen naar dat vreemde voorwerp dat hij niet genoeg op zijn stuur lette en naast de dijk in het gras reed. Bijna verloor hij zijn evenwicht, maar door het stuur stevig vast te houden en hard te remmen bleef hij halverwege de

dijkhelling staan. Hij keek nog even naar de verlichte koepel in het donkere water en duwde zijn fiets weer boven op de dijk. Tot zijn schrik bemerkte hij, dat de verlichte bol nu recht op hem af kwam.

Drommels, dacht Gerben, dat is geen zuivere koffie. Ik wacht niet tot dat ding bij mij is, want het kan wel een soort bom zijn. Gerben stapte vlug op de fiets en reeds pijlsnel verder. Maar wat was dat? De lichtgevende bol ging met hem mee en hoe vlugger Gerben fietste, hoe sneller ook de bol door het water voer. En wat nog enger was, de bol kwam steeds dichterbij de wal. Het angstzweet brak Gerben aan alle kanten uit. Zulke dingen gebeurden nu altijd als hij moederziel alleen door de nacht fietste. Gerben kromde zijn rug en begon te trappen als een wielrenner in de Tour de France. Schuin achter hem naderde de bol nu ook veel sneller de wal. Zou het een magnetisch projectiel zijn, dat werd aangetrokken door het ijzer van de fiets? Gerben dacht de gekste dingen terwijl hij de trappers razendsnel rondbewoog, zodat de fiets schokkend over de stenen van de weg vloog. En toen kwam het projectiel tegen de dijk omhoog recht op onze vriend af.

„Help!” riep Gerben. „Help!”

Op dat moment kreeg de fiets van achteren een schok en weg was de verlichte bol. Maar Gerben reed met dezelfde onstuimigheid verder en pas toen hij de smederij van

Klinkhamer bereikte, durfde hij te remmen en om te kijken. Gelukkig, er was niets meer te zien van een lichtgevende kogel. Gerben stopte en belde aan bij de voordeur van Klinkhamers huis.

„Wij krijgen nog bezoek,” zei moeder Klinkhamer. „Zeg jongens, als jullie de thee hebben opgedronken moeten jullie naar boven. Begrepen?”

„Ja, moeder,” zei Sietse. „Maar de thee is nog zo warm.” Klinkhamer liep naar de voordeur waar Gerben op de stoep stond. Hij zag erg bleek en stond te trillen op zijn benen.

„Drommels, wat is er met jou aan de hand?” vroeg Klinkhamer verbaasd. „Je ziet zo wit als een doek en je beeft als een pasgeboren lammetje. Kom gauw binnen! Een warme kop thee zal je goed doen!”

„Brrr,” huiverde Gerben en hij volgde Klinkhamer naar de woonkamer, waar moeder en de jongens al even verbaasd naar het bleke gezicht van Gerben keken.

„Geef Gerben maar gauw een lekker kopje thee, moeder,” zei Klinkhamer. „Hij is niet al te lekker.”

„Ben je ziek, Gerben?” vroeg mevrouw Klinkhamer. „Heb je koorts? Je zweet erg en je bent zo bleek.”

„Ik — moet — even — uitrusten,” zei Gerben hijgend. „Ik — heb nog nooit — zo hard gefietst. Er is een projectiel — op mij

afgevuurd. O – o – maar het heeft – mij gemist. Het vloog rakelings achter mijn fiets langs – en toen was het – verdwenen.”

Klinkhamer schudde zijn hoofd en keek meewarig naar Gerben. Was onze grote vriend zo in de war dat hij allerlei onzin vertelde?

„Hoe kon er een projectiel op jou worden afgevuurd?” vroeg Sietse spottend. „Deed Dijkstra dat met een kanon vanaf de Woudaap?”

„Dijkstra heeft er niets mee te maken!” riep Gerben kwaad. „Jij denkt natuurlijk dat het een grap is, hè? Maar wat zou jij doen als jij in het donker langs de polderdijk fietste en er kwam eensklaps uit het meer een grote lichtgevende bol op je af? Zou jij dan rustig blijven staan wachten? Of zou jij ook zo hard mogelijk fietsen om dat ding mis te lopen? Het is mij tenslotte gelukt, maar vraag niet hoe hard ik daarvoor gereden heb. Ik ben drijfnat van het zweet. Het is net alsof ik door kokend water ben gezwommen.”

„Neem wat thee, Gerben,” zei moeder Klinkhamer. „Dat is verfrissend. En rust maar goed uit.”

„Uitrusten!?” riep Gerben. „Ik moet ogenblikkelijk naar Zwart. Hiervan moet een procesverbaal worden opgemaakt. Het wordt toch veel te gek als een eerlijk man niet eens meer

ongestoord van zijn werk naar huis kan fietsen. Ik ben bedreigd met de dood! Als dat ding mij geraakt had, kon ik het nu niet navertellen. Er moet meteen naar de daders gezocht worden, want dat zijn hele gevaarlijke misdadigers, die blijkaar over geleide projectielen met magnetische doelzoekers beschikken.”

„Tjonge, tjonge,” zei Klinkhamer. „Jij weet er wat van te maken, Gerben. Maar kan het ook zijn dat jij de maan in het water hebt zien weerspiegelen? Misschien ben je oververmoeid en dan zie je de dingen niet meer zo helder.”

„U denkt toch niet dat ik het gedroomd heb?” riep Gerben verontwaardigd. „Dat ding sloeg achter tegen mijn fiets en dat heb ik de maan nog nooit zien doen. Trouwens, er is helemaal geen maan. Die komt volgende week weer.”

„Dat is waar,” zei Klinkhamer.

„Hoever was die lichtgevende bol van de wal af?” vroeg Sietse.

„Ruim vijftig meter,” zei Gerben. „Maar zij kwam snel naar de wal toe. En hoe harder ik fietste, hoe sneller die bol kwam aanzeilen. Ik verzeker jullie, dat het een angstig gezicht is als zo’n projectiel op je af komt.”

„Hoorde jij geen geluid?” vroeg Hielke. „Er zal toch wel een motor geweest zijn die dat ding in beweging bracht?”

„Ik heb helemaal geen geluid gehoord,” zei Gerben. „Dat was juist zo angstaanjagend. Daarom denk ik dat het ding magnetisch was en door het ijzer van mijn fiets werd aangetrokken.”

„Dat klopt niet!” zei Klinkhamer. „Als die magneet zo sterk was dat zij op een afstand van vijftig meter naar de fiets trok, had ze je niet kunnen missen toen ze vlak bij was.”

„Zal ik het eens zeggen?” zei Sietse. „Ik geloof er geen woord van!”

„Wilverdraaid!” riep Gerben woest en hij sloeg met de vuist op de tafel, zodat de thee uit zijn kopje spatte. „Dus ik ben een leugenaar? Heb ik dan voor de lol zo hard gefietst? Denken jullie dat ik...”

Er werd weer aan de voordeur gebeld. Klinkhamer deed open en kwam terug, gevolgd door de brugwachter.

„Gerben,” zei Klinkhamer. „Hier heb jij een getuige. Het schijnt wel waar te zijn wat jij vertelde.”

„Ziet u wel?!” riep Gerben triomfantelijk. „Die lichtbol was geen maan en ook geen fantasie!”

„Ik heb het ook gezien,” zei de brugwachter. „Het was heel vreemd. Een lichtgevende bol die geruisloos over het water gleed. Ik zag hoe die bol met een fietser op de dijk meeging. En toen vloog de bol naar de fiets en pats, weg was het licht.

Wat kan dat geweest zijn, Gerben?”

„Wist ik het maar!” riep Gerben. „Als ik de dader in handen krijg zal hij niet gelukkig wezen. Het is een grote schande om een fatsoenlijk mens zo de schrik op het lijf te jagen. Ik bel meteen Zwart op! Mag ik even telefoneren, Klinkhamer?”

„Ga je gang.”

Gerben draaide het nummer van de politie en kreeg verbinding met Zwart.

„Hallo, mijnheer Zwart. Met Gerben. Kunt u zo gauw mogelijk hier komen voor een onderzoek?”

„Hier komen? Waar is dat?”

„Bij Klinkhamer. De brugwachter is hier ook. Ik ben beschoten...”

„Beschonken?”

„Welnee! Beschoten door een projectiel! Door een ronde verlichte bol...”

„Dat was zeker een grap?”

„Een grap? Het was meer dan schande! Ik wil dat er een procesverbaal wordt opgemaakt. De brugwachter is mijn getuige!”

„Hm,” zei Zwart. „Ik weet niet wat voor onzin jij weer aan de hand hebt gehaald, maar ik kom. Ik wil het verhaal van de brugwachter wel eens horen, hij is tenslotte ook een

ambtenaar in overheidsdienst.”

„Het is wat moois,” mopperde Gerben toen hij de hoorn op het toestel legde. „Zwart wil mijn verhaal niet geloven, maar dat van de brugwachter wel.”

„Dat komt omdat jij altijd zo fantaseert,” zei Sietse.

„Ja, dat weet ik nu wel,” mopperde Gerben kwaad. „Dat liedje zing jij nu al zolang ik je ken!”

„En toch was het geen projectiel!” zei Sietse. „Want dan was er een explosie geweest toen de bol jouw fiets raakte!”

„Dat zoekt Zwart wel uit,” zei Gerben.

„Wat het was, was het,” zei de brugwachter en om dat gezegde begon Hielke te lachen.

„Ik wil maar zeggen,” zei de brugwachter, „dat het een niet te verklaren verschijnsel was. Hoewel ik toch geloof, dat het door mensenhanden gemaakt werd. Het was in ieder geval geen vuurbol zoals je soms bij onweer ziet.”

Er werd weer gebeld en veldwachter Zwart kwam binnen.

„Goedenavond,” zei hij kortaf en keek naar Gerben. „Jij ziet er nog bleek van, broer. Wat is er precies gebeurd?”

„Toen ik langs de polderdijk fietste zag ik een lichtgevende bol op het meer,” zei Gerben. „Die bol kwam geruisloos op mij af. Ik begon harder te fietsen en die bol begon meteen sneller te varen. Zij kwam naar de wal, regelrecht op mij af.”

„En jij fietste door?” vroeg Zwart.

„Fietsen? Ik reed met een vaart als een sneltrein. Maar dat ding ging net zo hard en kwam tegen de wal op. Het kwam recht op mij af. Toen hoorde ik een klap tegen mijn bagagedrager en weg was alles.”

„Dat klopt,” zei de brugwachter. „Ik heb het precies zo gezien als Gerben vertelt.”

„Het zal wel een kwajongensstreek geweest zijn,” veronderstelde Zwart.

„Maar niet van ons!” riep Sietse. „Wij waren de hele avond thuis!”

„Jullie zijn niet de enige kwajongens,” zei Zwart. „Het kan ook een studentengrap geweest zijn.”

„De studenten zijn er nog niet,” zei Gerben. „Hun kampeerboerderij staat nog leeg.”

„Wel,” besloot Zwart. „Wij zullen maar eens gaan kijken of er nog iets te ontdekken valt. Ben jij in staat om mee te gaan, Gerben? Of durf jij niet?”

„Ik ga wel mee,” zei de brugwachter.

„Natuurlijk ga ik ook mee,” zei Gerben. „Als ik de dader te pakken krijg zal ik hem een geweldig pak slaag geven.”

„Ik ga ook even mee,” voegde Klinkhamer eraan toe.

„Dat is best,” zei Zwart. „Hoe meer er helpen zoeken, hoe

meer kans dat wij iets vinden.”

„Mogen wij ook mee, vader?” vroeg Sietse. „Wij blijven bij u en zullen niemand in de weg lopen.”

„Ik weet niet of mijnheer Zwart het goed vindt, jongens.”

„Ik heb er geen bezwaar tegen,” zei Zwart. „Zo belangrijk lijkt mij deze zaak niet. Het is vast een grap, die natuurlijk niet herhaald moet worden. Het is niet leuk als de mensen bleek van schrik zien. Waar is je fiets, Gerben?”

„Voor de smederij,” zei Gerben.

De mannen gingen naar buiten en Hielke en Sietse volgden. Zwart bekeek de fiets van Gerben en zag een stukje plastic aan de bagagedrager kleven.

„Heb jij plasticzakken op je fiets vervoerd, Gerben?” vroeg Zwart.

„Ja, ik heb een paar zakken kippevoer achter op de fiets meegenomen,” antwoordde Gerben.

„Dus dit stukje plastic kan van die zakken afkomstig zijn,” zei Zwart. „Verder zie ik niets bijzonders. De klap, die het projectiel tegen jouw fiets gaf, was dus niet van veel betekenis, Gerben Zonderland.”

„Dat kwam omdat het ding mij miste, doordat ik zoveel snelheid had,” zei Gerben.

„Hm! Juist!” zei Zwart. „Enfin, dan zoeken wij verder.”

Zij gingen naar de polderdijk en Zwart liet het licht van een zaklantaarn langs het riet schijnen. Op het meer was alles rustig. Er voer geen boot en dus waren er ook geen bewegende lichten. Wel waren er de lichten van vele boten die langs de oevers lagen, maar dat kon niemand vrees aanjagen. Integendeel, het gaf het meer iets feestelijks. Nadat onze speurders tot halfweg de Woudaap waren gelopen, vroeg Zwart aan Gerben:

„Wel broer, waar zag jij die vurige bol uit het water komen?”
„Dat weet ik niet precies,” zei Gerben. „Maar wij zullen niet ver meer van die plek af zijn.”

Zij liepen weer verder en Zwart zocht met de zaklantaarn, totdat in het vochtige gras duidelijk een spoor zichtbaar was dat vanaf het meer tot op de dijk liep. Zwart nam een duimstok en mat de breedte van het spoor. Het was ongeveer dertig centimeter.

„Hm. Een vreemd spoor,” zei Zwart. „Het voorwerp was niet zwaar, want het gras is nauwelijks plat gedrukt.”

„Maar het was dus toch geen fantasie van mij!” zei Gerben en hij keek als iemand die net een grote overwinning heeft behaald.

Zwart gaf er geen antwoord op. Hij liet het licht op de dijk schijnen. Daar viel niets te ontdekken en ook aan de andere

kant van de dijk was niets te zien. Toen vroeg Zwart:

„Waar begon die vuurbal jou te achtervolgen, Gerben?”

„Even voorbij de Woudaap zag ik dat ding drijven. Het lag ongeveer vijftig meter uit de wal.”

„Dan gaan wij daar ook even kijken.”

Maar het was vergeefse moeite, want toen Gerben even later de plaats aanwees waar hij in het gras van de berm had gefietst, was dat alles wat er te ontdekken viel.

„Zo worden wij niet wijzer,” zei Zwart. „Ik zal Dijkstra vragen of hij er een verklaring voor heeft.”

Zwart klopte aan bij de Woudaap en Dijkstra deed open.

„Nee maar!” riep hij verbaasd. „Daar staat de hele gemeente op mijn stoep. Is het dorp uitgebrand? Jullie komen toch niet allemaal om onderdak?”

„Nee, nee,” zei Zwart. „Maar Gerben is een kwartier geleden aangevallen door een lichtgevende bol die in het meer dreef.”

Bij die mededeling keek Dijkstra heel verbaasd. Toen sloeg hij zich op de knieën van de pret en riep:

„O, o, zo’n mooie grap heb ik nog nooit gehoord!”

„Kunt u ons dan vertellen wat dat voor een verlichte bol was?” vroeg Zwart.

„Welnee!” riep Dijkstra. „Maar dat is toch allemaal fantasie van Gerben?”

„Welverdraaid...” Gerben wilde heel kwaad tegen Dijkstra uitvaren, maar de brugwachter kwam tussenbeide en zei: „Ik heb die bol ook gezien, Dijkstra. U kunt het geloven of niet, maar het was een lichtgevend voorwerp, dat snel over het water bewoog en toen tegen de wal op gleed totdat het achter tegen de fiets van Gerben stuk sloeg.”

„Drommels, dat wist ik niet,” zei Dijkstra.

„En u kunt er ook geen verklaring voor geven?” vroeg Zwart.

„Heeft u geen vermoeden wat het geweest kan zijn?”

„Tja,” zei Dijkstra. „Aan de overkant van het meer is een wasserij. Misschien is er waswater met veel schuim in het meer gekomen en heeft Gerben een grote zeepbel gezien.”

„Een zeepbel?” riep Gerben verbaasd. „Hoe komt u op het idee? Zo kan zelfs ik nog niet fantaseren. Een zeepbel met een lichtje erin? Waar haalt u het vandaan?”

„Dat licht was misschien de weerspiegeling van de maan,” zei Dijkstra.

„Nee, mijnheer Dijkstra,” zei Zwart. „Ik ben het met Gerben eens, dat u nu wel te veel fantaseert. Heeft u geen beter verklaring?”

„Wacht!” riep Dijkstra. „Zou Kees weer bezig geweest zijn? Ik ga hem meteen halen.”

„Ik ben er al,” zei Kees, want hij stond in zijn pyjama achter

zijn vader te luisteren naar wat er allemaal besproken werd.
„En zeg jij eens gauw wat dat voor een vuurbol in het meer was?” baste Dijkstra.

„Het was geen vuurbal,” zei Kees, „want vuur drijft niet op het water. Het zou meteen gedoofd worden.”

„Heb jij het dan gezien?” vroeg Zwart.

„Ja, toevallig wel,” zei Kees. „Ik deed het raam van mijn kamertje dicht en zag toen op de dijk een rood lichtje. En op het meer zag ik een verlichte bol die het rode lichtje achtervolgde.”

„Hoe bedoel je dat?” vroeg Zwart.

„Wel,” zei Kees. „Toen het rode lichtje steeds sneller naar het dorp ging, begon die bol ook sneller te varen. En toen kwam dat ding op de wal en sloeg bij het rode lichtje uit elkaar. Dat was alles.”

„Het klopt precies!” riep Gerben. „Want dat rode lichtje was mijn fiets. Nu heb ik al twee getuigen, mijnheer Zwart. U zult dus wel een oplossing van dit verschijnsel moeten zoeken!” Zwart keek bedenkelijk.

„Als het zich niet herhaalt, zal die oplossing heel moeilijk te vinden zijn, maar ik houd een oogje in het zeil.”

„Dat doe ik ook,” zei Dijkstra. „Ik zal ’s avonds de gordijnen open laten, zodat ik alles kan zien wat er op het meer

gebeurt.”

„Dan kunnen wij nu wel naar huis gaan,” vond Klinkhamer.

„Verder is hier niets te beleven.”

„Dat geloof ik ook,” zei Zwart. „De zaak is niet zo heel belangrijk, want behalve dat Gerben ervan geschrokken is, is er niets gebeurd.”

„Maar ik hoop het niet nog eens te beleven,” zei Gerben. „Ik hou niet van onnatuurlijke verschijnselen. Je weet nooit wat er gaat gebeuren. Het had toch best een geleid projectiel kunnen zijn?”

Niemand sprak Gerben tegen. Zwijgend Hepen de mannen terug naar het dorp. Hielke en Sietse volgden hen en keken gedurig naar het donkere meer. Maar verlichte bollen lieten zich niet meer zien. Helaas niet, want de jongens hadden zo’n ding graag eens van heel dichtbij willen bekijken. Toen de jongens in bed lagen, vroeg Sietse:

„Hoe zou jij een verlichte bol kunnen maken?”

„Ik zou een glazen goudviskom kopen,” zei Hielke. „En die dan laten drijven met een zaklantaarn erin.”

„Dat is niet gek. Het zou best kunnen,” zei Sietse.

„Wat bedoel je?” vroeg Hielke. „Jij bent toch niet van plan om het te gaan doen?”

Sietse begon te lachen.

„Gerben zou best schrikken, als wij zo’n bol lieten drijven.”

„Ben je mal?” riep Hielke. „Daar doe ik niet aan mee!

Gerben is al genoeg geschrokken en als de grap ontdekt wordt krijgen wij bovendien de schuld van wat Gerben nu beleefd heeft.”

„Jij hebt gelijk,” zei Sietse. „Maar hoe dat allemaal kon is mij een raadsel. Ik snap er geen bal van!”

Het raadsel kon Sietse niet beletten te gaan slapen en Hielke volgde hem spoedig.

De volgende morgen stopte er een auto voor de smederij en stapte er een mijnheer binnen.

„Goedenmorgen, mijnheer Klinkhamer, goedenmorgen, jongens,” groette hij opgewekt. „Mijn naam is Meier! Ik kom van het Nieuwsblad! Kunt u mij vertellen wat dat gisteravond was met die verlichte bol in het meer?”

„Weet u dat nu al?” vroeg Klinkhamer verbaasd.

„Ja, mijnheer Klinkhamer. Wij van de krant zijn overal als de kippen bij, want komen wij later dan is het al geen nieuws meer, nietwaar?”

„Wel,” zei Klinkhamer. „Wat ik ervan weet, heb ik van Gerben en de brugwachter gehoord. U kunt het beste inlichtingen aan hen gaan vragen.”

„Ik weet reeds alles van de brugwachter,” zei mijnheer Meier,

„want hij heeft ons gebeld. Ook heb ik met Gerben gesproken, maar het klinkt allemaal zo ongeloofwaardig, dat ik graag wat meer informatie wil hebben. Weten de jongens er misschien meer van?”

„U denkt aan een kwajongensstreek?” vroeg Klinkhamer.

„Inderdaad.”

„Maar wij weten van niets!” zei Hielke en Sietse voegde er aan toe: „Jammer genoeg niet, want ik zou graag willen weten hoe zo’n bol op het water kon varen en dan tegen de dijk omhoog kon rollen, precies tegen de fiets van Gerben.”

„Heeft u Kees Dijkstra uit de Woudaap al gesproken?” vroeg Hielke.

„Nog niet. Weet die er meer van?”

„Hij heeft het in ieder geval wel gezien,” zei Hielke.

„Goed, dan ga ik ook nog even naar de Woudaap. Ha, daar is mijnheer Zwart, misschien weet hij alles al.”

Zwart kwam in de smederij en mijnheer Meier begon hem meteen van alles te vragen. Maar Zwart wist nog evenveel als die avond te voren en mijnheer Meier werd dus niets wijzer. Sietse trok Hielke mee naar buiten.

„Kom, wij varen naar de Woudaap. Ik wil graag horen wat Kees aan die verslaggever vertelt.”

Dat vond Hielke best. Juist toen ze bij het boothuis waren

kwam Louw aanhollen.

„Jij bent precies op tijd, Louw,” zei Sietse. „Wij gaan naar de Woudaap.”

„Is er iets gebeurd?” vroeg Louw. „Er stond een mijnheer in de smederij te schrijven, terwijl hij met Zwart praatte.”

„Gerben is gisteravond aangevallen door een verlichte bol,” zei Sietse. Onderweg naar de Woudaap vertelden de Klinkhamertjes alles aan Louw. Louw hoorde het met stijgende verbazing aan en zei dan:

„Maar dat is natuurlijk een grap van Kees geweest.”

„Dat heb ik ook gedacht,” zei Sietse. „Daarom wil ik erbij zijn als Kees zijn verhaal aan de verslaggever vertelt.”

Zij naderden de Woudaap en toen Sietse de hoorn liet klinken kwam Kees naar buiten. De Kameleon legde aan en Kees wilde aan boord gaan.

„Wacht even, Kees,” zei Hielke. „Er komt een verslaggever van de krant, die jou wil vragen wat jij van die verlichte bol weet.”

„Dat vind ik geweldig!” riep Kees verheugd. „Dan komt mijn naam in de krant.”

De auto van mijnheer Meier kwam reeds over de polderdijk aan rijden. Ze stopte bij de jongens.

„Wie van jullie is Kees Dijkstra?” vroeg mijnheer Meier.

„Dat ben ik!” zei Kees.

„Wel Kees, vertel eens wat jij allemaal van die verlichte bol weet.”

„Wat is het u waard?” vroeg Kees.

„Wat zeg je?” riep mijnheer Meier verbaasd. „Vraag jij geld voor jouw inlichtingen?”

„Natuurlijk,” zei Kees. „Mijn vader geeft mij geen zakgeld meer, dus probeer ik een paar centen te verdienen.”

„Ik geef je een gulden,” zei mijnheer Meier.

„Dat is te weinig,” zei Kees. „Ik kan inlichtingen geven, die nog niemand weet.”

„Als dat waar is, betaal ik een rijksdaalder,” beloofde mijnheer Meier.

„Goed,” zei Kees. „Toen ik de verlichte bol op het water zag drijven, kwam Gerben vanaf de boerderij fietsen. Even voorbij de molen ging hij met zijn fiets in het gras van de berm en daar heeft hij toen een touw opgeraapt, want ik zag duidelijk dat er aan de bol getrokken werd. Toen Gerben verder fietste, trok hij de bol mee en ginder haalde hij de bol op de wal en deed het licht uit.”

„Kon jij dat allemaal goed zien?” vroeg mijnheer Meier.

„Nee,” zei Kees. „Hoe Gerben dat licht uitdeed en waar die ballon plotseling bleef, weet ik niet, maar toen hij haar naar

zijn fiets trok was alles plotseling verdwenen en reed Gerben snel verder.”

„Dus Gerben trok die bol aan een lijn met zich mee,” noteerde mijnheer Meier. „En weet jij ook wat voor soort bol het was? Was zij van glas of van plastic?”

„Van plastic!” zei Kees. „En het had de vorm van een grote zak met een lichtje erin.”

„Aha!” riep mijnheer Meier. „Dat is natuurlijk de oplossing! Gerben heeft een elektrisch lichtje in een plastic zak gedaan en haar toen aan een touw over het meer getrokken! Dat waren hele goede inlichtingen, Kees! Hier heb jij de rijksdaalder! Tot ziens, jongelui!”

„Wel bedankt, mijnheer,” zei Kees glunderend en toen stapte hij gauw in de Kameleon, want zijn vader kwam uit het schuurtje naast de molen.

„Vlug naar het dorp, Sietse!” zei Kees. „Ik trakteer op ijs!” Sietse liet de boot keren.

„Zeg Kees,” vroeg Sietse, „waar is die plastic vuilniszak gebleven die wij jou hebben gegeven?”

„Die heb ik verbrand,” zei Kees. „Ik heb haar vol houtwol gestopt en toen achter de molen verbrand.”

„Ja, ja,” zei Sietse, „en zo wiste jij alle sporen uit! Want in die zak zat gisteravond een lichtje, nietwaar?”

„Als jij mij verdacht wilt maken, krijg jij geen ijsje,” zei Kees.

„Ik zal je heus niet verraden!” stelde Sietse hem gerust.

„Natuurlijk niet!” riepen Louw en Hielke.

„Goed,” zei Kees, „het was die plasticzak met een zaklantaarn erin. Ik had haar aan een lang touw vastgemaakt en liet haar in het meer drijven. Het was een leuk gezicht om ernaar te kijken. Maar toen kwam die domme Gerben. Hij fietste in het gras en reed over het touw dat daar aan een pen was vastgemaakt. Het touw is toen achter de fiets blijven haken en zo trok die stommerd mijn verlichte bol met zich mee.

Doordat de pen in de grond bleef zitten kwam de bol door het trekken van Gerben naar de wal en sloeg achter tegen de fiets stuk. En terwijl Gerben naar het dorp vluchtte, heb ik gauw de zaklantaarn en de rest van de zak en het touw opgehaald, zodat jullie later niets konden vinden. Maar als Gerben gewoon op de dijk was blijven fietsen en hij niet zo bang was geweest, zou er niets bijzonders gebeurd zijn. Maar die ezel is altijd zo dom bezig.”

Hielke, Louw en Sietse vonden het een prachtig verhaal en lachten er hartelijk om. Zij zouden Kees beslist niet verraden en het ijs smaakte de jongens dubbel lekker. Maar toen Gerben in de krant las, hoe Kees beweerde dat Gerben zelf die ballon meetrok, ontstak hij in woede. Tegen veldwachter

Zwart zei hij:

„Kees is gek! Hij probeert mij verdacht te maken, maar ik denk dat hij er zelf wel meer van weet!”

„Hij weet inderdaad verdacht veel,” zei Zwart. „Ik zal hem nog eens ondervragen.”

Maar het hielp Zwart niets, want Kees gaf precies dezelfde antwoorden.

„Enfin, wij praten er niet meer over,” zei Zwart. „De zaak is niet belangrijk!”

Die avond ontdekte Dijkstra de zaklantaarn in het schuurtje. Het lampje was stuk en er zat een deuk in het omhulsel.

„Welverdraaid, Kees!” riep Dijkstra. „Heb jij de zaklantaarn stuk gemaakt?”

„Ik niet!” zei Kees.

„Wie dan? Gerben? Toen dat lichtje tegen zijn fiets vloog? Vooruit! Vertel op! Wat is er gebeurd?”

„Het is allemaal de schuld van Gerben,” zei Kees en hij vertelde alles, waarbij hij er de nadruk op legde, dat het helemaal niet de bedoeling was geweest iemand te laten schrikken. Integendeel, het was een leuk gezicht die verlichte zak op het donkere water en daar had hij genoeglijk naar zitten kijken, totdat die vervelende Gerben alles bedierf.

„Hm, ja,” zei Dijkstra. „Die Gerben maakt ook altijd van een

mug een olifant. Maar hij heeft wel heel hard gefietst, naar ik gehoord heb.”

En Dijkstra begon hartelijk te lachen. Maar toen Kees ook lachte, zei zijn vader streng:

„Denk erom, jongetje, dat Zwart dit nooit te weten komt, want als hij een procesverbaal opmaakt moet ik de boete betalen!”

„Ik kijk wel uit!” zei Kees. „Dan duurt het nog langer voordat ik weer eens zakgeld krijg.”

En dus moet dit verhaal onder ons blijven, zodat Zwart het niet te weten komt. Maar dat het uitreiken van plastic vuilniszakken zulke gevolgen kon hebben, dat hadden zelfs Hielke en Sietse niet kunnen dromen. Hoewel je met Kees toch vaak de gekste dingen beleeft, nietwaar? Gerben heeft nooit geweten waarvoor hij zo hard gefietst heeft. Daarom ook noemde hij Zwart een sukkel, die niets kon oplossen.

„Maar jij bent de oppersukkel,” riep Sietse en waarom Hielke daar zo geweldig om moest lachen was voor Gerben een groot raadsel.

HOOFDSTUK IV

Mijnheer Veenstra gaat zeilen

„Veenstra is druk bezig met het vertimmeren van de kolenschuur,” vertelde Gerben in de smederij. „De wanden worden bekleed met board en er wordt een nieuwe vloer in gelegd. De zeilschool zal spoedig kunnen worden geopend.”

„Als er genoeg leerlingen komen, kan Veenstra er een goede boterham mee verdienen,” dacht Klinkhamer.

„Maar of de leerlingen ook iets zullen leren moet ik nog zien,” zei Gerben, „want Veenstra kan zelf niet zeilen.

Trouwens, hij heeft ook geen boten.”

Boten kun je natuurlijk kopen en dat deed Veenstra. Zo kwam hij in de smederij vragen of de jongens hem wilden helpen om vijf zeilboten uit Krooswijk te halen.

„Vijf zeilboten? Maar die kunnen wij niet in één keer meenemen,” zei Sietse.

„Het zijn maar kleine boten,” legde Veenstra uit. „En jullie boot is toch erg sterk?”

„Dat is waar,” zei Sietse trots. „Wij zullen zoveel boten meenemen als mogelijk is.”

„Prachtig,” zei Veenstra. „Zullen wij dan vanmiddag om één uur vertrekken?”

Dat vonden de jongens best. Toen Louw en Kees hoorden, waarheen die middag de reis ging, wilden zij ook graag mee. Veenstra kwam ’s middags om kwart over een bij de smederij waar Hielke, Sietse en Louw reeds vol ongeduld in de Kameleon zaten te wachten.

„Aha,” zei Veenstra, „ligt de boot al klaar? Zal ik maar voorin gaan zitten?”

Hij ging naast Louw op het voorbankje zitten. Sietse liet de Kameleon meteen vertrekken.

„Jij lijkt wel haast te hebben,” zei Veenstra.

„Dat heb ik ook,” zei Sietse, „want het is minstens twee uren varen.”

De Kameleon voer onder de brug door en daar hoorden de jongens Kees roepen, die hardlopend over de polderdijk naderde. Sietse stuurde naar de wal en liet Kees aan boord klauteren.

„Wat zijn jullie laat,” zei hij. „Ik dacht dat jullie mij vergeten hadden.”

„Beter laat dan nooit,” vond mijnheer Veenstra. „Is nu iedereen present of moeten er nog meer mee?”

„Wij zijn compleet,” lachte Hielke.

De Kameleon schoot nu snel over het meer.

„Hebben jullie ook les gehad in het varen?“ vroeg Veenstra.

„Les? Waarom?“ vroeg Sietse. „Dat is toch niet nodig?“

„Weet jij dan wat lager wal is?“ vroeg Veenstra.

„Welja,” zei Sietse. „Dat is de wal waar de wind naar toe waait.”

„En hoger wal?“ vroeg Veenstra aan Louw.

„Dat is de wal waar de wind vandaan komt.”

„Juist!” zei Veenstra. „En wat is stuurboord?“

„Dat is rechts,” zei Kees.

„En bakboord is links,” zei Hielke.

De jongens hadden reeds begrepen dat Veenstra bezig was voor onderwijzer te spelen. Hij wilde even proberen, hoe hij als zeilschoolhouder de jongens iets kon leren. En hij vroeg aan Hielke:

„Als een boot één stoot met de hoorn geeft, wat betekent dat dan?“

„Dat die boot naar rechts gaat.”

„Heel goed! En als een boot drie stoten met de hoorn geeft?“

„Dan gaat zij achteruit.”

„Juist! En Louw vertel jij mij eens, wat het betekent als jij twee stoten op een hoorn hoort?“

„Dan gaat die boot naar links.”

„Drommels, jullie weten alles,” zei Veenstra. „En wat is een giek?”

„Dat is de paal onder aan het zeil,” antwoordde Kees. „En boven aan het zeil is vaak een gaffel.”

„Ik hoef jullie niets meer te vragen,” zei Veenstra. „Jullie weten meer dan ik dacht.”

„En weet u wat een heklicht is?” vroeg Sietse.

Daar had mijnheer Veenstra nog nooit van gehoord. Hij dacht dat het een grapje was en antwoordde:

„Dat is het licht op een hek, bijvoorbeeld bij de ingang van een tuin.”

„Welnee,” zei Sietse, „dat is een wit licht achter op een schip.”

Mijnheer Veenstra begreep dat het verstandiger was verder geen vragen meer te stellen, want die jongens wisten zelfs méér dan hij. De Kameleon voer nu het grote kanaal aan de overkant van het meer in en bereikte een dorp. Daar stond op de wal een mijnheer naast een auto, waarop een reclame was te lezen van een chocoladefabriek. Hij keek naar de Kameleon en riep luid en nadrukkelijk:

„Hallo, mijnheer Veenstra!! Stopt u even?”

„Niet kijken, jongens,” zei Veenstra. „Gewoon doorvaren! Wij hebben geen tijd!”

„Doet u maar niet alsof u niets hoort!” riep de mijnheer. „Wij zullen u wel weten te vinden!”

De jongens keken verwonderd naar Veenstra, maar die haalde een boekje uit zijn zak en ging rustig zitten lezen. Buiten het dorp gaf Sietse de motor weer vol gas en in de hoogste versnelling voer de Kameleon verder. Na een half uur bereikten ze een sluis. De deuren stonden open en de Kameleon voer binnen. Er kwam nog een schip en daarna gingen de deuren dicht en begon het water in de sluis te stijgen. Spoedig was de waterstand zo hoog, dat de deuren aan de andere kant geopend konden worden en de Kameleon verder kon varen, op weg naar Krooswijk. Heel in de verte was de toren van het dorp zichtbaar. De Kameleon moest het grote kanaal verlaten en voer een smalle vaart in. Veenstra sloeg zijn boekje dicht en keek om zich heen.

„Nu zitten wij helemaal alleen tussen de koeien, schapen en paarden,” zei hij. „Het is hier heel wat rustiger dan in de stad. ’t Is hier bijna onnatuurlijk stil. Zijn jullie hier wel vaker geweest?”

„Een paar maal met Gerben,” antwoordde Hielke.

„Dat dacht ik al,” zei mijnheer Veenstra, „want ik zou hier de weg niet weten. Als je met een autobus meegaat wordt je er netjes heen gebracht, dat is nogal eenvoudig.”

„De Kameleon brengt u er ook netjes heen!” zei Kees.

„Dat is waar,” zei mijnheer Veenstra en dan trakteerde hij de jongens op een pepermuntje.

„De vaart is niet breed,” merkte hij op. „Het zal niet meevallen om er vijf zeilboten doorheen te trekken.”

„Als het niet gaat, nemen wij drie boten mee en halen wij morgen de andere twee,” zei Sietse.

„Dat kan ook,” gaf mijnheer Veenstra toe en hij tuurde over de velden naar de toren van Krooswijk, die langzaam dichterbij kwam. Na nog vele bochten te zijn doorgevaren kwamen onze vrienden eindelijk in Krooswijk aan. Het was kwart over drie.

„Waar moeten wij zijn?” vroeg Sietse.

„Het adres is Molenwal vierenzeventig,” zei mijnheer Veenstra, „maar waar dat precies is weet ik niet.”

Er wandelde een mijnheer voorbij.

„Mijnheer? Waar is de Molenwal?” riep Sietse.

„Dat is deze straat,” zei de mijnheer.

Omdat de boot achter de huizen langs voer, konden de jongens de huisnummers niet lezen en daarom klom mijnheer Veenstra aan wal en wandelde de straat over. De Kameleon volgde hem en de jongens zagen telkens tussen de huizen door hoe mijnheer Veenstra verder liep. Pas op het

einde van de straat was het huis met nummer vierenzeventig. Daar lagen enige bootjes voor de wal en Sietse stuurde de Kameleon er naast. Mijnheer Veenstra kwam met de eigenaar van de bootjes naar de waterkant. De man, die een grote zwarte trui droeg met een wit anker erop geborduurd, keek lachend naar de Kameleon en vroeg:

„Moet dat bootje alles trekken? Of nemen jullie de boten één voor één mee?”

„Welke boten zijn het?” vroeg Sietse.

„Dat rijtje daar. Ze liggen naast elkaar.”

„Dat zijn roeiboten,” zei Hielke.

„Maar je kunt er ook mee zeilen,” zei de man. „Ik zal de masten en zeilen even halen.”

Uit een schuur haalde hij vijf korte masten waaromheen de zeilen waren gewikkeld. Hij legde ze in een van de roeiboten en zei tegen Veenstra:

„De masten passen in alle boten, dus u hoeft ze nooit speciaal uit te zoeken. En zo u ziet is bij iedere boot een stel roeiriemen.”

„Het is in orde,” zei Veenstra. „Zeg jongens, maken jullie de boten maar achter de Kameleon vast. Ik kom zo terug.”

Hij ging met de botenbaas in huis om de rekening te betalen. Na een poosje kwam hij terug en zag dat de jongens drie

boten naast elkaar hadden vastgebonden met de Kameleon achter de middelste boot om te duwen. Aan weerskanten van de Kameleon lagen de beide andere boten vastgebonden.

„Is dat een nieuwe manier van varen?” vroeg Veenstra.

„Waarom hebben jullie de boten niet achter elkaar vastgemaakt?”

„Onze boot kan niet trekken,” zei Sietse. „Het is een duwboot.”

„Nu, jullie zullen het wel weten,” zei Veenstra. Hij kwam bij de jongens in de Kameleon. De motor werd gestart en ze voeren weg. De man in de zwarte trui keek hen na. Dat die kleine motorboot zo sterk was, had hij niet verwacht. En met bewondering zag hij, hoe snel de Kameleon het dorp verliet. Mijnheer Veenstra vond dat de jongens toch maar beste schippers waren en hij wreef zich vergenoegd in de handen. Die sterke Kameleon had er niet de minste moeite mee om de zeilbootjes voort te duwen en snel voeren zij weer tussen de weilanden door. Er rolden nu veel grotere golven tegen de wal op, want zes boten hebben veel meer waterverplaatsing dan één boot. Het riet langs de kanten werd door de golven plat gedrukt en veerde dan weer omhoog. Veenstra keek er geboeid naar, totdat Sietse de snelheid minderde.

„Wat is er?” vroeg hij. „Waarom vaar je langzamer?”

„Er komt een groot schip aan,” zei Sietse.

„Drommels,” riep Veenstra. „Maar zo kunnen we elkaar niet passeren. Hoe moet dat nu?”

„Alle boten moeten losgemaakt worden,” zei Sietse, „en langs de wal gelegd totdat het schip voorbij is.”

De motor werd gestopt en Louw, Kees en Hielke namen ieder een roeiboot en duwden die tegen de wal.

„Neemt u ook een boot, mijnheer Veenstra?” vroeg Sietse.

„Dan laat ik die andere naast de Kameleon liggen.”

Veenstra bracht de vierde boot naar de wal en daarna bleven ze wachten op het grote vrachtschip, dat nu weer sneller begon te varen. Weldra voer het voorbij en de stuurman groette met het opsteken van een hand. Mijnheer Veenstra en de jongens groetten op dezelfde manier terug. Op dat moment kwam de grote golf die achter het schip meerolde en die de bootjes even hevig op en neer deed dansen. De jongens hadden daar reeds op gerekend, maar mijnheer Veenstra niet. Hij stond midden in het bootje en kon door het plotselinge schommelen zijn evenwicht niet bewaren. Als een dronken man zwaaide hij wild met de armen in de lucht en ging eerst voorover en daarna achterover om dan met een plof op het bankje te vallen.

„Dat was bijna raak!” riep Kees lachend.

„Jij had zeker graag gezien dat ik te water viel, hè?” vroeg Veenstra.

„Welnee,” lachte Kees, „want dan waren alle pepermuntjes nat.”

„Is dat een stille wenk om nog een pepermuntje te krijgen?” vroeg Veenstra. „Kom maar hier, dan zal ik het rolletje verdelen.”

De jongens kregen ieder nog twee pepermuntjes en daarna werden de boten weer stevig naast elkaar vastgebonden. Ze voeren verder. Gelukkig kwamen zij in de smalle vaart geen schepen meer tegen, zodat zij in één ruk konden doorvaren naar het kanaal. Daar hadden zij volop de ruimte. Veenstra zei:

„Nu hoeven wij de boten niet meer los te maken voor tegenliggers. Laat de motor maar volop draaien, Sietse.”

Dat deed Sietse al en met een flinke vaart ging het huiswaarts. Zij naderden de sluis, maar moesten nu een half uur wachten voor de deuren opengingen. Mijnheer Veenstra keek op zijn horloge. Het was kwart over vier.

„Met een beetje geluk zijn wij om vijf uur thuis,” zei hij.

„En wij hebben geluk,” zei Hielke, „want wij varen voor de wind en het begint harder te waaien.”

De Kameleon had niet de minste moeite met het duwen en

de boten voeren zo snel, dat mijnheer Veenstra vroeg:

„Kunnen jullie wel tijdig stoppen als dat nodig is?”

„Dan stuur ik de boten tegen de wal,” zei Sietse.

„Dat mag niet!” schrok Veenstra, „want dan worden mijn boten gekraakt.”

„Maar ik doe het ook niet,” lachte Sietse.

Zij naderden het dorp en Kees zei:

„Ik zou best een ijsje lusten.”

„Maar jij hebt geen zakgeld,” zei Louw.

„Ik trakteer,” zei Veenstra. „Jullie hebben wel wat verdiend!”

Bij een banketbakkerswinkel werd aangelegd en daar kocht Veenstra voor de hele club een ijsje. Smullend bereikten ze het meer. Hier wilde mijnheer Veenstra in een van de boten gaan zeilen.

„Wij hebben het toch voor de wind,” zei hij, „dus is er geen kunst aan, dat kan iedereen.”

„Kunt u wel zwemmen?” vroeg Sietse.

„Natuurlijk wel,” zei Veenstra en hij stapte over in een van de boten, die naast de Kameleon lag.

Sietse stuurde naar de wal en Kees nam een van de masten.

Het zeil werd van de mast afgewikkeld en nu bleek er ook nog een kleine fok tussen te zitten. Mijnheer Veenstra plantte de mast in het ronde gat dat midden in de roeibank zat en liet het

zeil breeduit hangen. Een schuin omhoogstaande giek, die van hoek tot hoek liep, hield het zeil omhoog. Een touw, dat langs de mast bengelde, werd met een haak voor aan de boeg vastgezet. Langs dat touw werd de fok gehesen. Het aanbrengen van de fok was het werk van de jongens, want Veenstra bleek er geen verstand van te hebben. De touwen waarmee de fok naar links en rechts kon worden getrokken werden door Sietse zo vast gemaakt, dat de fok nog voldoende heen en weer kon. Veenstra ging bij het roer zitten en nam het touw waarmee het zeil moest worden vastgehouden en trok eraan.

„Ha,” riep hij. „Ik voel de wind trekken. Maak de boot maar los, dan zullen wij een wedstrijd houden wie het eerst aan de overkant is.”

Louw en Kees duwden het bootje los van de Kameleon, de wind blies in het zeil en daar ging mijnheer Veenstra.

„Dat lijkt niet gek,” zei Kees. „Zo’n zeil zou ik ook wel op mijn roeiboot kunnen maken.”

„Veenstra zeilt goed,” vond Louw.

„Dat is geen kunst,” zei Sietse. „Hij vaart recht voor de wind. Wij gaan hem gauw achterna, anders is hij het eerst aan de overkant.”

Mijnheer Veenstra keek om en zag hoe de jongens hem

volgden. Hij wuifde opgewekt met zijn rechterhand en liet daarbij even het stuur los. Zijn boot maakte daardoor meteen een onverwachte zwenking. Drommels, dacht hij, dat zal ik niet weer doen. De boot gaat sneller dan ik dacht en stel je voor dat zij omslaat. De Kameleon voer nu op volle toeren om met haar vier roeiboten Veenstra te kunnen bijhouden. Het midden van het meer was spoedig bereikt. Van achter het grote eiland kwam een motorboot, die de weg van mijnheer Veenstra kruiste. Volgens de verkeersregels behoort een motorboot voorrang te verlenen aan een zeilboot, want een zeilboot kan niet stoppen en een motorboot wel. Bij het begin van de tocht had Veenstra vele vragen over het verkeer te water aan de jongens gesteld, maar nu puntje bij paaltje kwam, bleek hij niets van de regels te weten. Hij had rustig kunnen doorvaren, want hij had voorrang en de motorboot minderde reeds snelheid. Maar Veenstra was alles vergeten en van schrik gaf hij een ruk aan het roer, waardoor zijn boot een scherpe draai maakte en het zeil naar de andere kant sloeg. De vrij sterke wind duwde het bootje gevaarlijk schuin. Als Veenstra even het roer links had getrokken was zijn boot met de boeg in de wind gedraaid en had het scheepje zich weer opgericht. Maar Veenstra wist niet wat hij doen moest. De wind kreeg volop gelegenheid om de boot nog meer op haar

zij te duwen. Onder de boot kwam daardoor extra druk op de kiel. En toen gebeurde het! De bodem van de boot was blijkbaar niet best meer, de druk op de kiel deed een plank uit de bodem springen en het water stroomde naar binnen. Met grote ogen van verbazing keek Veenstra naar het gat voor zijn voeten. En toen voelde hij het water in zijn schoenen. Hij begon luid om hulp te roepen.

„Help! Help! Ik verdrink!!”

De Kameleon voer reeds vlak naast hem. Hielke, Kees en Louw grepen de zeilboot vast en Veenstra stapte vlug over in de Kameleon. Sietse stuurde de boten met de boeg in de

wind, zodat het zeil en de fok van de lekkе boot recht kwamen te hangen. De jongens trokken de fok eraf en door de mast rond te draaien werd het zeil opgerold. Het lekkе bootje, dat reeds half vol water stond, werd stevig naast de Kameleon vastgebonden.

„Als alle boten zo slecht zijn,” zei Sietse, „wordt het gevaarlijk om ermee te zeilen!”

„Het was mij bekend dat een van de boten niet best was,” zei Veenstra. „Ik heb haar voor de helft van de prijs gekregen. Er moet een nieuwe bodem onder, dat is alles.”

Veenstra trok zijn natte schoenen en sokken uit. Vanaf de motorboot, die langs hen voer, keken twee heren lachend naar Veenstra.

„Dat liep gelukkig goed af!” riep een van hen. „U had uw boot sneller met de boeg in de wind moeten sturen!”

„Ik zal het in 't vervolg doen!” riep Veenstra terug.

De Kameleon voer verder naar het dorp. Het ging nu minder snel, want de halfvol gelopen zeilboot was veel zwaarder om te vervoeren. Zij naderden de brug en Sietse vroeg:

„Waar moeten de boten heen?”

„Naar het Raadhuisplein,” zei Veenstra. „En die lekkе boot moet naar de hellingbaas om gerepareerd te worden.”

„Breng ze allemaal maar naar de helling,” zei Kees.

„Misschien deugen de andere boten ook niet.”

„Nee, nee,” haastte Veenstra zich te zeggen. „In de verkoopbrief staat nadrukkelijk dat die andere boten goed zijn. Maar voor de boot met het nummer 5 erop was ik gewaarschuwd.”

Zij voeren onder de brug door. De brugwachter keek verwonderd naar de half gezonken boot.

„Is die lek?” vroeg hij.

„Welnee,” riep Sietse, „het heeft zo hard geregend.”

Veenstra lachte en toen zij even later bij het Raadhuisplein aanlegden, kwam veldwachter Zwart ook kijken.

„Hm,” bromde hij, „hoe komt die boot stuk?”

„De bodem was slecht,” zei Veenstra. „Ik laat er een nieuwe onder zetten.”

„Zijn die andere boten wel goed?” vroeg Zwart. „Als u zeillessen wilt geven moet het materiaal in orde zijn!”

„Het is in orde,” zei Veenstra. „Controleert u, het maar.”

Zwart ging in een van de boten en probeerde zijn zakmes in de bodem te steken. Het hout bleek zo hard te zijn dat het mes er nauwelijks in wilde.

„Dat valt niet tegen,” zei Zwart en stapte in de volgende boot.

„Wij gaan alvast naar de hellingbaas,” zei Veenstra. „Als u iets ondeugdelijks ontdekt, hoor ik dat nog wel van u.”

„Daar kunt u op rekenen!” zei Zwart.

Met de lekke roeiboort nog steeds naast zich voer de Kameleon naar de helling van mijnheer Gaastra. Gaastra en zijn knecht hielpen de boot op het droge te trekken, waar zij ondersteboven op de wal werd gelegd. Gaastra prikte ook met een mes in het hout en dat bleek zo slecht te zijn, dat hij er zonder moeite doorheen stak.

„Er moet een nieuwe bodem onder,” zei hij.

„Dat had ik al verwacht,” zei Veenstra. „Wilt u het zo spoedig mogelijk in orde maken?”

„Wij zullen ons best doen,” beloofde Gaastra. De jongens brachten Veenstra terug naar het Raadhuisplein. Zwart had intussen alle boten gecontroleerd en alles bleek in orde te zijn. De torenklok sloeg zes uur en de jongens moesten naar huis. Veenstra bedankte hen vriendelijk voor de hulp en nadat Sietse de natte sokken van Veenstra nog op de wal had gegooid, voer de Kameleon snel naar de Woudaap om Kees naar huis te brengen. Daar was Gerben ook. Hij voer met de jongens terug naar het dorp.

„Hebben jullie vandaag nog wat beleefd?” vroeg Gerben.

„Wij zijn naar Krooswijk geweest,” vertelde Hielke. „Wij hebben daar vijf roeiboten voor Veenstra gehaald.”

„Roeiboten?” vroeg Gerben verwonderd.

„Ja, maar je kunt er ook mee zeilen,” zei Hielke. „Maar toen Veenstra met een van de boten ging zeilen, brak er een plank uit de bodem.”

„Dat is het toppunt!” riep Gerben. „Zijn die boten dan zo slecht?”

Hielke vertelde dat slechts één boot niet in orde was.

„Tja,” zei Gerben. „Ik heb het ook eens meegemaakt dat er een plank uit de bodem viel. Maar ik zeilde zo hard, dat het water geen tijd kreeg om binnen te dringen.”

„Ja, ja,” spotte Sietse, „jij werd helemaal niet nat.”

„Integendeel!” riep Gerben. „Ik werd er warm van! Want het water stroomde zo razendsnel langs de randen van het gat, dat er door de wrijving warmte ontstond.”

„Dat is geweldig!” zei Sietse. „Dus door de wrijving tussen het water en het hout ontstond warmte?”

„Natuurlijk!” zei Gerben. „Wrijvingswarmte!”

„Dan moet de brandweer in ’t vervolg goed uitkijken,” grijnsde Sietse, „want als de sterke waterstraal over hout strijkt, kan door de wrijving het hout gaan branden in plaats van dat het geblust wordt.”

„Ja, kijk eens,” zei Gerben. „Dat is te zeggen. Hoe zal ik het uitleggen? Het gaat erom van welke kant je het bekijkt. Het kan ook zijn...”

Intussen stuurde Sietse de Kameleon reeds het boothuis in en riep:

„Stap maar gauw uit! De boot is gloeiend heet van de wrijving.”

„Met jou valt niet verstandig te praten,” zei Gerben en hij verdween gauw door het zijdeurtje van het boothuis.

„Jij had hem te pakken, Sietse,” lachte Hielke. „Hij raakte vast in zijn eigen leugens!”

„De wrijvingswarmte is hem naar het hoofd gestegen!” zei Sietse. „Die grote fantast!”

HOOFDSTUK V

Opening van de zeilschool. Gerben zorgt voor de reclame.

Aan tafel vertelden Hielke en Sietse over hun reis naar Krooswijk en moeder vond het verhaal van die leuke boot nogal verontrustend.

„Als er leerlingen met die boot hadden gezeild waren er misschien ongelukken gebeurd,” meende zij.

„Welnee,” zei Sietse. „Wie niet kan zwemmen mag niet op de zeilschool.”

„Waren de andere boten goed?” vroeg Klinkhamer.

„Ja, de bodems waren klokgaaf,” zei Hielke. „Veldwachter Zwart heeft er met een mes in geprikt.”

„Dan zal het wel in orde zijn,” zei Klinkhamer.

De volgende dag stond er een advertentie in de krant. Zeilschool Watervreugde kan leerlingen plaatsen. Er wordt les gegeven in door de politie goedgekeurde boten. De school wordt aanstaande Zaterdag door de burgemeester geopend. Zij, die zich voor een cursus van één of twee weken willen opgeven, sturen hun brieven aan de directeur J. Veenstra, Achterweg 14.

Toen veldwachter Zwart deze advertentie las zei hij tegen Klinkhamer:

„Die Veenstra weet het wel te versieren. Hoe durft hij te beweren dat de politie zijn boten heeft goedgekeurd? Ik heb even gekeken of het hout van de bodems niet verrot was, maar of de boten verder aan alle eisen van veiligheid voldoen is mij niet bekend. Ik weet niet hoe de stabiliteit is. Zij kunnen bij de geringste wind omslaan.”

Gerben kwam in de smederij.

„Goedendag allemaal!” riep hij lachend. „Ik ga uit zeilen. De directeur van de zeilschool heeft mij uitgenodigd om hem de kunst van het zeilen te leren.”

„Moet Veenstra dat nu nog leren?” vroeg Zwart. „Daar had hij wel eerder mee mogen beginnen.”

„Misschien leert hij heel snel,” zei Gerben.

„Veenstra heeft veel praatjes,” vond Zwart, „maar in de praktijk is hij niets waard. Enfin Gerben, doe je best en leer hem zoveel mogelijk, dan hebben de leerlingen er later voordeel van.”

„Het komt in orde,” zei Gerben. „Tot ziens, vrienden!”

Gerben ging naar het dorp om met Veenstra in een van de zeilbootjes naar het meer te varen. Een tijdje later zagen de jongens hen daar zeilen. Veenstra zat aan het roer en Gerben

rookte een sigaret. Hij liet Veenstra zijn gang maar gaan, want hij had reeds ontdekt dat de boot niet zou omslaan. Daarvoor was het zeil te klein. De jongens voeren met hen mee, maar Veenstra zeilde zo rustig dat de jongens er spoedig op waren uitgekeken.

„Laten wij maar gaan zwemmen,” stelde Louw voor.

„Ja! Dat doen we!” riep Kees en hij stak een hand in het water.

„Het is lekker warm.”

Sietse liet de Kameleon naar de polderdijk varen en bij een lage oever zonder riet legden zij aan. Op de helling van de dijk kleedden zij zich uit en doken dan in het heldere water. Er naderde een grote luxe motorboot, die vlak bij de Kameleon aanlegde.

„Die mijnheer vaart in ons zwembad,” zei Louw.

„Wat een grote boot,” zei Kees. „Wij kunnen nog maar nauwelijks bij de wal komen.”

Tussen de Kameleon en het motorjacht was nog nauwelijks een meter tussenruimte over en door die opening zwommen de jongens naar de wal. Het motorjacht droeg de naam Carolina, maar er stond niet bij waar het vandaan kwam. Aan boord waren een mijnheer, een mevrouw en hun dochter. Terwijl de jongens zich aankleedden konden zij een gesprek horen dat binnen in de kajuit werd gevoerd. Een van de grote

ramen stond half open en daardoor hoorden de jongens de mijnheer zeggen:

„Caroline gaat bij Veenstra op school, want daar steekt niets achter.”

„Maar ik kan toch al zeilen,” zei het meisje. „Dat zou alleen maar opvallen.”

„Dat weet ik wel,” zei de vader, „maar toch moet jij daar enige weken heen. Misschien kun je de assistente van Veenstra worden.”

„Goed. Ik zal mij vandaag laten inschrijven als leerlinge van de zeilschool Watervreugde,” beloofde Caroline.

„Juist!” zei haar vader.

Op dat moment keek hij naar de jongens buiten op de dijk en ontdekte dat het raam open stond. Hij stak zijn hoofd naar buiten en riep:

„Hé, jongens! Willen jullie wel eens gauw ophoepelen. Wij hebben hier geen luistervinken of gluurders nodig! Weg wezen en zo vlug mogelijk!”

„Wij waren hier het eerst!” riep Sietse. „Hier wordt altijd gezwommen, maar u neemt de hele wal in beslag.”

„Ik zal een klacht over jullie indienen bij de vereniging van vreemdelingenverkeer. Ik noteer de naam van jullie boot en dan zullen jullie er wel meer van horen,” dreigde de

mijnheer. Woest sloeg hij het raam dicht en de jongens keken elkaar verbaasd aan.

„Die man is gek!” zei Kees.

„Hij is wel gauw kwaad,” vond Louw.

„Hij schrok toen hij zag dat het raam open stond,” zei Hielke.

„Wij mochten niet horen wat er besproken werd,” zei Sietse.

„Ik vind het wel vreemd dat die juffrouw naar Veenstra's school gaat, terwijl zij reeds kan zeilen.”

„Misschien gaat zij er logeren, omdat haar vader en moeder op reis gaan,” bedacht Hielke.

Er dook een zeemeeuw in het water op jacht naar een visje.

Bij het opstijgen scheerde de vogel rakelings over de jongens heen.

„Die heeft honger,” zei Sietse. Hij keek in het kastje onder de achterbank van de Kameleon.

„Hielke!” riep hij. „Hier liggen nog boterhammen die wij gisteren hebben meegekregen naar Krooswijk. Het brood is uitgedroogd! Zal ik het maar aan de meeuwen geven?”

„Wat?” vroeg Kees verbaasd. „Hebben jullie vergeten het brood op te eten? Dat had ik moeten weten.”

Sietse hield Kees de boterhammen voor. Hij mocht ze alsnog opeten. Maar het brood was te droog en te hard geworden en Kees wilde zijn kiezen niet verspelen. Sietse brak het brood in

kleine stukjes en wierp het boven op de kajuit van de Carolina.

„Nu weg wezen!” riep hij lachend. Hij startte de motor en terwijl de jongens wegvoeren kwam er een hele zwerm meeuwen boven de Carolina. De vogels doken op het dak van de kajuit waar zij vochten om elk stukje brood.

„Wat krijgen wij nou?” riep de mijnheer verwonderd, toen al die vogels met veel spektakel rond zijn boot fladderden. Hij opende de kajuit en keek op het dak.

„Wel verdraaid!” riep hij toen kwaad. „Die brutale kwajongens hebben brood op het dak gestrooid! Alles wordt vies!”

Hij zwaaide woest met zijn vuisten naar onze vrienden, maar die waren reeds op een veilige afstand.

„Zolang die boot daar blijft liggen,” zei Louw, „ga ik daar niet weer zwemmen.”

„Ik ook niet,” zei Kees, „want dan krijgen wij vast een pak slaag.”

„Welnee,” kwam Hielke tussenbeide. „Die boot is morgen wel weer vertrokken.”

Maar de Carolina vertrok niet. Zij bleef daar liggen totdat veldwachter Zwart plotseling veel belangstelling voor de eigenaar van het jacht kreeg. Die belangstelling werd zo groot,

dat de mijnheer hals over kop vertrok en aan de overkant ging liggen. Waarom hij zo haastig vertrok kan nu nog niet verteld worden, maar dat zal in de loop van dit verhaal duidelijk worden.

De jongens voeren het meer rond en hoorden bij een inham tussen de rietkragen twee mannen ruzie maken.

„Jij bent een eigenwijze, domme ezel!” riep de een.

„En jij bent de opperezel!” schreeuwde de ander.

Sietse stuurde de Kameleon voor de inham en zag het zeilbootje van Veenstra voor de wal liggen. In de boot stonden Gerben en Veenstra met rode gezichten van kwaadheid tegenover elkaar. Maar toen zag Gerben de Kameleon en riep:

„Ha, jongens! Jullie komen als geroepen! Ik vaar met jullie mee naar huis, want deze zeilschooldirecteur weet alles beter! Ik kan hem niets meer leren!”

„Jij bent nog dommer dan een varken!” riep Veenstra. „Hoe eerder jij ophoepelt, hoe liever het mij is!”

Sietse stuurde de Kameleon naast de zeilboot en Gerben stapte over.

„Ga maar gauw naar open water, Sietse,” zei hij, „anders wordt jullie boot nog getorpedeerd door een halfbakken stuurman.”

Veenstra zei niets. Hij keek kwaad naar Gerben toen die met de jongens wegvoer. Op enige afstand van de inham stopte Sietse de motor en bleven onze vrienden toekijken hoe Veenstra zijn boot van de wal duwde.

„Dat doet hij weer helemaal fout!” zei Gerben. „Hij duwt de boeg voor de wind af in plaats van tegen de wind in.”

„Ja, dat weet ik zelfs nog wel,” lachte Louw. „Nu duwt de wind de boot terug naar de wal.”

Daar wist Veenstra wel raad op. Hij gaf zijn bootje een extra duw met een roeispaan en dan greep de wind het zeil. De boot schoot vooruit en Veenstra had geen tijd meer om de roeispaan los te trekken uit de modder. Hij moest vlug het roer nemen om langs de rietkraag te sturen. Dat lukte maar half en even leek het er op dat de boot in het riet zou blijven steken, maar toen kwam zij toch los en bereikte het open water. De wind stuwde het bootje verder en daarna trok Veenstra het roer om, want hij moest de achtergebleven roeispaan nog halen. Sietse stuurde de Kameleon in de inham en Hielke trok de roeispaan uit het water.

„Ik had wel eens willen zien hoe Veenstra dit gedaan had,” zei Gerben.

„Moet ik de spaan dan weer in de modder duwen?” vroeg Hielke.

„Welnee. En maak dat je wegkomt, Sietse!” riep Gerben. „De meesterzeiler stuurt recht op ons aan.”

De Kameleon voer snel uit de inham en Hielke hield de roeispaan omhoog, zodat Veenstra haar zag. Hij stuurde nu naar de Kameleon en Sietse moest goed opletten om een botsing te voorkomen. Veenstra kwam veel te snel op de Kameleon af en Sietse moest snel uitwijken om vervolgens Veenstra achterna te varen. Het zeilbootje werd vlug ingehaald. Hielke gaf de roeispaan aan Veenstra terug. Daarna draaide Sietse de Kameleon en voeren onze vrienden terug naar huis.

„Ik heb zelden zo’n eigenwijze man ontmoet,” vertelde Gerben. „Als ik tegen hem zei: ‚Nu het roer naar rechts,’ dan vroeg hij: ‚Waarom? Zo kan het ook.’ En dan trok hij het roer naar links met het gevolg dat het zeil mij in de ogen sloeg. En zo kwam er ruzie. Ik weet niet veel, maar één ding weet ik zeker! Met Veenstra kun je niet uit zeilen gaan!”

„Dat kan dan een mooie boel warden,” meende Hielke.

„Hoe moeten zijn leerlingen het zeilen dan leren?”

„Het beste zal zijn, dat zij het zichzelf maar leren,” zei Gerben. „Want Veenstra is nog dommer dan de dienstbode die enige jaren geleden bij de notaris werkte. Dat meisje kwam ergens ver uit de polder en had nog nooit bij deftige

mensen gediend Het was in de herfst en het begon koud te worden. Op een morgen zat de notaris aan het ontbijt en zei tegen de dienstbode: ‚Grietje, wil je voor wat warmte zorgen in het kantoor? Het wordt te koud om bij een schrijfbureau te zitten.’ ‚Natuurlijk mijnheer,‘ zei Grietje. ‚Ik zal ervoor zorgen.’ Zij ging naar het kantoor en na een kwartiertje dacht de notaris: Wat ruik ik toch? Is er rook in huis? Hij stond op en liep naar de gang. Daar kwam Grietje hem tegemoet en wees naar de deur van het kantoor waaruit een dikke rookwolk kwam. ‚Wat heb je in hemelsnaam aan de hand gehaald?’ riep de notaris verschrikt. ‚Je sticht toch geen brand?’ ‚Welnee, mijnheer,‘ riep Grietje. ‚Maar die kachel doet het niet! Ik heb kranten in brand gestoken, maar die gaan telkens uit.’ De notaris keek in het kantoor en riep toen hoogst verbaasd: ‚Nee maar! Heb ik ooit van mijn leven!!’ Want Grietje had onder de brandkast enige kranten verbrand. ‚Wat een slechte brandkast,‘ riep zij. ‚Dat ding wil helemaal niet branden!’”

De jongens lachten. Het was weer echt een verhaal van Gerben, dus was er geen woord van waar. Toch was het altijd gezellig als Gerben aan boord was. Veenstra dacht daar echter anders over. Hij nam Gerben niet meer mee en ging voortaan alleen zeilen. Tegen Klinkhamer zei hij:

„Ik weet nu wat het beste is. De leerlingen moeten het zichzelf leren. Er kunnen geen ongelukken met de boten gebeuren, want de zeilen zijn te klein. Ik hoef daarom alleen maar uit te leggen hoe het moet en de rest leren zij zelf.”

„U laat uw leerlingen dus zomaar met een boot het meer opgaan?” vroeg Klinkhamer.

„Welja, waarom niet,” zei Veenstra. „Een van de voorwaarden is dat zij goed moeten kunnen zwemmen en er is zoveel ruimte op het meer dat er geen ongelukken hoeven te gebeuren.”

„Maar u neemt wel risico,” vond Klinkhamer.

„Dat loopt wel los,” zei Veenstra. „Volgende zaterdag komen er reeds vijftien leerlingen. Dan wordt mijn school geopend door de burgemeester en daarom kom ik aan de jongens vragen of zij willen helpen het gebouw te versieren. Het moet een beetje feestelijk zijn, zo’n opening, nietwaar?”

„Wij willen met alle plezier helpen,” beloofde Hielke.

„Goed zo!” zei Veenstra. „Komen jullie dan vrijdagmiddag?”

„Afgesproken!” zei Sietse.

Op dat moment kwam Gerben in de smederij.

„Jij hoeft niet bij het versieren te helpen,” zei Veenstra tegen hem, „want daar komt toch maar ruzie van.”

„Wat moet er dan gebeuren?” vroeg Gerben nieuwsgierig.

„Wij gaan de zeilschool versieren voor de opening,” zei Hielke.

„Zeker met papieren bloemen?” vroeg Gerben.

„Juist!” zei Veenstra.

„Ik wil me er niet mee bemoeien,” zei Gerben. „Maar echte bloemen zijn veel mooier. Ik kan wel een partijtje uit de tuin van Jellema krijgen. Daar staan er toch al te veel in. En komt de fanfare ook spelen bij de opening?”

„Dat is geen gek idee,” riep Veenstra. „Is het mogelijk, dat de fanfare komt?”

„Ik wil wel,” zei Gerben. „Ik speel eerste piston en dus zou ik dan toch bij uw feest komen!”

„Nou ja,” zei Veenstra. „Dat vind ik best.”

„Ik zal er voor zorgen dat de fanfare komt,” beloofde Klinkhamer. „Wij zijn in ons dorp gewend elkaar te helpen.”

„Dat wordt dan geweldig!” riep Veenstra glunderend. „En Gerben, als jij bloemen hebt, dan graag!”

„Dat kom in orde,” zei Gerben. „Ik zal ze u op tijd brengen.” Het was vrijdagmiddag toen Louw en Kees met Hielke en Sietse meegingen naar de zeilschool van Veenstra. De loods, die vroeger dienst deed als kolenschuur, was niet meer te herkennen. De muren waren wit geschilderd en de ramen in een bruine omlijsting staken daar keurig bij af. Een fraaie

deur met veel glas gaf toegang tot een ruime hal. De binnendeuren in deze hal gingen naar twee slaapzalen, een keuken, een kantoortje en naar de grote zaal, waarin tafels en stoelen stonden. Het was het dagverblijf voor de leerlingen en dat zij zich daar niet behoefden te vervelen bewees de aanwezigheid van een goed gevulde boekenkast, een televisietoestel, een tafeltennisbord en dam- en schaakborden. Onze vrienden werden door Veenstra in de hal ontvangen en Kees ging meteen luidop lezen wat er op de deuren geschilderd stond: Slaapzaal Heren – Slaapzaal Dames – Directie – Keuken – Recreatiezaal.

„Tjonge, wat deftig,” zei Louw.

„Natuurlijk! Alles is gloednieuw!” zei Veenstra. „Kom maar eens kijken.”

Hij opende de deur van een slaapzaal, waarin tien bedden stonden met telkens een grote kast ertussen. Aan het einde van het zaaltje was een vertrekje met wastafels en douche.

„Mooie bedden,” zei Kees. „Ik zou er best op willen slapen.”

„Dan moet jij aan je vader vragen of jij hier ook op school mag,” zei Veenstra.

„Maar ik hoef het zeilen niet meer te leren!” riep Kees. „Dat kan ik al lang.”

„Dat dacht ik ook,” zei Veenstra.

Hij liet de jongens de keuken zien met een groot elektrisch fornuis en een breed aanrecht. Het zag er alles heel fris uit. Daarna mochten de jongens het kantoortje zien. Er stond een gloednieuw schrijfbureau met een draaistoel erachter die bekleed was met zwart zacht leer. Op het bureau een telefoontoestel, dat rose van kleur was.

„Wat een mooie telefoon,” vond Sietse.

„Ja, ja,” zei Veenstra. „Zo’n mooie heeft zelfs de burgemeester niet.”

Daarna hepen zij naar de recreatiezaal waar op enige tafels sparregroen en papieren rozen en slingers lagen. Daarmee moest de zaal versierd worden. Sietse zette een trap tegen de muur en sloeg met een klein spijkertje het touw van een slinger vast. Kees trok de slinger naar de andere kant van de zaal. Door vele slingers kris kras door de zaal te hangen wisten Kees en Sietse het geheel een vrolijk aanzien te geven.

Louw en Hielke waren intussen bezig de ingang te versieren met sparregroen. Op aanwijzing van Veenstra groeven zij eerst twee palen in de grond en daaraan werd het groen gespijkerd. Tussen het groen werden papieren rozen vastgehecht. De jongens deden hun best om het zo mooi mogelijk te maken, want zij vonden het leuk werk.

En toen kwam Gerben. Achter op zijn fiets had hij een grote

mand die vol met bloemen lag.

„Kijk, Veenstra,” zei Gerben. „Deze bloemen moet u in vazen doen en op de tafel zetten. En boven de deur moet u een bord spijkeren met Welkom er op.”

„Daar hangt al een bord: Zeilschool Watervreugde,” merkte Veenstra op.

„Tja,” zei Gerben. „Maar hoe laat u morgen de opening verrichten? Moet de burgemeester een laken voor dat bord wegtrekken?”

„Daar heb ik nog niet aan gedacht,” zei Veenstra. „Het is misschien wel een goed idee.”

„Maar als het laken blijft haken, dan wordt het een lachertje,” zei Gerben. „Dat zou voor u niet leuk zijn en voor de burgemeester ook niet.”

„Hoe zullen wij het dan doen?” vroeg Veenstra.

„Het kan heel eenvoudig op deze manier,” zei Gerben. Hij nam de sleutel uit het slot, draaide de deur aan de buitenkant vast, gaf de sleutel aan Veenstra en zei: „Mijnheer de burgemeester, mag ik u thans verzoeken de school te openen?”

„Zeer gaarne,” zei Veenstra lachend. Hij nam de sleutel en maakte de deur weer los.

„Zo kunt u de opening het beste laten verrichten,” vond

Gerben. „En als u de sleutel op een kussen door de jongens aan de burgemeester laat presenteren, is het helemaal volgens de regels.”

„Gerben! Jij bent een reuze goede raadgever,” vond Veenstra. „En jij wordt hartelijk bedankt voor de mooie bloemen. Komen jullie morgen met de fanfare?”

„Jazeker!” zei Gerben. „Wij wachten op de bus van twee uur en de leerlingen die daar uitstappen brengen wij in optocht naar uw school!”

„Dat is dan helemaal geweldig!” riep Veenstra geestdriftig. „En als het mooi zonnig weer is, kan de fotograaf van de krant duidelijke foto’s maken. Dat geeft veel reclame!”

Het weer liet Veenstra niet in de steek. Het was de volgende dag een en al zon en hoewel de opening van de zeilschool niet zo’n geweldige gebeurtenis was, leefde toch heel het dorp mee.

De fanfare stond op het Raadhuisplein te wachten op de bus uit de stad en er kwamen steeds meer nieuwsgierigen kijken. Natuurlijk waren de jongens er ook en Hielke en Sietse hadden zelfs hun zondagse pak aangetrokken, want zij zouden de sleutel van de school aan de burgemeester presenteren. De torenklok sloeg twee uur en terwijl de luide slagen nog nagalmden tussen de huizen kwam de bus om de hoek van

de straat het plein oprijden.

„Ik zie al jongens en meisjes zitten!” riep Kees. „Die moeten vast hier zijn!”

De deuren van de bus gingen open en er stapten zes meisjes en acht jongens uit. Zij hadden allemaal tassen en koffers bij zich.

„Moeten jullie naar de zeilschool Watervreugde?” vroeg veldwachter Zwart.

„Jawel, mijnheer.”

„Dan gaan wij jullie er heenbrengen met muziek,” zei Zwart en dat vonden de jongens en meisjes natuurlijk geweldig.

Sietse ging naar een van de meisjes en vroeg:

„Zal ik je koffer dragen? Geef maar hier.”

Het meisje begon te lachen en zei:

„Alsjeblieft. De koffer is nogal zwaar, weet je. Wij kunnen haar ook samen dragen.”

„Dat is niet nodig,” zei Sietse. „Ik ben nog sterker dan een slak en die draagt zelfs zijn eigen huis.”

Kees, Louw en Hielke volgden het goede voorbeeld van Sietse en zo hoefden de meisjes niet zelf hun koffers te dragen. De fanfare begon een vrolijke mars te spelen en toen zette de stoet zich in beweging. De burgemeester reed er in zijn auto achteraan. Bij de school liep Veenstra opgewonden

heen en weer. Af en toe keek hij naar de vlag die bovenaan een mast wapperde, maar waarvan het touw niet al te best was. Stel je voor dat het brak en de vlag voor de voeten van de burgemeester viel. Dat zou verschrikkelijk wezen. Maar er was geen tijd meer om een nieuw touw aan te brengen, want de fanfare kwam reeds de straat in marcheren. Drommels, waar was het kussen met de sleutel? Veenstra liep gauw naar binnen en haalde het kussen uit de hal. Hij trok de sleutel uit de deur maar vergat haar te sluiten. Nog net op tijd dacht hij eraan en vlug draaide hij de deur op slot. Hij legde de sleutel op het kussen en stond daarmee te wachten tot de optocht voor zijn school halt hield. Hielke en Sietse namen het kussen gauw van Veenstra over. Veenstra was zo zenuwachtig dat hij aan de jongens vroeg:

„Wat moet ik nu doen?”

„Wel,” zei Sietse, „roept u maar: Ik heet u allemaal hartelijk welkom!”

„Ik heet u allemaal hartelijk welkom!” riep Veenstra zo luid alsof hij tegenover een groep hardhorenden stond. De mensen begonnen te lachen en dat bracht Veenstra nog meer van zijn stuk. Hij wist helemaal niet meer wat hij verder moest zeggen, maar Sietse, die achter hem stond, kwam te hulp en fluisterde:

„En in het bijzonder mijn eerste leerlingen.”

„En in het bijzonder mijn eerste leerlingen!” riep Veenstra weer veel te luid.

„Ik hoop dat zij het hier reuze prettig zullen vinden,” fluisterde Sietse.

„Ik hoop dat zij het hier reuze prettig zullen vinden!” riep Veenstra.

Om een einde aan deze malle vertoning te maken, riep Sietse:

„Hoera!”

„Hoera!” riep ook Veenstra en toen juichte iedereen met hem mee.

„Wat nu? Wat nu, jongens?” vroeg Veenstra zenuwachtig.

„Mag ik nu het woord geven aan onze Edelachtbare Heer Burgemeester!” fluisterde Hielke.

„En mag ik nu het woord geven aan onze Edelachtbare Heer Burgemeester?!” riep Veenstra.

De burgemeester gaf Veenstra een hand en zei:

„Mijnheer Veenstra, ik feliciteer u met dit fraaie gebouw waarin u thans een zeilschool heeft gevestigd. Ik kan het ten zeerste toejuichen want de zeilsport ligt mij heel na aan het hart. Het is een gezonde sport voor lichaam en geest. Er is niets mooiers dan met een boot over het wijde water te

zwalken en bij harde wind je krachten te meten met die van de natuur. De sport, om een boot bij harde wind zo te sturen dat zij niet omslaat, is op zichzelf een belevenis, die men moet ervaren om er ten volle van te kunnen genieten.

Daarvoor is wel enige opleiding en oefening nodig. En daartoe kan uw school goed werk doen, omdat de watersport zich in een toenemende belangstelling mag verheugen!”

Tijdens de toespraak van de burgemeester kwam Gerben naar Hielke en Sietse, die samen het kussen met de sleutel droegen.

„Wat is dat?” fluisterde Gerben en hij nam de sleutel en bekeek haar. „Die hadden jullie moeten vergulden! Het zou veel leuker geweest zijn als het gebouw met een gouden sleutel werd geopend!”

„Sst,” waarschuwde Sietse. „Wij moeten luisteren.”

Gerben legde de sleutel weer op het kussen en ging op zijn plaats bij de fanfare staan. De burgemeester vervolgde intussen:

„Het komt ook onze gemeente ten goede als de jongelui hier hun zeilervaring opdoen. Als zij dan met plezier aan ons dorp terugdenken zullen zij later weer terugkomen. En hoe meer bezoekers hier komen, hoe meer welvaart. Zo kan deze school van veel nut voor de gemeente zijn en ik voldoe dan

ook gaarne aan het verzoek van mijnheer Veenstra om dit gebouw te openen.”

„Hoera!” riep iedereen en er werd luid geklapt. Hielke en Sietse boden nu de sleutel aan.

Een fotograaf nam er een foto van. De burgemeester stak de sleutel in het slot en draaide. Maar de sleutel wilde niet in het rond. De burgemeester nam de sleutel terug en stak haar opnieuw in het slot. Maar tevergeefs. Het slot weigerde en de deur bleef gesloten. De mensen begonnen te lachen.

Veenstra probeerde nu zelf de deur te openen, maar ook dat mislukte. Iedereen drong naar voren om van deze tegenslag te genieten. Want zo zijn de mensen.

„Ik snap er niets van!” riep Veenstra zenuwachtig. „Ik heb de deur gewoon gesloten. Het slot ging helemaal niet zwaar en nu is er geen beweging in te krijgen.”

„Laat mij eens kijken,” zei Klinkhamer en hij probeerde de sleutel rond te draaien, terwijl hij met een vuist op de deur sloeg.

„Ja! Binnen!” riep een grappenmaker.

Iedereen lachte en één van de meisjes zei:

„Lieve help, nu hebben wij geen onderdak.”

„Is er nog een buitendeur?” vroeg Klinkhamer.

„Ja, de keukendeur aan de andere kant,” zei Veenstra. „Laten

wij daar dan maar doorgaan!”

Het hele gezelschap volgde Veenstra rond het gebouw en toen zij bij de keukendeur kwamen trad Gerben daar naar buiten.

„Waar kom jij vandaan?” vroeg Veenstra hoogst verbaasd.

„Gewoon door de voordeur!” zei Gerben lachend. „Ik had haar in een handomdraai open. Hier is de sleutel.”

Maar toen schrok hij, want Klinkhamer riep:

„Dat klopt niet! Want ik heb de sleutel nog in mijn hand.”

„Ik begrijp het al!” riep Sietse. „Hij nam de sleutel van het kussen en legde er een ander voor in de plaats!”

„Dat zal ik je betaald zetten!” riep Veenstra woest, maar Gerben bleek reeds verdwenen te zijn. Hij moest weer naar de boerderij om de koeien te melken.

„Trekt u zich er toch niets van aan, mijnheer Veenstra,” zei de burgemeester. „Laten wij liever het gebouw bezichtigen, want ik zie dat u kosten noch moeite gespaard heeft.”

Door deze woorden ten zeerste geïmponeerd liet Veenstra zijn gasten alles zien en iedereen vond dat de school heel goed was ingericht. De jongens en meisjes die er kwamen logeren vonden alles leuk en zo eindigde de opening tenslotte toch tot ieders tevredenheid.

De volgende maandag stond het verslag van de opening in de

krant met enige foto's erbij. De eerste foto toonde hoe de burgemeester de sleutel van het kussen nam. — De bekende schippers van de Kameleon bieden de sleutel aan — stond erbij. Op de volgende foto was de burgemeester vergeefs aan het proberen de deur te openen. En dan was er nog een foto van de lachende Gerben, die de sleutels had verwisseld. Er was een leuk verhaal bij geschreven, waarin verteld werd hoe er in het dorp steeds opnieuw grappen werden gemaakt en dat daardoor een vakantie aan het meer vaak dubbel plezierig was. Dat stukje werd door andere kranten overgenomen met het gevolg, dat uit heel het land zich leerlingen kwamen melden voor de zeilschool. Toen kon Veenstra niet meer kwaad op Gerben zijn, want wie had de meeste reclame gemaakt voor de school? Gerben natuurlijk!

HOOFDSTUK VI

Kees opent ook een school, maar de beloning is niet groot.

Op een morgen zei Gerben tegen Klinkhamer:

„Onze sigarenwinkelier is een vreemd persoon. Hij kijkt mij altijd aan alsof ik een oplichter ben die stiekem iets probeert te stelen. Het is geen leuke man. Als ik een pakje tabak koop, legt hij het op de toonbank en terwijl ik het geld neertel, neemt hij het pakje wel vier keer op en knijpt erin. Als hij dan ziet dat er genoeg geld op de toonbank ligt, geeft hij de tabak eindelijk over. Toen mijnheer Bos nog eigenaar van de winkel was, ging ik er vaker heen en het was er altijd gezellig.”

„Jij mag mijnheer De Jong dus niet?” zei Klinkhamer. „Toch smaakt de tabak die hij verkoopt precies zo als die van mijnheer Bos.”

„Dat is waar,” zei Gerben. „Maar de manier waarop mijnheer De Jong zijn klanten behandelt, vind ik niet prettig. Ik kan ook rookwerk bij de kapper kopen, maar dan moet ik de sigaren eerst uitwringen, zo vochtig zijn ze.”

„Liggen de sigaren dan in de wasbak?” vroeg Hielke lachend.

„Weet ik veel!” zei Gerben. „Misschien spoelt hij ze eerst

schoon onder de kraan. Maar het is een feit dat de sigaren van de kapper nooit goed droog zijn. Als ik er een vlammetje bij houd begint de tabak te sissen en als ik dan de rook uitblaas is het meer stoom dan rook. En jongens, hoe gaat het met de leerlingen van de zeilschool? Geeft Veenstra wel goed les?” „Welnee!” zei Hielke. „Veenstra kijkt niet naar zijn leerlingen om. Hij laat ze hun gang maar gaan. De meisjes en de jongens proberen het zichzelf te leren.”

Gerben knikte.

„Dat had ik wel gedacht, Veenstra is een vreemde vogel. Hij fladdert geweldig met de vleugels, maar hij vliegt nooit!”

„Tjonge, Gerben, wat heb jij dat mooi gezegd,” prees Klinkhamer.

„Ja, ja,” zei Gerben. „Dat bedenk ik zomaar helemaal alleen in m’n eentje! Nou ja, ik word vaak miskend behalve door de dieren. Daarom ga ik maar weer naar de boerderij! Tot ziens, vrienden!”

Gerben fietste naar de boerderij. Nadat hij vertrokken was kwam Louw in de smederij. Ze besloten weer met de Kameleon te gaan varen. Bij de Woudaap holde Kees naast een fiets waarop een jongetje zat.

„Kijk eens hoe vlijtig Kees is,” riep Louw. „Zo hard heb ik hem nog nooit zien lopen.”

„Het lijkt wel of hij dat jongetje fietsen leert,” zei Hielke.

„Wij gaan even kijken,” stelde Sietse voor en hij stuurde de Kameleon naar de wal.

„Hallo Kees,” riepen onze vrienden. „Wat heb jij het druk. Ga je mee varen?”

„Ik heb geen tijd,” zei Kees. „Ik ben aan het geld verdienen, want ik krijg geen zakgeld. Daarom leer ik dit jongetje fietsen voor twee kwartjes per uur.”

„Van wie is die fiets?” vroeg Sietse.

„Van mijn moeder,” zei Kees.

„En mag jij die mooie fiets gebruiken?” vroeg Louw.

„Waarom niet? Moeder is niet thuis en vader is naar een boer in de polder. En er gebeurt niets bijzonders met de fiets, want ik ben er toch zelf bij?”

„Behalve als de jongen met de fiets valt,” zei Sietse.

„Dat kan niet,” zei Kees, „want ik houd hem vast. Kom Frits, duw de trapper naar beneden, wij gaan weer rijden.”

En Kees holde weer achter de fiets aan, terwijl de vader en moeder van Frits vanaf hun motorboot, die voor de wal lag, naar de verrichtingen van hun zoontje stonden te kijken.

„Er is dus weer een nieuwe school in ons dorp,” zei Louw lachend. „De fietsschool van directeur Kees Dijkstra!”

„Ik had niet van Kees verwacht dat hij voor twee kwartjes een

heel uur zou gaan hollen,” zei Hielke. „Hij is meestal liever lui dan moe!”

„Maar hij lust verschrikkelijk graag snoep en zonder zakgeld kan hij niets kopen,” zei Sietse. „Ik geloof, dat als hij in een maand geen snoep kreeg, hij voor één pepermuntje het meer over zou zwemmen.”

„Dat zou ik wel eens willen zien,” zei Louw.

„Ik wil het eens proberen,” zei Sietse.

„Wat?” vroeg Hielke.

„Het meer over zwemmen.” Sietse trok zijn kleren uit en dook overboord.

„Die is al net zo gek als Kees,” mopperde Hielke. Hij startte de motor en begon met de Kameleon de zwemmende Sietse te Volgen. Met lange forse slagen gleed Sietse door het water en de afstand tussen hem en de wal werd steeds groter. Sietse kon heel goed zwemmen en hij was bovendien erg sterk, maar toen hij het eiland midden in het meer had bereikt, kon hij het niet langer volhouden en klom hij weer aan boord.

„Het valt je tegen hè?” zei Hielke.

„Nou ja, maar het is voor het eerst dat ik het probeer. Als ik iedere dag ga trainen kom ik veel verder.”

„Waarom zou je ervoor gaan trainen?” vroeg Hielke. „Met onze boot ben je toch veel vlugger aan de overkant?”

„Dat vind ik ook,” zei Louw lachend, waarop Sietse antwoordde dat zij geen sportlui waren. Hij kleepte zich weer aan. Er voeren twee zeilbootjes van Veenstra voorbij. In ieder bootje zaten drie meisjes. De boten volgden elkaar en het viel de jongens op dat de voorste boot heel goed zeilde. Daarin zat Caroline aan het roer. Zij voer langs het motorjacht van haar ouders dat nu in de buurt van het eiland lag.

„Er is nog niets,” riep ze.

Haar vader en moeder wuifden hen na toen de meisjes verder voeren.

„De meisjes in de achterste boot doen alles na wat die juffrouw in de voorste boot doet,” merkte Louw op. „Op die manier kun je het zeilen ook leren.”

„En directeur Veenstra zit lekker thuis en doet niets,” zei Sietse. „Hij is goed uitgekookt!”

De jongens voeren langs het Paviljoen, waar een mijnheer die aan een tafeltje zat, hen wenkte om bij hem te komen.

„Wie is die mijnheer?” vroeg Louw verwonderd.

„Dat weet ik niet,” zei Sietse.

„Welja, jô. Dat is mijnheer Brouwer die in de Gouden Leeuw logeert!” riep Hielke.

„Warempel, hij is het!” zei Sietse en hij trok het roer met een ruk om, zodat de Kameleon een korte draai maakte en

rakelings langs een aan de wal gemeerde boot scheerde.

„Kijk een beetje uit!” riep Hielke geschrokken.

„Dat wilde gedoe kan ons alleen maar geld kosten. Jij had bijna dat jacht beschadigd.”

„Bijna is nog niet half,” zei Sietse en hij legde de Kameleon bij de steiger aan. De jongens hepen over het terras naar het tafeltje van mijnheer Brouwer.

„Dag vrienden! Ga er maar bij zitten,” nodigde mijnheer Brouwer. „Ik ga jullie trakteren. En mag ik dan straks met jullie meevaren naar het dorp?”

„Natuurlijk. U mag altijd met ons meevaren!” zei Hielke.

„Dat vind ik heel leuk van jullie,” zei mijnheer Brouwer. Hij riep een ober en bestelde drie porties ijs met gebak. Glimlachend zat hij toe te kijken hoe de jongens ervan smulden. De porties waren zo groot en de gebakjes zo dik, dat de jongens bedankten toen mijnheer Brouwer hen op nog meer wilde trakteren.

„Dus ik kan niets meer aan jullie kwijt?” vroeg mijnheer Brouwer. „Zullen wij dan gaan, want ik moet over een half uur in het hotel zijn.”

„Dat kan, mijnheer,” zei Sietse. „Onze boot brengt u er binnen een kwartier.”

Zij stapten in de Kameleon en voeren het meer over in de

richting van het dorp. Toen zij voorbij het motorjacht de Carolina kwamen keek mijnheer Brouwer aandachtig naar de eigenaar, die op het dek stond.

„Is dat mijnheer Sanders?” vroeg hij aan de jongens.

„Wij weten niet hoe die mijnheer heet,” zei Hielke.

De eigenaar van de Carolina keek naar mijnheer Brouwer en verdween plotseling in de kajuit.

„Hij leek wel te schrikken,” zei Sietse.

Mijnheer Brouwer zei niets. Hij tuurde net zo lang naar de Carolina, totdat de snelvarende Kameleon de afstand te groot had gemaakt om nog iemand bij het motorjacht te kunnen onderscheiden. De Kameleon voer naar de brug, waar ook de zeilbootjes met de meisjes zojuist terugkeerden. Van onder de brug kwamen de drie andere zeilbootjes van Veenstra met de jongens aan boord. Veenstra voer zelf voorop. Hij wilde meteen linksaf slaan, maar doordat hij verzuimde tweemaal een signaal met de hoorn te geven, voeren de meisjes recht op de jongens in en volgde er botsing op botsing, totdat alle bootjes kras kras doorelkaar lagen.

„Stomme eenden!” riep Veenstra kwaad. „Zagen jullie dan niet dat wij naar links wilden varen? Ik stak mijn linkerhand toch uit?”

„U had moeten toeteren!” zei Caroline. „Ik kon u niet zien

door het zeil.”

„Dan zal ik grote richtingaanwijzers voor op de boeg laten maken!” riep Veenstra. „Want dat getoeter is toch waardeloos! Of het wordt vergeten, óf het wordt verkeerd gedaan.”

Onze vrienden lachten om dat idee van Veenstra. Je kunt natuurlijk geen richtingaanwijzers op een zeilboot zetten. Het geven van duidelijk hoorbare signalen is het allerbeste. Sietse stuurde de Kameleon tussen de zeilbootjes door. Mijnheer Brouwer ging aan wal en bedankte de jongens voor het plezierige boottochtje.

„U wordt ook nog bedankt voor de traktatie,” zei Sietse. Hij liet de Kameleon keren en ze voeren terug naar het meer. Bij de Woudaap liep Kees nog steeds achter zijn leerling op de fiets. Onze vrienden bleven kijken. Of het nu kwam door deze extra belangstelling of dat Kees vermoeid raakte, is niet bekend, maar plotseling reed de leerling de dijk af en verdween aan de andere kant.

„Drommels! Die ligt in de sloot!” riep Sietse.

Hij sprong op de wal en gevolgd door de anderen, holde hij naar de plaats waar het jongetje achter de dijk was verdwenen. Daar zagen zij hoe Kees de huilende Frits stond te troosten. De jongens holden naar Kees toe.

„Hij heeft niet in de sloot gelegen, want hij is nog droog,” zei Louw.

„Hij heeft zich alleen maar een beetje bezeerd,” zei Kees.

„Maar dat gaat wel over, hè Frits? Jij bent alleen maar geschrokken, nietwaar? Kom, ik breng je naar je vader en moeder.”

„Waar is de fiets?” vroeg Hielke.

„Die ligt in de sloot. Willen jullie haar er even uithalen? Dan breng ik Frits weg.”

Kees vertrok met zijn leerling en Sietse en Louw visten de fiets uit het water.

„Dat ziet er slecht uit voor Kees,” zei Hielke. „Alles is vies van de modder en het kroos. Als zijn vader dit ziet is Keesie nog lang niet jarig.”

„Wij zullen hem helpen met het schoonmaken,” zei Sietse.

„Als wij het flink met z’n allen aanpakken is de fiets voor twaalf uur weer schoon.”

En met z’n drieën begonnen zij alvast met het verwijderen van het kroos en de modder. Kees kwam terug.

„Ik kreeg maar twee kwartjes,” mopperde hij. „En ik heb bijna twee uren achter die jongen aangehold. Die mijnheer was kwaad omdat Frits gevallen is. Maar ik zou wel eens willen weten hoe je het fietsen kunt leren zonder daarbij één keertje

te vallen. Die man kan misschien zelf niet fietsen!”

„Jij had schadevergoeding moeten vragen omdat die jongen je moeders fiets in de sloot heeft gereden,” zei Sietse.

„Is de fiets dan stuk?” vroeg Kees verschrikt.

„Welnee. Maar zij moet grondig worden schoongemaakt anders ontdekt jouw vader wat ermee gebeurd is!”

„Drommels, dat mag niet! In het schuurtje heb ik poetslappen. Gaan jullie mee?”

Zij brachten de fiets in het schuurtje naast de Woudaap en begonnen daar het rijwiel geducht af te wrijven. Met was werd daarna alles extra opgepoetst en toen leek de fiets weer als nieuw. Kees slaakte een zucht van verlichting.

„Dat is gelukt, jongens! Er kraait geen haan meer naar!”

„Maar jij moet het zadel wel weer omhoog zetten,” zei Sietse.

„Zo kan je moeder er niet mee rijden.”

„Dat had ik bijna vergeten.”

Kees draaide een moer los en trok het zadel omhoog.

„Daar komt je vader!” waarschuwde Louw.

„Ik krijg hier schrik op schrik,” momperde Kees. „En dat allemaal voor een paar kwartjes. Maar ik ben al klaar. En nu gauw de schuur uit, anders wil vader weten wat wij hier doen.”

„Wij gaan naar huis,” zei Sietse. „Tot ziens, Kees.”

Hielke, Sietse en Louw gingen in de Kameleon en terwijl

Kees met het onschuldigste gezicht van de wereld op zijn vader wachtte, voeren de jongens naar huis.

„Kees rolt er goed door,” merkte Louw op. „Wij waren net op tijd klaar met poetsen.”

„Die Kees toch,” zei Hielke. „Hoe kwam hij op het idee om voor twee kwartjes per uur fietsles te geven? Zoiets zou ik nooit bedacht hebben. Hij is wel een bijzondere fantast.”

„Hij heeft wel heel hard moeten werken voor die twee kwartjes,” vond Sietse. „En als zijn vader had gezien hoe de fiets uit de sloot werd gehaald, had Keesie bovendien nog een best pak slaag gekregen.”

Er is evenwel een spreekwoord dat zegt, dat je de dag niet eerder mag prijzen voor het avond is en voor Kees was de dag nog lang. Die middag ging hij met onze vrienden mee in de Kameleon en natuurlijk moest Sietse hem eerst naar de bakker varen om ijs te kopen.

„Ik begrijp jou niet, Kees,” zei Sietse. „Vanmorgen heb jij je in het zweet moeten draven om twee kwartjes te verdienen. En nauwelijks heb jij dat geld in je zak of je geeft het weer uit aan ijs. Dat vind ik dom!”

„Goed, dan bewaar ik één kwartje,” zei Kees. „Maar omdat ik zo hard voor die paar centen heb moeten werken, mag ik wel een kleine traktatie hebben.”

Hij smulde van een dikke wafel, terwijl zijn vrienden toekeken. Daarna voeren zij het meer rond en zagen bij de boerderij van Jellema Gerben op de dijk staan. Hij wenkte de jongens om bij hem te komen. Sietse stuurde de Kameleon naar de wal.

„Zeg Kees?” vroeg Gerben. „Wat heb jij met de fiets van je moeder uitgehaald?”

„Dat weet ik niet,” antwoordde Kees voorzichtig. „Wat is er dan met die fiets?”

„Wel, jô!” riep Gerben lachend. „Ik heb nog nooit zo’n mooie grap meegemaakt. Ik fietste langs de Woudaap en daar vroeg jouw moeder mij: ‚Zeg Gerben, is de bakker al geweest?’”

Hier viel Kees hem in de rede met de uitroep:

„Jeetje! Ik heb helemaal vergeten brood te kopen!”

„Dat klopt!” zei Gerben. „Je moeder klaagde dat zij jou niets kon toevertrouwen. Er was helemaal geen brood in huis en daarom nam zij haar fiets en reden wij samen naar het dorp. Terwijl wij gezellig pratend over de dijk fietsten, zag ik tot mijn verbazing dat je moeder steeds kleiner werd.”

„Kleiner werd?” riep Kees verbaasd. „Wat is er dan gebeurd? O, jij fantaseert natuurlijk weer! Een mens kan niet zomaar kleiner worden!”

„Het klinkt inderdaad vreemd,” zei Gerben. „Maar het is een feit, dat je moeder steeds lager op de fiets kwam te zitten. Eerst was haar hoofd bijna op gelijke hoogte met het mijne, maar halverwege het dorp kon ik gewoon op haar neerkijken. Toen stopte zij en stapte af. Het zadel was helemaal naar beneden gezakt. Gelukkig had ik een stelsleutel in mijn fietstas en heb ik het zadel weer op de juiste hoogte vastgezet, maar daarbij viel mij iets bijzonders op. En wat denk jij wel wat dat was, Keesie?”

„Dat zou ik in geen honderd jaar kunnen raden,” zei Kees.

„Dan zal ik het je vertellen,” zei Gerben. „Het zadel was kletsnat. Het leek wel alsof het in het water had gelegen!”

Daar wist Kees geen antwoord op te geven. Hij keek Gerben heel onnozel aan. Zijn vrienden bleven ook zwijgen. Zij vonden het beter om net te doen alsof zij er niets van wisten. De ervaring had hen geleerd om Kees zijn eigen boontjes te laten doppen, want dat kon niemand beter dan hijzelf.

„Wel, Keesie? Hoe kwam dat zadel zo nat?” drong Gerben aan.

„Dat kan ik niet zeggen,” zei Kees en hij bedoelde dat hij het niet wilde zeggen.

„Jij wilt toch niet beweren dat jij er niets van weet?” riep

Gerben. „Je moeder zei meteen: „Dat is weer het werk van

mijn brave zoon. Hij heeft altijd van die rare grappen. Maar dit is te gek! Ik zal hem eens goed onder handen nemen.' En Keesie, wees jij nu maar blij dat ik je alvast heb gewaarschuwd. Zal ik je een jute zak meegeven om in je broek te stoppen?"

„Om in mijn broek te stoppen?"

„Ja, jô!" zei Gerben. „Als jij dan een pak slaag krijgt voel je er niets van!"

„Ik krijg geen pak voor mijn broek," zei Kees. „Ik ben wel wijzer."

„Ik help het je hopen," zei Gerben, „maar ik vrees het ergste, want je moeder was echt kwaad. Enfin, ik heb nu lang genoeg gekletst. Ik ga de muren in de schuur witten en daarbij laat ik de grote deuren open, dan kan ik je horen gillen als jouw vader je op je broek timmert. Tot ziens en wederhoren!"

Lachend liep Gerben naar de boerderij en Kees riep hem na: „Jij bent gek en jij zult niets horen!"

Sietse startte de motor en voer weg.

„Dat wordt geen beste thuiskomst, Kees," vreesde Louw.

„Zeur niet!" zei Kees. „Jij denkt toch niet dat ik bang ben, hè? Vaar maar naar de molen, Sietse! Ik zal jullie eens laten zien hoe ik mij er doorheen weet te slaan."

„Wacht liever zo lang mogelijk met het naar huis gaan," raadde Hielke hem aan. „Dan is de boze bui wat gezakt en het

zadel is dan misschien weer droog.”

„Dat is helemaal niet nodig!” zei Kees zelfbewust. „Ik kan best voor mijzelf zorgen! Let maar eens op! Vaar maar rechtdoor naar mijn huis, Sietse.”

De vrienden waren natuurlijk reuze nieuwsgierig hoe Kees dit zaakje zou oplossen en daarom liet Sietse de Kameleon snel naar de Woudaap varen. Dijkstra kwam uit het schuurtje en riep:

„Kees!! Kom hierrr!!!”

„Moeder! Moeder!” riep Kees zo luid hij kon.

Mevrouw Dijkstra kwam haastig uit de molen, maar keek lang niet vriendelijk naar haar zoon.

„Moeder, heeft u bijna een ongeluk gehad?” vroeg Kees.

„Gerben vertelde dat het zadel van uw fiets los zat. Dat komt omdat ik uw fiets heel glimmend heb gepoetst. Heeft u dat wel gezien?”

„Ja, dat is waar,” zei mevrouw Dijkstra. „Jij hebt de fiets inderdaad mooi gepoetst. Maar waarom zat het zadel los en waarom was het nat?”

„Ik heb het zadel losgemaakt om het in het water te dompelen,” zei Kees. „Dat deed ik omdat het leer zo hard en stug was. Maar als ik had geweten dat u de fiets vandaag nog ging gebruiken, had ik het zadel natuurlijk niet nat gemaakt.”

„Dus jij wilde mij een plezier doen met het poetsen van de fiets?“ begreep moeder Dijkstra en vertederd vervolgde zij: „Dan zal ik maar vergeten, dat jij het zadel niet goed had vastgezet en krijg jij een reep chocolade als beloning. Want de fiets ziet er weer als nieuw uit! Dat is een feit!”

De vrienden keken elkaar veelbetekenend aan. Die Kees had zich weer steengoed weten te redden. In plaats van straf kreeg hij notabene een beloning. En een tikkeltje jaloers keken zij toe, hoe Kees op de stoep ging zitten en van de reep smulde. Maar dat was niet in de haak, vond Sietse. Zij hadden ook recht op een stukje, want zonder hun hulp was de fiets niet zo goed gepoetst. En daarom fluisterde Sietse Kees in het oor:

„Als wij niets krijgen, vertel ik alles.”

Kees schrok zo, dat hij zich verslikte. Maar dat kwam niet door het dreigement van Sietse, maar omdat plotseling de vader van Fritsje voor de molen stond.

„Mijnheer Dijkstra!” riep hij. „U moet uw zoon verbieden dat hij nog langer geld verdient met fietslessen. Vanmorgen leerde hij het mijn zoontje met het gevolg dat mijn jongen bijna, evenals de fiets, kopje onder in de sloot terecht kwam. Ik wil maar zeggen dat het niet verantwoord...”

„Welverdraaid!!” bulderde Dijkstra woest. „Dus daarom zat het zadel los en was het nat? Ik zal je krijgen, bandiet!”

Maar Kees sprong vlug op en holde weg. En voor de zoveelste keer renden vader en zoon rond de Woudaap met als resultaat, dat Kees wegluchtte naar de boerderij van Jellema, terwijl zijn vader hem allerlei dreigementen nariiep. Zo hoorde Gerben even later geen gillende maar wel een hijgende Kees in de schuur komen.

„Aha,” begreep hij meteen. „Jij bent gevlucht!”

„Het was op het nippertje,” hijgde Kees. „Oei, oei, als vader mij te pakken had gekregen, was ik goed zuur geweest.”

Laat op de avond ging Kees pas terug naar huis. Voor straf moest hij zonder eten naar bed, maar dat vond hij helemaal niet erg, want die goochemer had reeds bij Jellema gegeten. Toch was er één ding dat Kees wel een straf vond. Hij had bij het hollen het overgebleven kwartje verloren. Dat speet hem verschrikkelijk. Had hij maar niet naar de raad van Sietse geluisterd, dan had hij twee ijsjes gekocht in plaats van één. Een volgende keer zou hij zijn geld besteden zoals hij het wou. Sietse Klinkhamer kon hem nog meer vertellen!

HOOFDSTUK VII

Hielke en Sietse halen tabak en daarbij doet Zwart een ontdekking. Maar de zeilschool blijft bestaan.

Die avond kwam de brugwachter bij Klinkhamer vertellen, dat er een onbemand bootje op het meer rondreed. Hij vroeg of de jongens de boot naar de wal wilden brengen. Hielke en Sietse waren meteen bereid en gingen het meer op. In de verte dreef de boot en Sietse stuurde er recht op af. Toen zij naderbij kwamen, zei Hielke:

„Het is een bootje van Veenstra!”

„Dat zie ik ook,” zei Sietse.

Hij voer naast het bootje en Hielke maakte het aan de Kameleon vast. Het zeil lag netjes opgerold. Er hing geen touw overboord waaraan je kon zien dat de boot daarmee aan de wal had gelegen.

„Dat is vreemd,” vond Sietse. „De boot heeft niet vastgelegen en er is niemand aan boord en zij drijft zomaar midden op het meer.”

„Er is natuurlijk wel iemand aan boord geweest,” veronderstelde Hielke. „Want de boot kan niet vanuit het

dorp zomaar hierheen varen.”

„Nee, dat bestaat niet,” zei Sietse. „Zij is van de overkant gekomen, want daar komt de wind vandaan.”

„Dus zijn er nog ergens leerlingen aan de overkant,” zei Hielke.

„Dat gaan wij onderzoeken,” zei Sietse en stuurde de boten recht tegen de wind in naar de andere kant van het meer. Hielke en Sietse keken naar de oevers of er ook leerlingen op hen stonden te wachten, maar er was niemand.

„Misschien zijn zij door de weilanden naar huis gegaan,” meende Hielke.

„Wij zullen toch even zoeken,” zei Sietse. Hij voer naar een inham tussen het riet. Het was zo ondiep in die inham, dat de bodem van de Kameleon over de grond schuurde. Hielke sprong aan wal en legde de boot vast met een touw en een ijzeren pen. Daarna keken de jongens over de weilanden, maar zij zagen alleen maar koeien, schapen en paarden. Er stond ook een grote hoop hooi en Sietse zei:

„Daar klim ik op. Dan kan ik alles beter bekijken.”

Zij liepen naar de hooiberg en wat zagen zij daar? Drie jongens, die er heerlijk lagen te slapen.

„Hee, slaapkoppen!” riep Sietse. „Worden jullie eens even wakker.”

Het drietal schrok en keek Sietse verwonderd aan. Toen vroeg de grootste van hen:

„Wat moet je?”

„Ik moet niks,” zei Sietse, „maar jullie moeten naar huis. Het is al bijna half zeven en jullie boot dreef midden op het meer. Wij hebben haar op sleeptouw genomen en hierheen gebracht.”

„Hoe kon onze boot zomaar midden op het meer drijven?” vroeg een van de jongens. „Zij lag vast op de bodem van de inham.”

„Toen jullie de inham binnenvoeren, klopte dat wel,” zei Sietse, „maar toen jullie uitstapten, werd de boot lichter en ging zij weer drijven. Daarom moeten jullie een boot altijd aan een touw vastleggen.”

„Weer wat geleerd,” zei de derde jongen lachend. „En ik heb heerlijk in het hooi geslapen. Het is voor het eerst van mijn leven dat ik in een hooiberg sliep.”

„Hoe kan het ook anders,” zei de grootste. „In de stad zijn geen hooihopen. Ha, ha, ik zie al een hooiberg in onze straat met een tunnel er doorheen voor de tram. Drommels mijn maag begint te knorren. Nu merk ik pas dat het al laat is. Zullen wij maar gauw teruggaan?”

Zij stonden op en hepen naar hun boot. Hielke begon de

touwen los te maken, maar de jongens wilden graag dat de Kameleon hen terugbracht, want dat ging veel sneller. Dus het Hielke de touwen vast zitten en voer de Kameleon achteruit naar open water. Daar schakelde Sietse op vooruit en met steeds groter wordende snelheid gingen zij het meer over. De zeilboot, die veel lichter was dan de Kameleon, danste door de snelheid woest op en neer en de drie jongens werden heen en weer geslingerd. Dat vonden zij prachtig. Hun bewondering voor de sterke Kameleon lieten zij duidelijk blijken. Bij de brug stond de brugwachter en hij riep:

„Waren er moeilijkheden?”

„Welnee!” riep Sietse. „De heren lagen in het geurige hooi.”

„Zij moeten in ’t vervolg beter op hun boot letten. Voor het laten rondrijven van een boot kan procesverbaal worden opgemaakt!” waarschuwde de brugwachter.

„Het zal niet weer gebeuren!” beloofde een van de jongens. Ze voeren snel door naar het Raadhuisplein. Op de wal stond Veenstra met veldwachter Zwart te wachten.

„Krijgen wij nu toch een procesverbaal?” vroeg een van de jongens.

„Nee hoor,” zei Sietse.

„Wat zijn jullie laat!” riep Veenstra. „Ik wilde juist de hulp van de politie inroepen om jullie op te sporen.”

„Wij lagen even in het hooi te rusten,” zei de grootste van het drietal. „En toen heeft een leeuwerik ons in slaap gezongen.” „Wat?” riep Veenstra verontwaardigd. „Jullie lagen te slapen? Noemen jullie dat leren zeilen? Het is een schande! Als jullie ouders later klagen dat jullie het zeilen niet goed geleerd hebben, is het jullie eigen schuld!”

Veldwachter Zwart zei niets. Hij knipoogde tegen Hielke en Sietse. Wat hij daarmee bedoelde vertelde hij even later in de smederij aan Klinkhamer.

„Die Veenstra is een sluwe vos! Hij durft zijn leerlingen te verwijten dat zij het zeilen niet goed leren, omdat zij een uurtje in een hooihoop hebben liggen slapen. Maar wat doet hij zelf? Hij steekt geen hand uit om de jongens iets te leren. Als het zo doorgaat zal zijn school niet lang bestaan.”

„Is hij rijk, zodat het bestaan van de school hem niet zo geweldig interesseert?” vroeg Klinkhamer.

„Dat weet ik niet,” zei Zwart. „Op dit punt is er een groot raadsel. Hij is niet getrouwd, dus heeft hij alles voor zichzelf kunnen sparen. Maar toch klopt er iets niet en ik zal hem dan ook wel in de gaten houden.”

En met deze raadselachtige woorden verliet Zwart de smederij.

„Tja, jongens,” zei Klinkhamer tegen Hielke en Sietse,

„Gerben krijgt misschien wel gelijk. Hij noemde Veenstra een rare vogel en zo blijkt Zwart er dus ook over te denken. Maar kom, wij gaan naar binnen. Het is bedtijd!”

De volgende morgen kwam er een man in de smederij, die gekleed was in een wijde trui waarvan de mouwen waren opgerold. Hielke en Sietse keken naar zijn armen waarop tatoeëringen waren aangebracht. Op de ene arm stond een hart met een pijl er door en op de andere arm stond een scheepsanker.

„Mooi hè?” lachte de man. „Je moet wel gek zijn om zoiets te laten doen. Het gaat er nooit weer af. Ik zal er mijn hele leven mee moeten blijven rondlopen.”

„Maar als u de mouwen naar beneden laat, ziet niemand het,” zei Hielke.

„Ik ben een man die juist graag zijn handen uit de mouwen steekt. Ik hou niet van stilzitten. Lui zijn is ongezond! Wat denkt u, Klinkhamer, is er voor mij nog werk te vinden in dit paradijs aan het meer?”

„De boeren hebben het erg druk met het hooien,” zei Klinkhamer, „misschien kunt u daarbij helpen!”

Gerben kwam de smederij binnen.

„Ik heb weinig tijd en heel veel haast!” riep hij. „Klinkhamer, heeft u gauw even een bout van dit formaat voor mij?”

Gerben gaf een bout aan Klinkhamer en die verdween ermee in het magazijntje.

„Zeg vriend,” vroeg de man in de trui aan Gerben, „heb jij nog iets te doen voor een werkloze zeeman? Als jij het zo druk hebt, wil ik wel een handje helpen!”

„Woont u hier?” vroeg Gerben.

„Maakt dat dan verschil?” vroeg de zeeman.

„Nou ja,” zei Gerben, „maar ik ken u niet.”

„Dan zal ik mij even heel netjes aan uwedele voorstellen,” zei de zeeman. „Mijn naam is Evert Mulder. Ik lig voor anker bij de weduwe Gaastra.”

„Heeft u dan een woonboot?” vroeg Sietse.

„Welnee, ik ben bij mevrouw Gaastra in de kost. Zij is een tante van mij en zodoende woon ik daar.”

„En ik ben Gerben Zonderland,” stelde Gerben zich voor.

„Als u met mij meegaat naar de boerderij van Jellema, kunt u ons wel helpen bij het hooien.”

„Dat doe ik,” zei Evert. „Zeg dan geen u meer tegen mij, maar noem mij gewoon Evert. En jouw baas zal niet over mij te klagen hebben, want ik ben reuze sterk.”

Om dat te bewijzen liep hij naar het zware aambeeld en tilde het op.

„Oei,” riepen de jongens vol bewondering. „Dat kan jij niet,

Gerben!”

„Ik wil het wel proberen,” zei Gerben en met de grootste inspanning wist hij het zware blok ijzer enige centimeters op te tillen om het dan weer met een plof neer te zetten.

Klinkhamer kwam juist uit het magazijntje en vroeg verbaasd:

„Wat heb jij aan de hand, Gerben?”

„Ik heb het aambeeld even recht gezet,” zei Gerben nog hijgend van de inspanning.

„Er lag een luchtbel onder,” zei Evert.

Klinkhamer schudde zijn hoofd.

„Hier is de bout.”

„Dank u wel,” zei Gerben. „Ga je mee, Evert?”

Het tweetal verliet de smederij en Klinkhamer keek hen na.

„Die passen goed bij elkaar,” zei hij. „Als het maar geen storm geeft, een zeeman op een boerderij.”

„Waarom zijn die zeelui meestal getatoeëerd?” vroeg Sietse.

„Dat weet ik niet,” zei Klinkhamer. „Zij vinden het zeker stoer staan, maar het kan ook zijn, dat het een gewoonte is uit vroeger tijden toen er vaak schepen vergingen in de storm. Aan de tatoeëring kon men dan de slachtoffers van een scheepsramp herkennen.”

Louw kwam in de smederij en gezamenlijk gingen de vrienden weer varen. Bij de Woudaap haalden zij Kees af en

voeren toen naar de boerderij van Jellema. Daar waren de boer en zijn helpers druk bezig met het binnenhalen van het hooi. Evert, de zeeman, hielp ook. Hij stak zonder moeite volle vorken met hooi omhoog die door Gerben op de wagen werden gestapeld.

„Ha, jongens!” riep Gerben, toen hij onze vrienden zag.

„Komen jullie ook helpen?”

Dat wilden ze met alle plezier. Ze mochten het hooi langs de slootkanten wegharken omdat de machine daar niet kon komen. Toen de wagens volgeladen waren mochten de jongens boven op het hooi meerijden naar de boerderij. Daar kregen zij koffie met koek. Evert zei, terwijl hij naar een kruiwagen wees:

„Dat is ook een ouderwetse.”

„Een ouderwetse? Die is pas een jaar oud!” riep Gerben verontwaardigd.

„En er zit helemaal geen ruitenwisser op,” zei Evert.

De jongens lachten.

„Die heb ik niet nodig,” zei Gerben. „Want als ik met de kruiwagen in de regen rij, zet ik een duikbril op.”

„Kerel, daar moet je patent op aanvragen,” zei Evert. „Een duikbril in de regen, je moet toch maar op het idee komen, nietwaar?”

Gerben en Evert bleken samen ellenlange gesprekken vol onzin te kunnen voeren en de jongens beleefden daar veel pret aan. Zij dachten er dan ook niet aan om naar huis te gaan, totdat Jellema hen kwam waarschuwen dat het de hoogste tijd was.

Die middag kwam Veenstra in een gloednieuwe auto bij de smederij.

„Wat zegt u ervan, Klinkhamer?” vroeg hij trots.

„Dat is lang niet gek,” vond Klinkhamer.

Gerben, die op weg was naar de boerderij, stapte af toen hij zag wie de eigenaar van die nieuwe auto was.

„Dat is een mooi glazen koetsje,” zei hij. „Met dit warme weer is het meer een broeikas op wielen.”

„Welnee, het is helemaal niet warm,” zei Veenstra. „Ik heb er een schuif dak in. Kijk, zo gaat het open en zit ik in de frisse lucht.”

„Dat is niets bijzonders,” zei Gerben. „Ik heb een fiets met een open dakje. Ik zit ook altijd in de frisse lucht!”

„Jij bent een oervervelende kletskous!” riep Veenstra. „Jij bent natuurlijk jaloers!”

Hij startte de motor en reed snel naar het dorp.

„Hm,” zei Gerben, „als hij maar geen rijsschool begint, want dan komen er zeker ongelukken van.”

Ook Zwart kwam aanrijden en stapte bij de smederij van zijn fiets.

„Was dat Veenstra in die mooie auto?” vroeg hij.

„Jawel,” zei Klinkhamer. „De zaken gaan zeker goed met de zeilschool!”

„Het lijkt er wel op,” zei Zwart, „maar het klopt niet.”

Hij reed terug naar het dorp.

„Zou Veenstra de auto gestolen hebben?” vroeg Gerben.

„Als dat zo was, zou hij er niet mee naar huis durven komen,” meende Klinkhamer.

„Dat ik ook weer waar,” zei Gerben. „Enfin, ik heb geen tijd meer om raadsels op te lossen, ik ga weer hooien. Tot ziens!”

Gerben fietste verder en Klinkhamer vroeg aan zijn zoons om even een pakje tabak voor hem te halen. Hij gaf hun een rijksdaalder mee. Op een oude herenfiets reed ons tweetal naar het dorp, waar op het Raadhuisplein tegenover het gemeentehuis de sigarenwinkel van mijnheer De Jong stond. Mevrouw De Jong kwam achter de toonbank.

„Een pakje tabak voor vader,” zei Hielke.

„Welke tabak is dat?” vroeg mevrouw De Jong. „Wijs het maar aan!”

„Die daar op de middelste plank.”

De mevrouw greep een pakje en Sietse nam het in ontvangst,

Hielke betaalde. Zij stapten op de fiets, maar nauwelijks reden zij op het plein of daar kwam mijnheer De Jong uit zijn winkel rennen en riep:

„Hallo, jongens! Kom terug! Jullie hebben verkeerde tabak!”

Sietse stopte en samen met Hielke bekeek hij het pakje.

„Ik zie er geen verschil in,” zei Hielke. „Vader heeft altijd precies ditzelfde merk.”

Sietse kon er ook niets afwijkends aan vinden, maar toen had mijnheer De Jong hen ingehaald en nam het pakje om er een ander voor in de plaats te geven.

„Maar dit is precies hetzelfde merk,” zei Sietse. „Wat voor verschil zit er in?”

„Dit pakje tabak is anders gesausd als dat wat jullie vader gebruikt,” zei mijnheer De Jong. „Deze tabak is voor Veenstra. Hij heeft speciaal gesausde tabak. Tot ziens, jongens!”

Mijnheer De Jong ging terug in zijn winkel en Hielke en Sietse fietsten naar de smederij. Nauwelijks hadden zij de tabak aan vader gegeven of veldwachter Zwart kwam ook binnen.

„Zeg jongens,” vroeg hij, „wat had mijnheer De Jong over dat pakje tabak te vertellen?”

„Hoe weet u dat?” vroeg Sietse verbaasd.

„Ik heb vanuit het gemeentehuis alles gezien,” zei Zwart.

„Wel,” zei Hielke. „Mevrouw De Jong had ons per vergissing de tabak meegegeven die speciaal gesausd was voor Veenstra.”

„Maar er was helemaal geen verschil in de pakjes te zien,” zei Sietse.

„Welbedankt,” zei Zwart en hij fietste meteen terug naar het dorp.

„Dat is wel een beetje vreemd,” vond Klinkhamer. „Ik kreeg het gevoel dat er iets niet klopt met de tabak.”

Hij maakte het pakje open, keek erin en rook eraan.

„Het is in orde,” zei hij. „Jullie worden bedankt, jongens.”

Klinkhamer stopte de pijp en blies een paar grote rookwolken de lucht in. Toen ging hij weer aan het werk. Intussen kwam ook Louw opdagen en met zijn drieën gingen ze naar de boot. Toen zij onder de brug door voeren, reed er met volle vaart een auto overheen, die naar de stad ging.

„Die rijdt zich nog te pletter,” zei Louw.

„Dat was de nieuwe auto van Veenstra,” zei Hielke. „Zou er een dief mee vandoor zijn?”

„Nee, dat kan niet,” zei Sietse. „Ik zag Veenstra achter het stuur zitten.”

„Een mooie zeilleraar,” riep Louw spottend. „Dat gaat met

zijn auto uit racen en kijkt naar zijn leerlingen niet om.”

„Hij is niet normaal,” oordeelde Sietse en dat waren Louw en Hielke volkomen met hem eens. De jongens voeren naar de Woudaap, waar Kees aan boord kwam. Hij wees naar een bootje op het meer en zei:

„Kijk die eens! Ze heeft zeker reuze haast, want ze roeit bij het zeilen.”

Een van de bootjes van Veenstra voer met de wind in het zeil over het meer. Juffrouw Caroline, die alleen aan boord was, trachtte nog meer snelheid te bereiken door er zo hard mogelijk bij te gaan roeien. Zij voer regelrecht naar de boot van haar ouders.

„Wij gaan haar even helpen,” zei Sietse en hij stuurde de Kameleon naar het zeilbootje. Het was spoedig bereikt en de jongens boden Caroline aan om haar bootje te duwen.

„Heel graag,” zei zij. „Ik heb nogal haast!”

De sterke Kameleon begon te duwen en het ging steeds sneller in de richting van het grote motorjacht.

Maar opeens klonk er een snerpend fluitje over het water. Het geluid kwam van de polderdijk, waar in de verte veldwachter Zwart naar de jongens wenkte om bij hem te komen.

Sietse stopte de motor en Caroline begon weer snel te roeien.

„Wij worden geroepen!” riep Sietse haar na. Caroline knikte.
„Nog wel bedankt!”

De Kameleon voer terug naar de polderdijk. Veldwachter Zwart stond vol ongeduld te wachten.

„Jullie deden helemaal verkeerd!” riep hij. „Ik moet ogenblikkelijk achter die juffrouw aan!”

„Achter juffrouw Caroline?” vroeg Hielke verwonderd.

„Jazeker,” zei Zwart. „Het was toch duidelijk te zien dat zij vluchtte? Het is helemaal niet normaal als je gaat roeien, terwijl je voor de wind zeilt. Kees en Louw stappen jullie uit!” Zwart ging op de vrijgekomen plaats zitten en toen voer de Kameleon weer in volle vaart het meer op, nagekeken door Kees en Louw.

„Kijk, de Carolina gaat vertrekken!” riep Hielke.

„Natuurlijk!” zei Zwart. „Die gaan op de vlucht! Waar ga jij nu heen, Sietse?”

„Ik vaar de kortste weg naar de ingang van het kanaal,” zei Sietse, „want daarheen kan de Carolina alleen nog ontvluchten!”

„Goed zo!” prees Zwart. „Zorg dat jij er eerder bent.”

De Kameleon voer als een raceboot over het meer regelrecht naar het kanaal, terwijl van links de Carolina naderde. Door de vaargeul, die met bakens in het meer was afgezet, voer een

groot vrachtschip naar het kanaal. Dat schip zou er eerder zijn dan de Carolina en daarom stuurde Sietse de Kameleon naar de vrachtboot.

„Wij moeten de schipper vragen de ingang van het kanaal af te sluiten,” zei Sietse.

Daar was Zwart het volkomen mee eens en daarom liet Sietse de Kameleon naast de zijkant van het grote schip lopen.

„Wat heeft dat te betekenen?” vroeg de schipper.

„Wilt u de ingang van het kanaal even blokkeren,” riep Zwart.

„Hoe lang moet dat duren?” vroeg de schipper.

„Niet zo heel lang,” zei Zwart. „Wij moeten het motorjacht, dat daar van links komt, opvangen. Dat is alles!”

„Goed!” zei de schipper. „Ik heb vaak genoeg last van die zondagsschippers, laat ik hen nu eens dwarsbomen.”

En hij wierp het roer om en zette de motor op achteruit. De boeg van het schip liep langzaam tegen de linkeroever van het kanaal, terwijl de achtersteven naar de rechteroever zwenkte. Het was alsof er een grote deur dichtging. De Carolina begon luid te toeteren, maar zij kreeg geen kans meer te passeren. Zwart stond voorin de Kameleon en riep:

„Mijnheer Sanders! Ik gelast u te stoppen!”

Maar aan stoppen dacht mijnheer Sanders niet. Hij wierp het roer om en voer naar de rechterkant van het meer. In het kanaal klonk nu ook een scheepshoorn. Het was de

politieboot die te hulp kwam. De schipper liet zijn schip weer recht draaien, zodat de politieboot kon passeren.

„U wordt bedankt, schipper!” riep Zwart. Hij liet zich door de jongens naar de politieboot brengen, waar hij aan boord klauterde. Toen werd de achtervolging van de Carolina ingezet. Natuurlijk voeren de jongens er achteraan. Midden op het meer had de grijze patrouilleboot de Carolina ingehaald. Twee politiemannen sprongen behendig over en drongen de kajuit binnen. De ene nam meteen het roer over van mijnheer Sanders en dat maakte die mijnheer zo kwaad, dat hij het instrumentenbord naast het roer losrukte waardoor de motor stopte.

„Dat heeft u heel flink gedaan,” zei de ene politieman. „Steek uw handen recht naar voren!” Er klonk een klik en mijnheer Sanders was geboeid. Daarna moest de hele familie Sanders overstappen op de politieboot om naar het dorp te worden gebracht. Een van de politiemannen bleef achter het stuur van de Carolina, die door de Kameleon naar de brug werd geduwd. Daar werd het motorjacht aan de wal gemeerd in afwachting van de politieboot, wanneer die terugkeerde uit het dorp. Louw en Kees kwamen naar de brug hollen en vroegen aan Hielke en Sietse wat er aan de hand was.

„Wij weten het niet,” zei Sietse. „Weet u het mijnheer?”

vroeg hij aan de politieman.

„Het enige wat ik weet, jongens, is, dat wij een oproep kregen om de Carolina te enteren en de opvarenden in verzekerde bewaring te stellen. En dat is nu gebeurd.”

De jongens bleven bij de politieman wachten en mochten de Carolina bekijken, die heel mooi bleek te zijn ingericht. Ruim een uur later kwam de politieboot terug en nam de Carolina op sleeptouw. Onze vrienden zagen de boten tenslotte in de verte verdwijnen en hepen naar huis om alles aan hun ouders te vertellen. Maar wat het nu precies allemaal te betekenen had hoorden zij pas 's avonds, toen Zwart in de smederij kwam.

„Tjonge, tjonge,” zei hij tegen Klinkhamer, „dat pakje tabak van u bracht heel wat aan het licht. Ik vond het vreemd dat mijnheer De Jong vertelde, dat het ene pakje speciaal bestemd was voor Veenstra. Het was zogenaamd speciaal gesausde tabak, beweerde De Jong, maar ik herinnerde mij dat Veenstra zijn pijp stopte met precies dezelfde tabak als u rookt. Er klopte iets niet en toen bedacht ik ineens: zou er misschien iets anders in dat speciale pakje voor Veenstra zitten? Ik verdacht Veenstra er steeds van dat hij ergens nog een geheimzinnige bron van inkomsten moest hebben, want hij kocht ook zomaar een nieuwe auto. Dus ging ik naar de

winkel van De Jong en zag dat bij al de pakjes tabak er eentje terzijde in een hoekje lag. Nog voordat mijnheer De Jong in de winkel was, stond ik al achter de toonbank en nam dat pakje. Op dat moment kwam De Jong binnen. Hij keek een moment heel verbaasd en verdween toen snel door de achterdeur. Ik maakte meteen het pakje open en vond tussen de tabak een klein metalen kokertje. Daarin zat een microfilm over fabrieksgeheimen. Die film moest dus naar Veenstra, maar zij was bestemd voor mijnheer Sanders. Daarom was de dochter van Sanders op de zeilschool.”

„Dus die juffrouw Caroline wist er ook alles van?” begreep Sietse. „Daarom roeide zij zo hard?”

„Juist,” zei Zwart. „Toen De Jong de achterdeur uitvluchtte holde hij naar de zuivelfabriek en daar belde hij Veenstra op om hem te waarschuwen, dat ik de microfilm gevonden had. Veenstra waarschuwde toen die juffrouw Caroline en het hele stel sloeg op de vlucht.”

„Maar wie deed die kokertjes in de tabak?” vroeg Klinkhamer.

„Daar zorgde een expeditieknecht voor van een tabaksfabriek in Holland.”

„Toch vind ik het vreemd dat die man de films niet rechtstreeks naar mijnheer Sanders stuurde,” zei Hielke.

„Wel, jongetje,” zei Zwart. „Als je een pakje per post verstuurt moet de naam van de afzender en die van de geadresseerde erop staan. En daaraan hebben die heren een reuze hekel. Zij lopen dan gauwer in de gaten dan in een geval als dit, waarbij geen namen genoemd behoeften te worden. Want dat mijnheer De Jong tabak ontvangt voor zijn winkel is een normale gang van zaken, nietwaar? Ja, ja, de heren hadden het goed uitgekiend, alleen Veenstra liep in de gaten doordat hij meer geld besteedde dan hij verdiende.” Mijnheer Brouwer kwam ook in de smederij. Hij had een wandeling langs het meer gemaakt en zo was hij er getuige van geweest, hoe de politie het motorjacht Carolina in beslag had genomen.

„Is mijnheer Sanders weer gearresteerd?” vroeg hij aan Zwart. „Weer gearresteerd, zegt u? Kent u hem dan?” vroeg Zwart. „Helaas wel! Die Sanders heeft mijn bedrijf voor duizenden guldens benadeeld. Hij is ingenieur en had een hoge functie in mijn fabriek. Wij maken onder andere paneelradiatoren voor centrale verwarming en hadden een speciale manier uitgevonden om de kachels van binnen te lassen, zodat aan de buitenkanten geen lasnaden zichtbaar waren. Dat geheim verkocht die mijnheer Sanders aan een fabriek in het buitenland. Ik heb hem op staande voet ontslagen. Later is hij

voor eenzelfde feit gearresteerd en veroordeeld.”

„Hij is dus een bedrijfsspion,” constateerde Zwart.

„Inderdaad! En zij moeten hem maar goed opbergen, want die man kan veel schade aan bedrijven toebrengen.”

„Zegt u dat wel,” zei Zwart, „want de zeilschool van Veenstra zal nu ook wel gesloten worden.”

Gerben en Evert, de zeeman, verschenen eveneens in de smederij. Aan hun bruine gezichten was duidelijk te zien, hoe zij de hele dag op het veld hadden gewerkt.

„Ik ben zeeziek!” riep Gerben. „Wij hebben om het hardst gewerkt, maar ik doe het nooit weer met een zeeman. Die zijn veel te taai!”

„En ik zou ook niet graag alle dagen zo hard willen werken,” zei Evert. „Ik vaar liever.”

„Dan moet jij de zeilschool van Veenstra kopen,” zei Sietse.

„Kopen?!” riep Evert. „Ik weet niet eens hoe het geld er tegenwoordig uitziet! Als ik geld in mijn portemonnee wil zoeken, moet ik een vergrootglas gebruiken om nog een cent te kunnen vinden. Een zeeman is immers altijd arm!”

Er klonk rumoer op straat. Een grote groep meisjes en jongens liep voorbij. Het waren de leerlingen van de zeilschool, die aan veldwachter Zwart vroegen of hij ook wist waar Veenstra bleef.

„Tja,” zei Zwart. „Het spijt mij dat ik geen prettig nieuws voor jullie heb, maar Veenstra is gevlucht. De school zal wel opgeheven worden.”

„O nee! Wat jammer! Het is toch niet waar?” riep het hele stel en een jongen stelde voor dat Zwart dan maar toezicht moest houden, want zij wilden allemaal dolgraag blijven.

„Dat is onmogelijk,” zei Zwart. „Daarvoor heb ik beslist geen tijd!”

Mijnheer Brouwer schudde medelijdend het hoofd toen hij de teleurgestelde gezichten van de meisjes en jongens zag.

„Kunt u de school niet kopen, mijnheer?” vroeg Sietse.

„Dat zou ik met alle plezier willen doen,” zei mijnheer Brouwer. „Maar ik kan geen les geven in het zeilen.”

„Dat kan Evert wel!” zei Hielke.

„Tja,” zei Evert, „als mijnheer Brouwer de school koopt, wil ik wel les geven.”

„Afgesproken!” zei mijnheer Brouwer. „Neem jij die jongens en meisjes dan maar meteen onder je hoede, want die kinderen mogen niet de dupe worden van een gemene oplichter.”

„Hoera! Leve mijnheer Brouwer en leve Evert!” riepen de jongens en meisjes verheugd. Evert ging met hen mee naar de school. Vanaf die dag werd de school veel beter dan toen

Veenstra er de baas was, want Evert kon de kinderen veel meer leren. En wanneer zij 's avonds na het zeilen gezellig in het zaaltje bijeen zaten, leerde Evert hen het knopen en splitsen van touw. Hielke en Sietse waren er dan ook op bezoek, want ook zij wilden graag al die soorten touwknopen leren.

Als ook Gerben arriveerde was het helemaal feest. Gerben vertelde steeds sterke verhalen, tot groot plezier van de jongens en meisjes.

„Wij hebben het eens beleefd,” vertelde hij, „dat er een regenbui boven de helft van ons dorp neerplensde. De ene helft van het dorp werd kletsnat en de andere helft bleef kurkdroog. Ik lag achter ons huis in de tuin te zonnen, toen mijn moeder mij riep: ‚Kom eens gauw kijken, Gerben. Het regent in onze straat dat het giet.’ Ik wou dat eerst niet geloven, maar toen ik ging kijken, stond het water reeds ruim een meter hoog voor de ramen van onze voorkamer. Het leek net alsof je in een aquarium keek. Moeder wilde gaan kijken of de hele straat zo vol stond en zij trok de voordeur open. Maar owee, het water stroomde naar binnen en sleurde al onze meubels mee tot achter in de tuin. Gelukkig scheen daar nog steeds de zon en hebben wij alles weer kunnen drogen.”

„Is dat echt gebeurd?” vroeg een van de meisjes en toen werd er vrolijk gelachen, want dat was natuurlijk een domme vraag. Even later ging het gesprek over vissen en Gerben zei dat het een hele mooie sport was, maar dat het ook levensgevaarlijk kon zijn.

„Ik heb een man gekend,” zei hij, „die zijn hoofd niet recht kon houden. Het ging telkens heen en weer net alsof hij steeds nee schudde. Je werd er duizelig van als je ernaar keek. De man ging toen naar de dokter. ‚U bent overspannen,’ zei de dokter. ‚U moet rust nemen. Ga rustig zitten vissen.’ Maar daar heb ik het juist van gekregen, dokter,” zei de man. „Wat?!” riep de dokter verbaasd. „Heeft u dat gedraai met uw hoofd van het vissen gekregen? Hoe kan dat dan?” „Wel, ik viste met meer dan één hengel,” zei de man. „En daarom moest ik goed uitkijken of er ook politie naderde. Dus keek ik steeds links en rechts en dat doe ik nu nog.” „Dan zal ik andere maatregelen moeten nemen,” zei de dokter en hij bond aan beide oren van de man een touwtje. Die touwtjes werden strak getrokken en onder de schouders vastgemaakt. Toen kon de man zijn hoofd niet meer heen en weer draaien en kwam hij eindelijk tot rust. Hij bedankte de dokter voor de goede hulp en ging met zijn vastgebonden hoofd naar huis. Maar toen hij de straat moest oversteken kon hij niet naar

links of rechts kijken, met het gevolg, dat hij door een auto werd overreden. En wat zei toen de dokter? „Tja, soms is het middel erger dan de kwaal!”

„Gerben, Gerben,” zei Evert. „Wat kan jij gruwelijk fantaseren. Jij had zeeman moeten worden.”

„Dat zou ik wel willen,” zei Gerben. „Maar dan moet de zee drooggelegd worden zodat ik er koeien, schapen en paarden kan weiden. Want zonder dieren om mij heen vind ik het geen leven.”

„Stil even,” zei Evert. „Wat ruik ik? Is er brand?”

„Welnee,” riep een van de meisjes. „Piet heeft een sigaret aangestoken. Dat ruikt u.”

„Gelukkig,” zei Evert. „Ik schrok al. Het zou jammer zijn als de school in brand raakte. En Piet, dat roken moet je zo gauw mogelijk stoppen! Het is niet gezond!”

„Is er in het dorp wel een brandweer?” vroeg een van de jongens.

„Natuurlijk!” riep Gerben. „Het is zelfs een hele beste. Ikzelf ben er ook lid van. Onze brandweer staat bekend als de vlugste van heel de omtrek. Laatst waren wij al aan het spuiten en toen moest de brand nog aangestoken worden.”

„Dat was dan wel het toppunt van vlugheid,” vond Evert en er werd weer vrolijk gelachen.

Dat de avonden in de zeilschool op deze manier omvlogen is wel te begrijpen. En wanneer je dan overdag ook nog prettig kon zeilen, was het geen wonder dat de leerlingen de dagen veel te kort vonden. Zo kwam, voor zij het wisten, de dag dat zij afscheid moesten nemen. De meisjes en de jongens bedankten Evert hartelijk voor zijn goede lessen en trokken het dorp door om van alle mensen afscheid te nemen. De bakker, de slager, de postbode, de kruidenier, veldwachter Zwart, ja iedereen kreeg een hand, want de leerlingen hadden in die twee weken ontdekt hoe gezellig de mensen in het dorp met elkaar leefden. Tot slot kwam het hele stel in de smederij om ook afscheid te nemen van Klinkhamer, Hielke en Sietse en natuurlijk ook van Gerben. Totdat de bus kwam en de meisjes en jongens moesten instappen. Maar zij draaiden een raam van de bus open en terwijl zij wegreeden riepen zij luid: „Wij komen terug! Zo gauw mogelijk! Tot ziens!!”

„Het is toch wel zielig,” zei Gerben.

„Wat bedoel je?” vroeg Klinkhamer.

„Dat die stadskinderen lang niet zoveel van de natuur kunnen genieten als de jongens hier!”

„Maar zij kunnen hier te allen tijde terugkomen,” zei Klinkhamer. „Zij zijn altijd welkom!”

„Natuurlijk!!!” riepen Gerben en onze tweeling. „Hoe meer

zielen hoe meer vreugd.”

„En wie hier kwaad wil doen,” zei Gerben, „wordt door Zwart opgepakt, want hij kan zelfs een verborgen naald in een hooiberg vinden.”

De Kameleon Reeks

1. De schippers van de Kameleon (1949)
2. Kameleon ahoy! (1951)
3. Redders met de Kameleon (1952)
4. Speurders met de Kameleon (1955)
5. De Kameleon op volle toeren (1956)
6. De Kameleon houdt koers (1958)
7. Goede vaart, Kameleon (1958)
8. Trossen los Kameleon! (1959)
9. De Kameleon in 't zoeklicht (1959)
10. De Kameleon opnieuw in actie (1960)
11. De Kameleon in de branding (1961)
12. Vivat Kameleon! (1961)
13. De Kameleon Blijft Favoriet! (1962)
14. De Kameleon wint de prijs! (1962)
15. De kameleon brengt geluk! (1963)
16. Bravo Kameleon! (1963)
17. Vakantie met de Kameleon (1964)
18. De Kameleon viert feest! (1964)
19. Tiptop Kameleon (1965)
20. De Kameleon schiet te hulp (1965)
21. Trouwe vrienden van de Kameleon (1966)

22. De Kameleon staat voor niets! (1966)
23. Met de Kameleon er op los! (1967)
24. De kameleon altijd paraat (1967)
25. De Kameleon slaat zijn slag (1968)
26. De Kameleon pakt aan! (1968)
27. Ruim baan Kameleon (1969)
28. De Kameleon vaart uit! (1969)
29. De Kameleon treft doel! (1970)
30. Volle kracht, Kameleon! (1970)
31. Met de Kameleon op avontuur (1971)
32. De Kameleon maakt schoon schip (1971)
33. De Kameleon knapt het op! (1972)
34. Met de Kameleon vooruit (1972)
35. De Kameleon steekt van wal (1973)
36. De Kameleon doet een goede vangst! (1973)
37. De vlag in top voor de Kameleon (1974)
38. De Kameleon in de storm (1974)
39. Alle hens aan dek, Kameleon! (1975)
40. De Kameleon krijgt nieuwe vrienden (1975)
41. Op reis met de Kameleon! (1976)
42. De Kameleon heeft succes (1976)
43. De Kameleon vaart voorop! (1977)
44. Lang leve de Kameleon! (1977)

45. De Kameleon helpt altijd! (1978)
46. De Kameleon ruikt onraad (1978)
47. De Kameleon geeft vol gas (1979)
48. De Kameleon maakt plezier (1979)
49. De Kameleon ligt op de loer (1980)
50. De Kameleon in het goud (1980)
51. De Kameleon houdt stand! (1981)
52. De Kameleon vaart door (1981)
53. De Kameleon gooit het roer om (1982)
54. Recht door zee, Kameleon (1982)
55. De Kameleon op dreef (1983)
56. De Kameleon in woelig water (1984)
57. Met de Kameleon voor de wind (1985)
58. De Kameleon heeft goed nieuws (1988)
59. De Kameleon draagt zijn steentje bij (1989)
60. De Kameleon maakt het helemaal (1991)
61. De Kameleon slaat alarm (1992, door P. de Roos)
62. De Kameleon stuurloos (1995, door P. de Roos)
63. De Kameleon op jacht (1998, door P. de Roos)
64. De Kameleon scoort! (2006, door Fred Diks)
65. Zet 'm op, Kameleon! (2008, door Fred Diks)
66. De Kameleon lost het op (2009, door Fred Diks)